

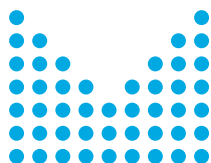
Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy
Ministerstva vnitra

2010

**ODBOR
DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA
v roce 2010**

**INFORMACE
O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY
NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY
ZA ROK 2010**

www.mvcr.cz/odk

**MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY**

**INFORMACE O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY ZA ROK 2010**

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, nám. Hrdinů 3, 140 21, Praha 4

Uspořádal: Ing. Marie Kostruhová, Ing. Tomáš Pösl, Ing. Milena Nováková, MBA

Kolektiv autorů:

JUDr. Miroslav Brůna, Mgr. Miloš Dvořák, JUDr. Adam Furek, Mgr. Věra Kantorková, Ing. Jana Krumlová, Mgr. Aleš Křížan, Mgr. Jitka Kuřátková, Mgr. Lenka Matějková, Ing. František Michalec, Ing. Milena Nováková, MBA, Ing. Vladimír Oborný, Ing. Ján Pavlus, Ing. Daniela Horníčková, Mgr. Lucie Kuchaříková, Ing. Tomáš Pösl, Mgr. Petr Prokop, Mgr. Petra Ptáčková, Mgr. Lukáš Rothanzl, Mgr. Petra Šimková, Mgr. Markéta Trsová, PhDr. Alice Urbánková, Mgr. Martin Vašica

Schválila: Ing. Marie Kostruhová

Grafická úprava: Mgr. Miroslav Pilát

Tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., Bartůňková 1159/4, 149 01, Praha 4

Počet stran: 80

Místo a rok vydání: Praha, únor 2011

Obsah

Část I.....	7
1. Slovo úvodem.....	7
2. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra – základní informace	8
A) Přehled o činnosti odboru	8
B) Struktura odboru dozoru a kontroly veřejné správy.....	9
3. Dozor nad samostatnou působností územně samosprávných celků	10
A) Dozorová a metodická činnost odboru dozoru a kontroly veřejné správy.....	10
B) Řízení před Ústavním soudem v roce 2010	13
C) Projekt přezkumu jednacíh řádů zastupitelstev krajů	15
D) K postupu Ministerstva vnitra při vedení správních řízení s kraji ve věci úhrady regulačních poplatků za pojištění a jejich zákonné zástupce.....	15
1. Přezkum postupu krajů při proplácení regulačních poplatků.....	15
2. První (předprocesní) fáze dozoru	16
3. Druhá fáze dozoru – výzva ke zjednání nápravy	16
4. Zahájení správních řízení.....	17
5. Přerušování správních řízení	17
6. Neformální Stanovisko Evropské komise k proplácení regulačních poplatků ze strany krajů.....	17
7. Ukončení proplácení regulačních poplatků v některých krajích – důvod pro zastavení správních řízení.....	17
8. Zpětvzetí kompetenční žaloby Ústeckým krajem a zastavení řízení před Ústavním soudem	17
9. Zastavení správních řízení vedených s kraji ve věci regulačních poplatků	18
10. Nový systém refundace regulačních poplatků ve Středočeském kraji.....	18
E) Dozor a metodická činnost odboru dozoru a kontroly veřejné správy v oblastech hazardních	18
F) Místní poplatky a nový daňový řád	20
G) Vyhodnocení statistických údajů odboru dozoru a kontroly veřejné správy	21
4. Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům obcí a orgánům krajů..	23

A) Kontrola výkonu samostatné působnosti	23	1) Dotazy k fungování obecních orgánů v tomto období.....	32
B) Kontrola výkonu přenesené působnosti.....	24	2) Dotazy ke konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce	33
1. Vymezení kontrol výkonu přenesené působnosti.....	24	3) Dotazy k existenci / zřízení výborů zastupitelstva a komisí rady	33
2. Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010 a 2011	24	4) Dotazy k ne/slučitelnost funkcí.....	34
3. Provedené kontroly výkonu přenesené působnosti krajů v roce 2010 a jejich výsledky .	24	5) Dotazy k rezignaci / zániku mandátu člena zastupitelstva.....	34
C) Hodnotící zpráva k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy za léta 2008-2009	25	C) Problematika odměňování a právních nároků členů zastupitelstev obcí v souvislosti s volbami, včetně nejčastěji kladených otázek	34
D) Jednání s Ministerstvem financí	26	1) Dotazy k odměňování při skončení funkčního období.....	35
5. Legislativní a koncepční úkoly připravované odborem	28	2) Dotazy k odměňování v době volebního mezidobí.....	36
A) Legislativní úkoly vyplývající ze strategie vlády v boji proti korupci pro období let 2011 až 2012 ...	28	3) Dotazy k odměně u nově zvolených členů zastupitelstva obce.....	37
1. Zavedení přísnějších pravidel pro nakládání s majetkem obcí a krajů a pro posílení odpovědnosti za způsobenou škodu	28	D) Edice dobré správní praxe	37
2. Zavedení větší transparentnosti hlasování v orgánech územní samosprávy ve věcech nakládání s majetkem územní samosprávy, nebo o zakázkách, dotacích a grantech.....	28	Část II. Statistika	39
3. Úprava kompetencí mezi zastupitelstvem a radou zamezující obcházení zákona	29	1. Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy	39
4. Změna přístupu členů zastupitelstev územních samosprávných celků k informacím.....	29	A) Souhrnná statistika - srovnání let 2009 a 2010	40
5. Zákon o kontrole ve veřejné správě (Zvýšení standardizace kontrolních procesů ve veřejné správě).....	29	B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2006 až 2010 (dozor a metodika).....	43
6. Ostatní legislativní úkoly mimo gesci Ministerstva vnitra, které se dotýkají působnosti územních samosprávných celků.....	29	C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2006 až 2010 (vyjma § 10 zákona o obcích)	44
B) Legislativní úkoly z programového prohlášení vlády a usnesení vlády	29	D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích za léta 2006 až 2010	46
1. Úkoly řešené i v rámci Strategie vlády v boji proti korupci	29	E) Přehled kontrol výkonu samostatné působnosti dle jednotlivých oblastí za rok 2010	47
2. Zavedení přímé volby starostů (malých obcí)	29	2. Statistika nedozorových správních řízení a poskytování informací.....	50
3. Legislativní řešení předluženosti obcí a zániku obce	30	A) Úkoly nadřízeného orgánu vůči krajům jako povinným subjektům podle informačního zákona (InfZ)	51
4. Úkoly z jiných usnesení vlády.....	30	B) Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně.....	52
6. Informace o dalších činnostech odboru.....	31	C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitra v roce 2010	52
A) Výkon agendy správce obce Ministerstvem vnitra	31		
B) Nejčastější dotazy z volebního meziobdobí.....	32		

D) Celkem řízení vedených odborem dozoru a kontroly veřejné správy jako odvolacím orgánem/nadřízeným správním orgánem.....	53
E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.	53
F) Soudní přezkum činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy (návrhy podané od roku 2006)	53
3. Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2010	55
A) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí nebo usnesení, rozhodnutí či jiných opatření orgánů obcí v samostatné působnosti podaných Ústavnímu soudu v roce 2010.....	56
B) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí podaných ke správním soudům v roce 2010	57
Část III. Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem v roce 2010.....	58
1. Poskytování metodické pomoci odborem dozoru a kontroly veřejné správy	58
2. Vybrané formy poskytování metodické pomoci	60
A. Stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy	60
B. Metodické materiály k zákonným zmocněním k vydávání ozv	61
C. Osobní jednání.....	62
D. Metodická doporučení k činnosti územních samosprávních celků.....	62
Část IV. Přílohy.....	66
1. Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2011 po odborech (měsíční rozpis)	66
2. Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy.....	69
3. Plán konzultačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ve věcech dozoru na 1. čtvrtletí roku 2011.....	71
4. Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím	76
5. Přehled o činnosti a struktuře odboru dozoru a kontroly veřejné správy	77

Část I.

1. Slovo úvodem

Sborník o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2010 reflektuje zejména aktuální záležitosti realizované v roce 2010. Ty byly ovlivněny zejména volbami do Poslanecké sněmovny a následně na podzim komunálními volbami.

Nová vláda vymezila nové úkoly a priority, na jejichž splnění se odbor dozoru a kontroly přímo podílí. Jedná se zejména o úkoly zavedení přímé volby starostů v ČR, pokračuje projekt sjednocujícího zákona o kontrole a řada úkolů souvisí s bojem proti korupci a směřuje do legislativních úprav zákonů o územních samosprávných celcích.

Při komunálních volbách do obcí se poprvé uplatnila novela zákona o obcích (č. 298/2008 Sb.), která upřesnila správu obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových orgánů obce, což se odrazilo pro náš odbor řešením obrovského množství dotazů a podnětů. V obcích, kde neproběhly volby z důvodu nepodání kandidátních listin, zajišťoval odbor následně správu obce.

Snahou odboru v roce 2010 bylo i nadále aktivně poskytovat metodickou pomoc ať již formou četných metodických materiálů či písemných výstupů, tak i osobních projednání se zástupci územních samosprávných celků. Statistické přehledy uvedené v závěru dokumentují široký rozsah činnosti odboru a především velký zájem obcí i občanů o informace z oblasti veřejné správy.

Věříme, že i letošní Sborník pro Vás přinese zajímavé informace a bude využit při Vaší činnosti.

Praha, leden 2011

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy

2. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra – základní informace

Základní principy činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy

- *naplňování principů dobré správy vůči občanům i orgánům veřejné správy,*
- *profesionální a nezávislý výkon dozorové a kontrolní činnosti vůči územním samosprávným celkům,*
- *aktivní poskytování kvalitní metodické pomoci,*
- *mezirezortní koordinace a efektivní koncepční rozvoj v oblasti dozoru a kontroly,*
- *kvalitní právní úprava v oblasti územních samosprávných celků,*
- *kvalitní a profesionální právní argumentace.*

A) PŘEHLED O ČINNOSTI ODBORU

Výkon jednotlivých agend odboru je již dlouhodobě stabilizovaný a je zaměřen na činnost vůči územním samosprávným celkům v oblasti dozoru a kontroly veřejné správy, poskytování metodické pomoci, zpracování koncepčních a legislativních materiálů.

V roce 2010 došlo v činnosti odboru pouze k dílčí změně, kdy došlo k převodu agendy **výkladů zákona o úřednících územně samosprávných celků** z odboru nově na **odbor legislativy a koordinace předpisů** našeho ministerstva (kontakt: e-mail: ol@mvcz.cz, tel.: 974 817 333).

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vykonává působnost Ministerstva vnitra tak, jak ji upravuje zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze a to zejména na úseku:

- dozoru nad samostatnou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy,
- kontroly nad samostatnou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy,
- kontroly nad přenesenou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy

koncepční a legislativní činnosti odboru

- ve vztahu k **zákonům o obcích, krajích, hl. městě Praze**, a to včetně výkladů těchto předpisů,
- ve vztahu k **zákonu o svobodném přístupu k informacím**, a to včetně výkladů,
- podílí se na přípravě nelegislativních materiálů pro jednání vlády ve vztahu k samosprávám,
- zajišťuje meziresortní koordinační roli při kontrolách územních samosprávných celků; v této souvislosti zpracovává 1x za dva roky pro vládu Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol působnosti ÚSC,
- sjednocuje právní prostředí kontroly prováděné orgány veřejné správy.

aplikační činnosti odboru

- usměrňuje a plní činnost správce obce,

- připravuje rozhodnutí o odvoláních proti rozhodnutí krajských úřadů a hlavního města Prahy v samostatné působnosti (viz § 178 správního řádu), pokud není organizačním řádem ministerstva stanoveno jinak,
- připravuje návrh souhlasu ministrovi vnitra se jmenováním a odvoláním ředitele krajského úřadu a ředitele Magistrátu hlavního města Prahy,
- připravuje rozpouštění a svolávání zastupitelstev obcí, krajů a hlavního města Prahy v zákonech stanovených případech,
- připravuje udělení souhlasu se smlouvami o spolupráci obcí, krajů, hlavního města Prahy a městských částí se zahraničními partnery,
- připravuje podání ministra vnitra určených správním soudům a Ústavnímu soudu ve věcech dozoru nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků, včetně jednání za ministerstvo v řízení před soudy v těchto věcech,
- zajišťuje agendu odměňování členů zastupitelstev,
- provádí kontroly výkonu přenesené působnosti krajů a hlavního města Prahy, zejména kontroly dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a hlavního města Prahy, kontroly poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím,
- provádí kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků, včetně vyřizování podnětů a stížností spadajících do této oblasti,
- provádí dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí, krajů a hlavního města Prahy - plní zastřešující roli na odboru dozoru a kontroly veřejné správy a sjednocuje právní názory.

metodická činnost odboru

- tvoří koncepční, koordinační a metodické materiály související nejen s dozorovou a kontrolní činností, ale také s odpovídáním na četné dotazy obcí a krajů a s vyřizováním stížností,
- pořádá odborné semináře a porady s pracovníky krajských úřadů vykonávajících kontrolu a dozor, se zástupci Ministerstva financí, Svazu měst a obcí, Veřejného ochránce práv a dalších ústředních správních úřadů. Na těchto poradách se řeší aktuální výkladové problémy související s činností obcí a krajů. Následně jsou z těchto pracovních setkání zpracovávány výstupy ve formě metodických materiálů,
- poskytuje metodickou pomoc územním samosprávným celkům, zejména ve věci aplikace právních předpisů, a to v rozsahu předmětu činnosti odboru v mezích oficiálních stanovisek odboru.

Bližší informace k metodické činnosti odboru naleznete ve třetí části tohoto sborníku.

B) STRUKTURA ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra má své **centrální pracoviště v Praze:**

adresa:	náměstí Hrdinů 3, Praha 4, 140 21
telefon:	974 816 411
fax:	974 816 816
e-mail:	odbordk@mvcz.cz
web:	www.mvcz.cz/odk

Odbor dozoru a kontroly se sestává ze čtyř základních oddělení se sídlem v Praze:

- **oddělení dozoru**, které zajišťuje zejména výkon dozoru nad samostatnou působností územních samosprávných celků a koordinaci metodické pomoci,
- **oddělení kontroly**, které zajišťuje zejména kontrolu samostatné působnosti územních samosprávných celků a kontrolu přenesené působnosti krajů, včetně mezirezortní koordinace kontrol přenesené působnosti,
- **oddělení legislativně-právní**, které zajišťuje zejména legislativní a koncepční úkoly odboru a výkon dalších agend odboru,
- **oddělení vnitřní**, které zajišťuje technicko-organizační činnost celého odboru.

Svou metodickou pomoc odbor dále poskytuje prostřednictvím **třinácti územních oddělení dozoru**. Sídla oddělení jsou dislokována v krajských městech (Praha, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Liberec, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava). Konzultace budou poskytovány i na dalších místech. Kontakty a informace o konzultačních dnech naleznete v části IV. V první polovině roku 2011 dojde ke změnám při poskytování konzultací, sledujte proto prosím naše webové stránky www.mvcz.cz/odk, kde budou zveřejňovány aktuální informace.

Hlavní pracovní náplní těchto územních oddělení, sídlících ve všech krajích České republiky, je poskytování metodické pomoci a posuzování právních předpisů územních samosprávných celků.

3. Dozor nad samostatnou působností územně samosprávných celků

A) DOZOROVÁ A METODICKÁ ČINNOST ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Ministerstvo vnitra se při výkonu dozoru musí řídit ústavním pořádkem ČR, zákony, usneseními vlády a rovněž nálezy Ústavního soudu; vychází též z judikatury ostatních soudů a z dostupných výkladových stanovisek příslušných státních orgánů. Ministerstvo vnitra při výkonu svěřených dozorových pravomocí postupuje v souladu se zásadou minimalizace zásahů státu do výkonu samosprávy, garantovanou čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR, což znamená, že zasahuje do činnosti územních samosprávných celků (dále jen „ÚSC“), jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

V případě, kdy Ministerstvo vnitra konstatuje **rozpor dozorovaného aktu se zákonem** nebo jiným právním předpisem, požádá na základě právního rozboru dozorovaného aktu příslušný ÚSC o projednání nápravy a poskytne mu za tímto účelem veškerou potřebnou metodickou pomoc. Není-li ÚSC ochoten zjednat nápravu svých pochybení, přistupuje Ministerstvo vnitra k použití represivních dozorových opatření, tj. nejprve oficiálně vyzve ÚSC k nápravě. Pokud ÚSC nápravu v zákonné 60denní lhůtě nezjedná, zahájí Ministerstvo vnitra správní řízení, jehož výsledkem je (v případě nezjednání nápravy) pozastavení účinnosti (či vykonatelnosti) dozorovaného aktu a následně podání návrhu na jeho zrušení k příslušnému soudu.

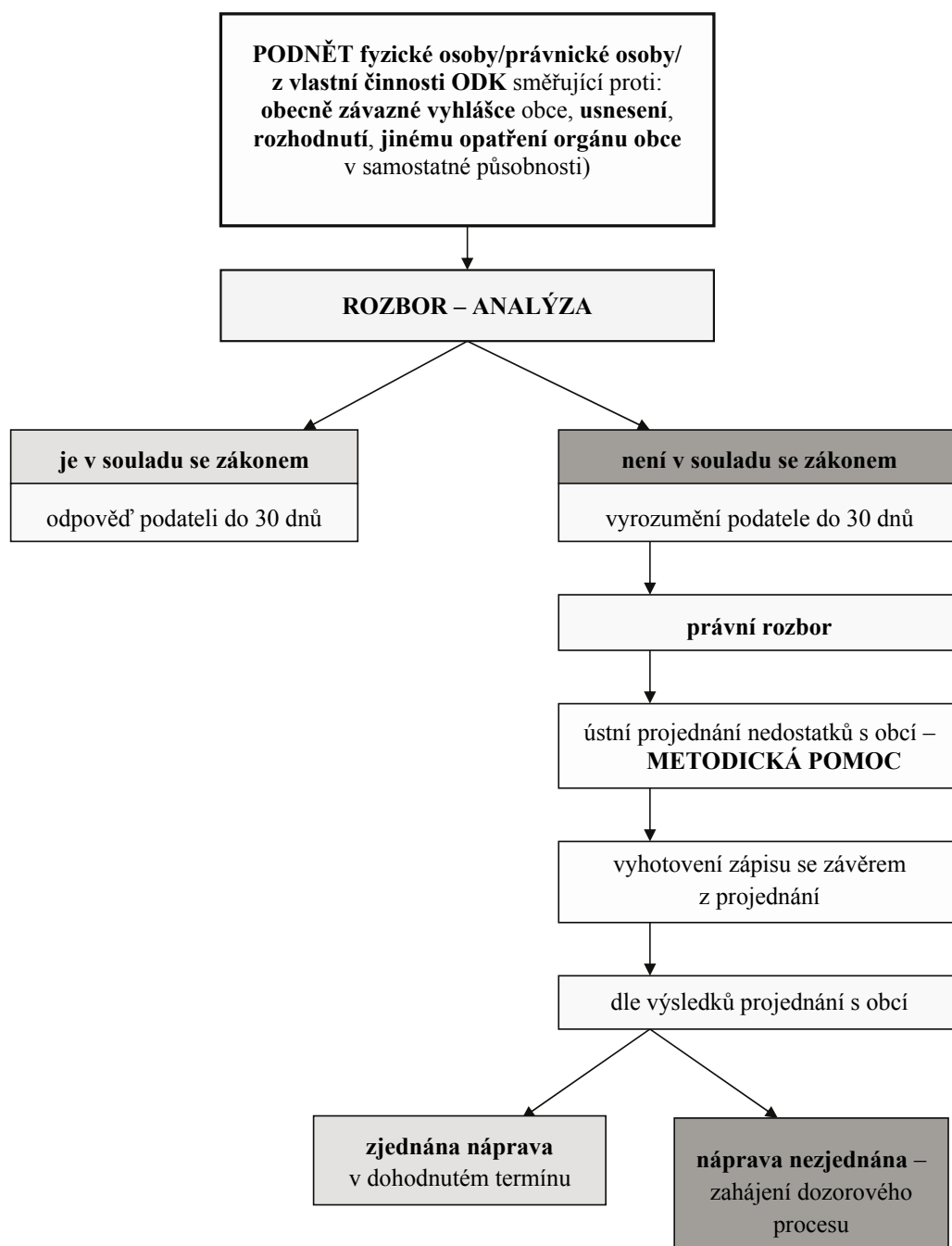
Nejrozsáhlejší dozorová činnost je Ministerstvem vnitra uplatňována vůči obecně závazným vyhláškám obcí. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že normotvorná pravomoc obcí vyplývá přímo z čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR, který obce opravňuje ke stanovení povinností obecně závaznou vyhláškou vydanou v mezích samostatné působnosti, a to i bez speciálního zákonného zmocnění, s výjimkou ukládání daní a poplatků vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny, což ve svých nálezech (např. sp. zn. Pl. ÚS 45/06, Pl. ÚS 35/06) potvrdil Ústavní soud.

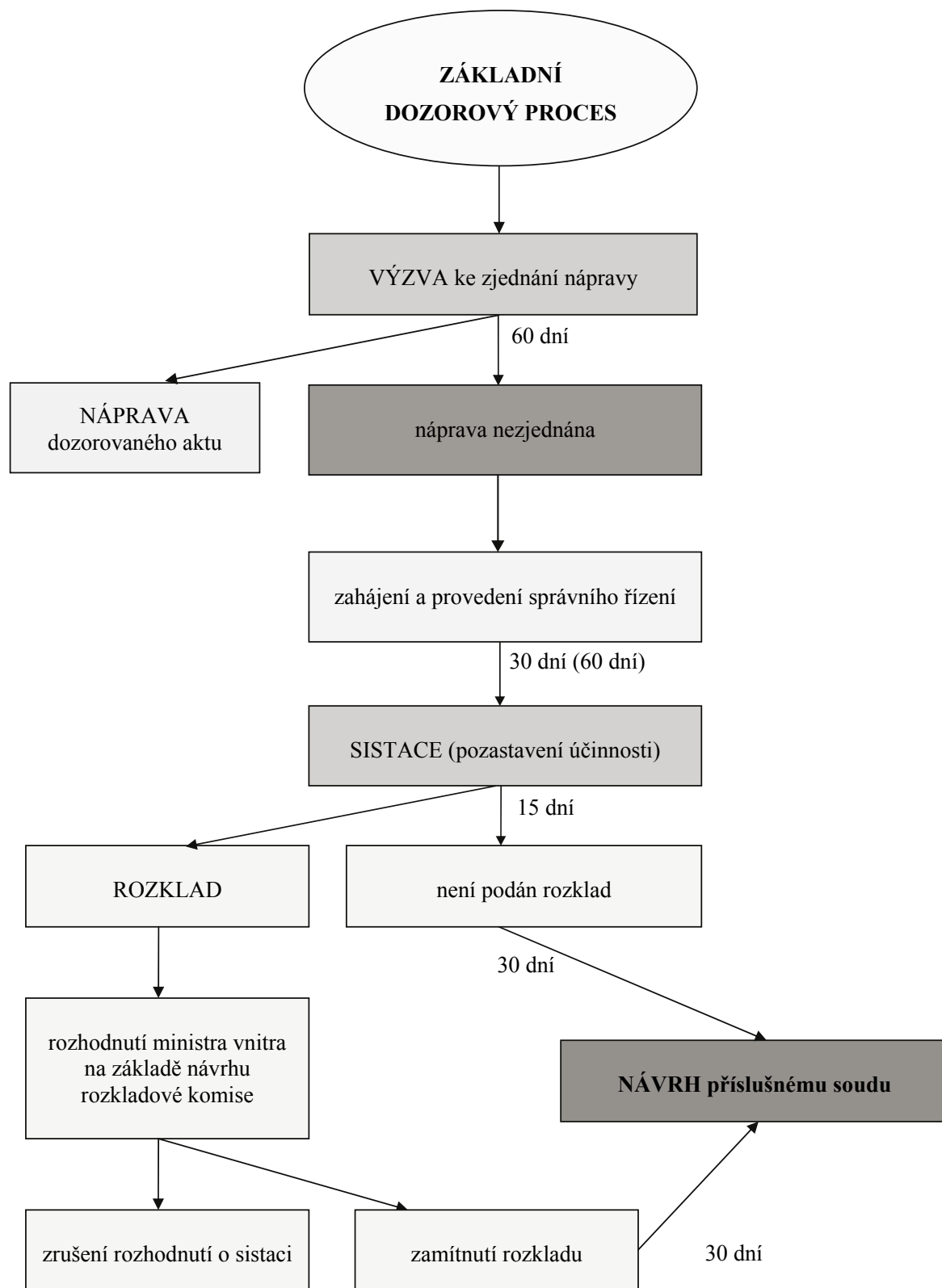
Základem dozorové činnosti je metodická činnost, tedy zejména preventivní působení a pomoc dozorovaným subjektům za účelem předcházení pochybením, kterých se ÚSC mohou při výkonu své samostatné působnosti dopustit, a nápravy již zjištěných pochybení.

Formy metodické pomoci:

- odborné konzultace
- konzultační dny, případně osobní konzultace přímo v sídlech obcí
- tematicky zaměřené porady
- odborné semináře a setkání s představiteli obcí
- zodpovídání dotazů z oblasti veřejné správy
- písemná stanoviska, atd.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy všechny poznatky ze své činnosti zobečňuje a publikuje na svých webových stránkách www.mvcr.cz/odk formou výkladových stanovisek, komplexních metodických materiálů a dalších dokumentů (např. vzorů obecně závazných vyhlášek), které jsou samozřejmě průběžně aktualizovány.

B) ŘÍZENÍ PŘED ÚSTAVNÍM SOUDEM V ROCE 2010

V průběhu roku 2010 bylo prostřednictvím Ministerstva vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy podáno celkem 5 návrhů Ústavnímu soudu na zrušení obecně závazných vyhlášek obcí, a to konkrétně:

- 1) dne 18. února 2010 na zrušení odst. 2, 3 a 4 čl. 3 obecně závazné vyhlášky města Chrastava č. 1/2009, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který byl nálezem Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 9/10, ze dne 29. června 2010 zamítnut;
- 2) dne 3. května 2010 na zrušení čl. I a odst. 2 čl. II obecně závazné vyhlášky města Chrastava č. 5/2009, o stanovení míst, na kterých mohou být provozovány interaktivní videoloterijní terminály;
- 3) dne 19. srpna 2010 na zrušení čl. 1 odst. 2 a článku 2 obecně závazné vyhlášky města Krupka č. 3/2009, hlášení obyvatel starších 15 let, zdržujících se na území města Krupka déle než 30 dnů a mají trvalý pobyt na teritoriích jiných měst;
- 4) dne 23. listopadu 2010 na zrušení čl. 2 odst. 2 a 3 obecně závazné vyhlášky města Frenštát pod Radhoštěm č. 4/2009, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství;
- 5) dne 14. prosince 2010 na zrušení celé obecně závazné vyhlášky města Františkovy Lázně č. 1/2010, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v oblasti omezení hazardu.

Ke dni 31. prosince 2010 probíhá u Ústavního soudu celkem 5 řízení o návrzích Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazných vyhlášek obcí. Z předchozích let zůstal v řízení návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky města Vodňany č. 4/2008, o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností, podaný dne 29. května 2009.

Ústavní soud v roce 2010 vydal celkem 6 nálezů a 1 usnesení k podaným návrhům ze strany Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazných vyhlášek obcí, a to konkrétně:

- 1) Nález sp. zn. Pl. ÚS 58/05, kterým částečně vyhověl návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města České Velenice č. 2/2005, o některých opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku;
- 2) Nález sp. zn. Pl. ÚS 9/10, kterým zamítnul návrh Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Chrastavy č. 1/2009, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;
- 3) Nález sp. zn. Pl. ÚS 6/09, kterým zcela vyhověl návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Hradec Králové č. 8/2003, o místním poplatku za

provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazných vyhlášek č. 18/2004, č. 8/2005, č. 11/2006, č. 15/2006, č. 4/2007 a č. 3/2008;

- 4) Nález sp. zn. Pl. ÚS 11/09, kterým zamítl návrh Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Jeseník č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství;
- 5) Usnesení, kterým zastavil řízení o návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Bynovec č. 3/2004, o povinnostech k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při provozování dálkové řízených modelů letadel (řízení bylo zastaveno z důvodu zrušení obecně závazné vyhlášky ze strany obce Bynovec);
- 6) Nález sp. zn. Pl. ÚS 28/09, kterým zcela vyhověl návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Břeclav č. 5/2008, o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností v obytné zástavbě města;
- 7) Nález sp. zn. Pl. ÚS 39/10, kterým zcela vyhověl návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Krupka č. 3/2009, hlášení obyvatel starších 15 let, zdržujících se na území města Krupka déle než 30 dnů a mají trvalý pobyt na teritoriích jiných měst.

Komentář Ministerstva vnitra k vydaným nálezům:

Je zajímavé porovnat nálezy týkající se obecně závazných vyhlášek měst České Velenice a Břeclavi týkající se problematiky regulace provozní doby pohostinských zařízení k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku. V poměrně krátké době – necelých 5 měsících – totiž došlo v této oblasti k obrovskému názorovému posunu Ústavního soudu, když nálezem sp. zn. Pl. ÚS 28/09 (Břeclav) změnil svůj dlouho zastávaný postoj, že k omezení provozní doby hostinských zařízení obce nejsou oprávněny pro kolizi se základním právem zakotveným v čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Ještě v případě města **České Velenice** Ústavní soud takovou regulaci nepřipustil s odůvodněním, že by došlo k nezákonnému zásahu do ústavně zaručeného práva podnikat. Provedl dokonce jednoznačné rozlišení mezi zákazem obce omezovat začátek a konec provozních dob hostinských zařízení a naopak možností obce omezit dobu konání veřejné produkce hudby za účelem zajištění místních záležitostí veřejného pořádku. Zatímco k omezení provozní doby hostinských zařízení Ústavní soud neshledal působnost obce pro kolizi s ústavně zaručeným základním právem zakotveným v čl. 26 odst. 1 Listiny, v úpravě veřejné produkce hudby a stanovení denní a noční doby, kdy je veřejná produkce hudby přípustná, Ústavní soud nespatořoval přímo regulaci provozování podnikatelské činnosti jako takové, ale činnosti, která je nepochybně způso-

bilá vést ke sledovanému účelu, jímž je ochrana veřejného pořádku před negativními důsledky hlučných činností.

Oproti tomu u města **Břeclav** Ústavní soud zaujal na-prosto odlišné stanovisko, když se vyjádřil v tom smyslu, že provozní dobu hostinských zařízení lze ze strany města regulovat, a to s ohledem na ochranu jiného ústavně zaručeného práva, kterým je ochrana soukromí, resp. pokojného užívání majetku. *Jestliže totiž v konkrétním případě dojde k omezení provozní doby hostinských zařízení, chrání se tím nejen veřejný zájem, ale současně i právo na pokojné bydlení a spánek, jakožto součást práva na ochranu soukromého/rodinného života v širším slova smyslu.* Konstatoval, že článek 26 Listiny nelze interpretovat jako skutečné základní právo, které existuje bez přičinění zákonodárce a jeho existence je toliko stvrzována ústavním pořádkem, ale je nutno přihlížet i k jiným ústavně zaručeným právům.

Proti argumentu Ministerstva vnitra, které v provozování hostinské činnosti samo o sobě nespatořovalo činnost, která by a priori narušovala veřejný pořádek, Ústavní soud uvedl, že *i když samo o sobě provozování hostinské činnosti veřejný pořádek nenarušuje, je možno ji v kontextu citovaného nálezu rovněž v určitých lokalitách považovat za „předpolí“ vytvářející předpoklady pro narušování veřejného pořádku.*

V nálezu týkajícím se obecně závazné vyhlášky města **Jeseník** č. 1/2008, která reguluje konzumaci alkoholických nápojů na veřejném prostranství, Ústavní soud připustil, že pod pojem „konzumace alkoholických nápojů“, kterou obec může v rámci své působnosti regulovat, lze podřadit i činnosti jako jsou *zdržování se na veřejnosti s otevřenou láhví nebo jinou nádobou s alkoholickým nápojem* a stejně tak i *výdej takové láhve nebo nádoby*, a to s odůvodněním, že takové činnosti v sobě představují veřejnou připravenost ke konzumaci alkoholického nápoje.

V případě obecně závazných vyhlášek měst **Hradec Králové** a **Chrastava** upravující problematiku místních poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, se města snažila úpravou v obecně závazných vyhláškách zasáhnout do procesní stránky při vybírání místního poplatku, konkrétně v případech, kdy poplatek není odveden včas nebo ve správné výši.

Zatímco v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/10 (Chrastava) Ústavní soud připustil, že obec v rámci výkonu své samostatné působnosti stanovily obecně závaznou vyhlášku poplatkovou povinnost a zároveň k ní i způsob jejího navýšení v případě nesplnění primární poplatkové povinnosti, v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 6/09 (Hradec Králové) naopak vyložil, že postup pro případ, kdy poplatky nebudou zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vymezuje zákon o místních poplatcích, který stanoví pro vyměření poplatku pouze formu platebního výměru. Obec proto nejsou oprávněny

stanovit pro vyměrování místního poplatku odlišně další formy rozhodnutí jako je dodatečný platební výměr nebo hromadný předpisný seznam. Obcím přísluší pouze úprava hmotněprávních podmínek pro výběr místních poplatků, nejsou však oprávněny zasahovat do otázek procesních, které se řídí primárně zákonem o místních poplatcích a teprve nestanoví-li tento zákon jinak, zákonem o správě daní a poplatků.

V případě města Hradec Králové Ústavní soud zrušil tu část obecně závazné vyhlášky, která vedle platebního výměru stanovila možnost prostřednictvím dodatečného platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu. V případě města Chrastava však Ústavní soud naopak připustil, aby prostřednictvím obecně závazné vyhlášky město stanovilo rámeček (kvantifikaci) sankčního vymezení poplatku, pokud nebude odveden včas nebo ve správné výši.

Město Chrastava sice přímo neupravovalo odlišnou formu rozhodnutí pro vyměření poplatku, jako tomu bylo u obecně závazné vyhlášky Hradce Králové, Ministerstvem vnitra napadaná úprava se však rovněž týkala procesních záležitostí (navíc samostatně upravených v § 11 zákona o místních poplatcích), které Ústavní soud u obecně závazné vyhlášky města Hradec Králové obecně označil jako nepřipustné v obecně závazných vyhláškách upravovat odlišně od zákona.

Na jedné straně tedy Ústavní soud konstatoval, že obec v poplatkovém řízení postupuje vždy podle zákona o místních poplatcích a subsidiárně, tj. nestanoví-li zákon o místních poplatcích jinak, dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, tedy že poplatek vyměří obecní úřad při realizaci přenesené působnosti platebním výměrem, a to ve výši až trojnásobku původního poplatku. Na straně druhé však nepřipustil odlišnou formu rozhodnutí pro vyměření poplatku, než formu platebního výměru, ačkoliv v případě místního poplatku za systém komunálního odpadu lze vyměření formou hromadného předpisného seznamu považovat za účelné a vhodné, neboť se jedná o tzv. neadresný poplatek, u něhož je okruh poplatníků určen velmi obecně a jehož výše je do značné míry generalizovaná a dopředu určitelná.

Závěr:

Z uvedeného je patrné, že Ministerstvo vnitra při posuzování zákonnosti obecně závazných vyhlášek, usnesení nebo jiných opatření obcí učiněných v rámci jejich samostatné působnosti, usiluje o zachování co nejvyšší míry kontinuity, čímž umožňuje obcím vyvarovat se na základě posouzení předchozích situací případných pochybení a porušení zákona. V důsledku častých posunů v judikatuře Ústavního soudu se však Ministerstvo vnitra dostává do komplikované situace a pozice vůči obcím, neboť se nemůže opřít o předvídatelnost nálezů Ústavního soudu. Do-

jde-li ke změně názoru Ústavního soudu nebo k novelizaci souvisejících právních předpisů, je nutno vždy na takové změny rychle reagovat, tj. přehodnotit stanoviska a postup Ministerstva vnitra a metodickou pomoc obcím aktualizovat a vhodně přizpůsobit. Obce však tuto určitou nestabilitu v právních názorech pociťují jako nejistotu.

C) PROJEKT PŘEZKUMU JEDNACÍCH ŘÁDŮ ZASTUPITELSTEV KRAJŮ

Na základě svých poznatků a zkušeností zahájil odbor dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009 rozsáhlý projekt věnovaný přezkumu zákonnosti jednacích řádů zastupitelstev obcí, na který pak v roce 2010 navázal projekt obdobný, zaměřený na jednacích řády zastupitelstev krajů. Cílem přezkumu bylo zejména zjistit, zda jednacích řády zastupitelstev krajů z věcného hlediska respektují zákonnou úpravu jednání zastupitelstva kraje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, a dále zda nepopírají realizaci zákonných práv občanů kraje ve vztahu k jednání zastupitelstva kraje.

Z celkového počtu 13 jednacích řádů zastupitelstev krajů byly jako nezákonné vyhodnoceny 3 z nich. Mezi ustanovení, která byla shledána jako odporující zákonu, bylo možno typově zařadit zejména tato z nich:

- Vyloučení člena zastupitelstva kraje z účasti na projednávání otázky, na které by mohl být jakýmkoliv způsobem zainteresován (střet zájmů), a následné hlasování o programovém bodu zasedání bez účasti takového člena zastupitelstva kraje, které zákon nepřipouští.
- Nezákonné snížení kvóra pro přijetí určitých rozhodnutí zastupitelstvem kraje z důvodu jeho počítání z většiny přítomných členů zastupitelstva kraje a nikoliv ze všech jeho členů, jak ukládá zákon.
- Nezákonné omezení podávání návrhů na doplnění programu zasedání zastupitelstva kraje pouze v jeho úvodu při projednávání programu zasedání. Zákon umožňuje, aby člen zastupitelstva předložil „mimořádný“ návrh bodu programu kdykoliv v průběhu zasedání zastupitelstva (např. jako reakci na dosavadní průběh zasedání) a nikoliv jen v jeho úvodu.
- Nezákonné omezování práva občana kraje vyjádřit se kdykoliv během zasedání zastupitelstva kraje k projednávaným věcem. Jednacích řádů např. stanovil, že občané kraje se musí přihlašovat s požadavkem vyjádřit se na zasedání zastupitelstva k projednávanému bodu programu před zahájením samotného zasedání.

K výše uvedenému je třeba dodat, že odbor dozoru a kontroly se v rámci přezkumu jednacích řádů nesoustředil pouze na ta ustanovení, která odporovala zákonu, nýbrž posuzoval veškeré jednacích řády jako celek. K některým ustanovením, jež nebyla vyhodnocena jako rozporná se zákonem, byla proto uvedena doporučení ke změně jejich

stávajících znění, a to za účelem jejich jednoznačné aplikace a výkladu především z pohledu členů zastupitelstva kraje a občanů kraje.

Zvolená komplexnost metodické pomoci se projevila kladnou reakcí všech krajských samospráv, které byly ochotny bez represivních opatření napravit případná nezákonná ustanovení nalezená v jednacích řádech a dále zvážit změnu obsahu i těch ustanovení, k jejichž podobě odbor dozoru a kontroly navrhl alternativní znění za účelem jejich jednoznačné interpretace. S využitím metodické pomoci odboru dozoru a kontroly proto v současné době probíhá proces vydávání nových jednacích řádů zastupitelstev krajů, který bude pokračovat i v nadcházejícím roce 2011.

D) K POSTUPU MINISTERSTVA VNITRA PŘI VEDENÍ SPRÁVNÍCH ŘÍZENÍ S KRAJI VE VĚCI ÚHRADY REGULAČNÍCH POPLATKŮ ZA POJIŠTĚNÍ A JEJICH ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE

1. Přezkum postupu krajů při proplácení regulačních poplatků

Dozorový proces Ministerstva vnitra představuje širokou škálu činností a nezbytných úkonů, které jsou zapotřebí pro objektivní a nezávislé posuzování v souladu s principem dobré správy jakož i minimalizace zásahů státu do činnosti územní samosprávy. Dozor tak nespočívá pouze v posuzování zákonnosti všech obecně závazných vyhlášek, ale nezřídka se jedná o soustavný a dlouhodobý proces, který je ovlivněn řadou dalších faktorů, množstvím vedlejších podání a zpracováváním nezbytných stanovisek. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy se tak musí potýkat s celou řadou rozmanitých vnějších podnětů, dotazů či stížností dotýkajících se samostatné působnosti obcí, měst a krajů. V řadě případů lze dojít ke zjednání nápravy v rámci metodického (nerepresivního) působení, jindy vzhledem ke složitosti věci či neochotě ÚSC zjednat nápravu dobrovolně, je odbor dozoru a kontroly veřejné správy nucen zahájit formální správní řízení, jež se řídí pravidly a lhůtami dle správního řádu, případně spolupracovat s dalšími věcně dotčenými orgány státní správy jakožto gestory příslušných řešených oblastí.

Následující text se týká rekapitulace jednotlivých kroků Ministerstva vnitra při přezkumu postupu krajů ve věci proplácení regulačních poplatků za pojištění a jejich zákonné zástupce z krajských rozpočtů, k jehož ukončení došlo na podzim roku 2010.

Na **přelomu roku 2008/2009** jednotlivé orgány krajů a statutárního města Ostravy přijaly usnesení, kterými zavedly úhrady regulačních poplatků dle zákona o veřejném zdravotním pojištění za pacienty.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy na základě zjištění z vlastní činnosti i na základě vnějších podnětů (občanů, advokátů, zdravotních pojišoven, Klubu otevřené demokracie Senátu, České lékárnické komory) přistoupil v rámci své dozorové pravomoci vůči územním samosprávným celkům počátkem roku 2009 k přezkumu postupu krajů při úhradách tzv. regulačních poplatků za pojištění, resp. jejich zákonné zástupce v krajských zdravotnických zařízeních. Předmětem dozorového přezkumu byl soulad usnesení orgánů (zastupitelstva nebo rady) krajů a původně také statutárního města Ostrava, jimiž byl nastaven systém těchto úhrad, s právními předpisy.

2. První (předprocesní) fáze dozoru

V první fázi byly nejprve všechny kraje požádány o zaslání relevantních podkladů nezbytných pro posouzení zákonnosti postupu jednotlivých krajů. Jednalo se o zaslání příslušných usnesení zastupitelstev, resp. rad krajů a zápisů z jednání těchto orgánů. Současně si odbor dozoru a kontroly veřejné správy vyžádal odborná stanoviska od příslušných ústředních správních úřadů, tj. Ministerstva zdravotnictví - zejména z hlediska jeho souladu se zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - z hlediska dodržení předpisů upravujících hospodářskou soutěž resp. veřejnou podporu a Ministerstva financí - z hlediska přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků.

Podrobným rozbořem získaných materiálů dospělo Ministerstvo vnitra k názoru, že úhrady regulačních poplatků za pacienty z krajských rozpočtů, ať již poskytované formou darovacích smluv uzavíraných mezi kraji a konkrétními pacienty či přímou refundací těchto poplatků - přestože mezi jednotlivými kraji existovaly odlišnosti, by mohly být v rozporu se zákony souvisejícími s působností krajských samospráv.

Konkrétně byl konstatován **rozpor se zákonem o krajích**, spočívající především v překročení zákonných mezí samostatné působnosti krajů zásahem do oblasti, jejíž regulace je vyhrazena výlučně státu, a **rozpor se zákonem o veřejném zdravotním pojištění**, a to jak se samotným účelem právní úpravy regulačních poplatků, tak s jeho právním provedením především v § 16a cit. zákona. Postup krajů byl shledán rovněž **v rozporu s pravidly pro hospodaření s krajským majetkem, v rozporu s jejich povinnostmi jednat ve veřejném zájmu**, zde zájmu sledovaném regulačními poplatky a v rozporu se zásadou zákazu diskriminace.

V souladu se zákonem o krajích připravil odbor dozoru a kontroly veřejné správy v dubnu 2009 výzvy ke zjednání nápravy dozorovaných usnesení orgánů krajů a statutárního města Ostrava.

3. Druhá fáze dozoru – výzva ke zjednání nápravy

V mezidobí posuzování zákonnosti postupu krajů v dané věci proběhla na přelomu **dubna a května 2009** výměna vlády. V souvislosti se změnou ve vedení Ministerstva vnitra tak došlo k časovému posunu realizace plánovaných kroků.

Na základě pokynu nového ministra vnitra bylo dne **28. července 2009** vypraveno všem krajům (vyjma Plzeňského, kterému byla zaslána pouze žádost o doplnění původního stanoviska) a statutárnímu městu Ostrava upozornění na možný rozpor jejich postupu se zákonem s žádostí o přehodnocení způsobu refundace regulačních poplatků tak, aby nedocházelo k porušování zásady legality, a o poskytnutí informace, zda v mezidobí nedošlo k modifikaci zavedených systémů úhrad. Přílohou dopisů bylo posouzení postupu krajů z hlediska požadavků vyplývajících z principu dobré správy.

V Parlamentu České republiky byla současně podána řada návrhů na novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění, včetně návrhu na zrušení regulačních poplatků. Poslanecká sněmovna schválila zrušení regulačních poplatků, Senát však návrh zákona vrátil s pozměňovacími návrhy. Poslanecká sněmovna mohla pozměňovací návrhy Senátu odmítnout a schválit úplné zrušení regulačních poplatků a v takovém případě by důvod pro dozorový zásah odpadl. Z toho důvodu bylo s vypravením formálních výzev ke zjednání nápravy dle zákona o krajích vyčkáváno až po výsledku hlasování v Poslanecké sněmovně. Probíhající novelizační proces zákona o veřejném zdravotním pojištění byl Poslaneckou sněmovnou ukončen dne **11. září 2009** zamítnutím návrhu.

Výzvy ke zjednání nápravy byly dne **21. října 2010** odeslány všem krajům vyjma Plzeňského, u něhož nebyl systém po posouzení doplňujícího vyjádření shledán jako nezákonný stejně jako u statutárního města Ostrava.¹

Lhůta ke zjednání nápravy je zákonem stanovena na 60 dní od doručení výzvy. V případě, že náprava ve stanovené lhůtě není zjednána, dochází k zahájení správního řízení,

¹ Pacient (pojištěnec) zde fakticky nejprve poplatek zaplatí a teprve poté může písemně požádat o jeho vrácení formou daru kraje. Z formálního hlediska tak představuje Plzeňský systém úhrad „pouhé“ nakládání s majetkem bez přímé právní vazby na prostředky veřejného zdravotního pojištění. Ministerstvo vnitra přitom není oprávněno hodnotit úhradu regulačních poplatků krajem z hlediska rozumnosti či hospodárnosti takového postupu. Plzeňský systém nebyl shledán v rozporu ani s ústavním zákazem diskriminace, neboť kraj poskytuje dary ve výši uhrazených poplatků všem občanům s trvalým bydlištěm v ČR a nevylučuje tudíž žádné obyvatelé z možnosti získání krajského daru. Podmínkou je pouze čerpání zdravotní péče v krajském zdravotnickém zařízení. V postupu Plzeňského kraje nebylo shledáno ani narušení hospodářské soutěže, což konstatoval k tomu příslušný Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

jehož výsledkem je pozastavení účinnosti příslušných dozorovaných usnesení.

V průběhu prosince 2009 byla krajům poskytnuta možnost projednat otázku kompenzace regulačních poplatků z krajských rozpočtů ve svých orgánech ještě v násl. měsíci lednu 2010, čehož využil kraj Středočeský, Vysočina, Jihomoravský, Liberecký, Pardubický, Moravskoslezský. Kraje Karlovarský a Olomoucký upravily své systémy dle Plzeňského modelu již v prosinci 2009.

4. Zahájení správních řízení

V průběhu ledna a února 2010 zahájilo Ministerstvo vnitřní správy řízení ve věci proplácení regulačních poplatků za pojištění a jejich zákonné zástupce z krajských rozpočtů s následujícími 8 kraji:

- Jihočeským (5. ledna),
- Ústeckým (5. ledna),
- Královéhradeckým (5. ledna),
- Zlínským (5. ledna),
- Pardubickým (3. února),
- Moravskoslezským (5. února),
- Libereckým (10. února),
- Středočeským (15. února).

5. Přerušování správních řízení

V únoru t. r. podalo Zastupitelstvo Ústeckého kraje k Ústavnímu soudu návrh na zahájení řízení o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy podle čl. 87 odst. 1 písm. k) Ústavy. Podstatou návrhu byl požadavek kraje, aby Ústavní soud závazně posoudil, zda Ústecký kraj překračuje meze své samostatné působnosti tím, že hradí regulační poplatky za pojištění a jejich zákonné zástupce.

Protože rozhodnutí Ústavního soudu o podaném návrhu mělo z hlediska správních řízení vedených Ministerstvem vnitřní povahu závazného řešení předběžné otázky, přistoupilo Ministerstvo vnitřní dne 1. března 2010 k přerušování všech zahájených správních řízení, a to do doby ukončení řízení před Ústavním soudem.

6. Neformální Stanovisko Evropské komise k proplácení regulačních poplatků ze strany krajů

Úhradami regulačních poplatků se zabývala na základě individuálních stížností² také Evropská Komise, a to přede-

vším z hlediska slučitelnosti úhrad s evropskými normami regulujícími pravidla pro poskytování veřejné podpory.

Dne 1. června 2010 označila Komise ve svém neformálním stanovisku proplácení regulačních poplatků kraji za diskriminační a na jednání se zástupci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže upozornila, že pokud by bylo pokračováno v současném systému proplácení poplatků, tak jak je ve 13 krajích České republiky doposud prováděno, mohlo by takové jednání představovat nedovolenou veřejnou podporu. Evropská komise proto navrhla buď hradit poplatky ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na zřizovatele, nebo je neproplácet vůbec.

7. Ukončení proplácení regulačních poplatků v některých krajích – důvod pro zastavení správních řízení

Monitorováním situace v médiích vyplynulo, že od června 2010 začaly jednotlivé kraje postupně pouštět od proplácení regulačních poplatků. V případě Středočeského kraje dle informací z médií vyplynulo, že s účinností od 1. srpna 2010 měl Středočeský kraj změnit systém proplácení regulačních poplatků po vzoru Plzeňského modelu a dále bylo v tisku avizováno, že v krajských lékárnách budou zavedeny věrnostní slevové karty.

Koncem června 2010 byly kraje, s nimiž Ministerstvo vnitřní zahájilo správní řízení, požádány o oficiální informaci, zda a kdy bylo v jejich orgánech rozhodnuto o ukončení proplácení poplatků, případně zda tato otázka bude v jejich orgánech teprve projednána, včetně zaslání případných relevantních usnesení, jimiž tak bylo rozhodnuto, a to v termínu do 15 dnů od doručení této žádosti.

Protože některé kraje nezaslaly veškeré požadované podklady nezbytné pro řádné přezkoumání nově přijatých usnesení, nebo v jejich orgánech nebylo ještě s konečnou platností rozhodnuto, byly příslušné kraje koncem července 2010 opakovaně požádány o zaslání zbývajících dokumentů pro účely zastavení správního řízení tak, aby mohlo být ověřeno splnění také formálně-procesních náležitostí přijetí předmětného usnesení dle zákona o krajích, které je dozorový orgán rovněž povinen přezkoumávat.

8. Zpětvzetí kompetenční žaloby Ústeckým krajem a zastavení řízení před Ústavním soudem

S ohledem na ukončení proplácení regulačních poplatků vzal Ústecký kraj zpět svůj návrh na zahájení řízení ve sporu o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy u Ústavního soudu. Usnesením ze dne 10. srpna 2010 proto Ústavní soud řízení zastavil.

Ministerstvo vnitřní bylo pouze informováno o zastavení řízení, aniž by bylo dotázáno, zda se zpětvzetím návrhu

² Jako první podala stížnost k EK na nedovolenou podporu v souvislosti s proplácením regulačních poplatků již 17. února 2009 Česká lékárnická komora, další stížnost podal počátkem března 2009 také např. řetězec soukromých lékáren Dr. Max provozovaný společností Česká lékárna, a. s.

souhlasí či trvá na dalším vedení řízení. Nicméně souhlas druhého účastníka řízení, tj. Ministerstva vnitra, není v daném případě zákonem požadován. Zpětvzetí návrhu lze uskutečnit pouze se souhlasem Ústavního soudu a v případě, že Ústavní soud nerozhodne o odmítnutí podaného návrhu.

Protože současně **odpadla překážka, pro kterou byla správní řízení vedená Ministerstvem vnitra s kraji přerušena**, bylo v souladu s ust. § 65 odst. 2 správního řádu v těchto řízeních pokračováno.

9. Zastavení správních řízení vedených s kraji ve věci regulačních poplatků

K ukončení proplácení regulačních poplatků došlo ve všech krajích (včetně těch, s nimiž nebylo zahájeno správní řízení). Výjimkou je Středočeský kraj, který proplácení neukončil, ale modifikoval systém úhrad po vzoru Plzeňského modelu. Protože odpadl důvod pro další vedení těchto správních řízení, nezbylo Ministerstvu vnitra než přistoupit k jejich zastavení.

Konkrétně došlo k zastavení správních řízení s:

- Jihočeským krajem dne 12. srpna 2010
- Ústeckým krajem dne 12. srpna 2010
- Královéhradeckým krajem 12. srpna 2010
- Libereckým krajem dne 23. srpna 2010
- Moravskoslezským krajem dne 23. srpna 2010
- Pardubickým krajem dne 26. srpna 2010
- Zlínským krajem dne 10. září 2010
- Středočeským krajem dne 22. října 2010.

10. Nový systém refundace regulačních poplatků ve Středočeském kraji

Nový systém úhrad ve Středočeském kraji je nyní nastaven tak, že žádosti občanů o poskytnutí daru na úhradu regulačních poplatků jsou po uplynutí každého kalendářního čtvrtletí předkládány Radě Středočeského kraje ke schválení poskytnutí daru ve výši regulačního poplatku těm občanům, kteří poplatek sami zaplatili a teprve následně požádali o poskytnutí daru od Středočeského kraje.

Další změna pak spočívá v tom, že krajem jsou hrazeny poplatky zaplacené občany nejen ve zdravotnických zařízeních založených a zřízených Středočeským krajem, ale i v ostatních zdravotnických zařízeních ve Středočeském kraji, tj. v souladu s požadavkem Evropské komise.

Žádosti o poskytnutí daru jsou posuzovány radou kraje individuálně a je zcela na vůli pojištěnce, zda nabídky kraje na proplácení uraženého poplatku využije či nikoliv.

Přijetím nového způsobu refundace regulačních poplatků Středočeským krajem došlo k odstranění nerovnoprávnosti mezi pacienty i mezi zdravotnickými zařízeními.

Systém, který je nově Středočeským krajem uplatňován, navíc nebyl Ministerstvem vnitra napadán ani u Plzeňského kraje, kde rovněž nejprve pojištěnec poplatek sám zaplatil a poté mohl požádat kraj o poskytnutí daru účelově určeného jako náhrada za tento uhrazený poplatek.

Posouzením tohoto systému tak již **nebyl shledán důvod k uplatnění dozorových opatření**, a to ani s ohledem na stanovisko Evropské komise, která namítala zejména narušení pravidel hospodářské soutěže či principu rovného přístupu.

Závěr:

Kraje se zcela ztotožnily s právním názorem Ministerstva vnitra a ukončily platnost svých systémů úhrad regulačních poplatků za pojištěnce, čímž zjednaly nápravu dozorovaných usnesení.

Středočeský kraj sice poskytování úhrad neukončil, zrušil však dozorovaná usnesení, která byla předmětem správního řízení, a zavedl nový systém refundace regulačních poplatků, u kterého již důvod k uplatnění dozorových opatření nebyl nadále shledán.

Ministerstvo vnitra jako správní orgán příslušný dle zákona o krajích k výkonu dozoru nad zákoností usnesení orgánů krajů v samostatné působnosti tudíž zastavilo všechna vedená správní řízení ve věci proplácení regulačních poplatků z krajských rozpočtů.

E) DOZOR A METODICKÁ ČINNOST ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY V OBLASTI HAZARDNÍCH HER

Jednou z nejvýznamnějších oblastí z hlediska poskytování metodické pomoci obcím i z hlediska výkonu dozoru Ministerstva vnitra se v roce 2010 stala **oblast hazardních her** (tedy především tzv. výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů), upravená zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“). Odbor dozoru a kontroly veřejné správy pokračoval v této souvislosti v dlouhodobé spolupráci s Ministerstvem financí a dalšími subjekty.

Ministerstvo vnitra pravidelně jednou za 14 dní informuje Ministerstvo financí (dále též jen „MF“) o konkrétních vydaných obecně závazných vyhláškách regulujících provoz výherních hracích přístrojů, Ministerstvu financí je rovněž i nadále dáván prostor na pravidelných čtvrtletních poradách odboru dozoru a kontroly veřejné správy se zástupci krajských úřadů, Kanceláře veřejného ochránce práv, Ministerstva pro místní rozvoj, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv a dalších subjektů.

S ohledem na rozšíření předmětu poplatku dle § 10a zákona č. 565/1990, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), o „jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí“, ke kterému došlo novelou zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu - zákonem č. 183/2010 Sb., vedlo Ministerstvo vnitra řadu jednání s Ministerstvem financí s cílem vyjasnit pojem jiná technická herní zařízení a vytvořit tak metodický výklad a novou vzorovou vyhlášku k tomuto místnímu poplatku.

Ministerstvo financí dne 6. srpna 2010 přijalo k této problematice stanovisko, které publikovalo také na svých webových stránkách www.mfcr.cz a ve kterém otevřelo další otázku týkající se mj. také vymezení vzniku a zániku poplatkové povinnosti u výherních hracích přístrojů, kde je vznik vázán na faktický provoz takového přístroje, a u jiných technických herních zařízení, kde dle výkladu MF

Jazykový a gramatický výklad vede k závěru, že předmětem místního poplatku podle cit. ustanovení jsou:

- a. *povolené hrací přístroje (obecním úřadem, krajským úřadem nebo Ministerstvem financí),*
- b. *jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí.*

Ve vztahu k uvedenému vymezení předmětu poplatku pojem „provozovaný“, který je součástí názvu poplatku, lze vztahovat pouze k výherním hracím přístrojům. Povolená technická herní zařízení jsou předmětem poplatku bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoliv. Jinými slovy, nelze dovozovat, že i technická herní zařízení mají být provozována, aby byla předmětem místního poplatku.

Vzhledem k tomu, že Ministerstvo vnitra jako dozorový orgán, je oprávněno pouze k posuzování zákonnosti obecně závazných vyhlášek a nikoliv již k jejich aplikaci, která probíhá v přenesené působnosti obce a k níž je příslušné poskytovat metodická doporučení MF jakožto gestor zákona o místních poplatcích, respektuje Ministerstvo vnitra výklad poskytnutý Ministerstvem financí s tím, že v rámci samostatné působnosti obcí a s ohledem na princip minimalizace zásahů státu do činnosti územních samospráv zakotvený v čl. 101 odst. 4 Ústavy, bylo s MF dohodnuto, že stanovení vzniku a zániku poplatkové povinnosti navázáním na okamžik uvedení do provozu jak u výherních hracích přístrojů, tak u jiných technických herních zařízení, nebude shledáváno jako nezákonné, ale jako ad hoc stanovené osvobození (úleva) na poplatek v případě těchto jiných technických herních zařízení, neboť se jedná o úpravu ve prospěch poplatníka a je zcela na vůli obce, zda zpoplatní jiná technická herní zařízení od okamžiku, od něhož je podle pravomocného rozhodnutí Ministerstva financí jejich provozování povoleno, nebo od okamžiku, od něhož je skutečně uvedeno do provozu.

Dále bylo shodně s MF konstatováno, že obce si mohou tento předmět zúžit, tj. vybrat si, zda zpoplatní pouze výherní hrací přístroje nebo pouze za jiná technická herní zařízení, případně pouze konkrétní zařízení podřaditelná pod rozsah pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“.

Pokud obec vydala obecně závaznou vyhlášku, kterou zavedla před účinností zákona č. 183/2010 Sb. poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj (příčemž součástí obecně závazné vyhlášky je ustanovení vymezující předmět poplatku shodně se zákonem o místních poplatcích ve znění před novelizací), zůstává tento právní předpis podle názoru Ministerstva vnitra nadále aplikovatelným, ovšem pouze pokud se týká výherních hracích přístrojů (ať již bylo jejich provozování povoleno obcí, krajem nebo Ministerstvem financí). Obec na základě takové vyhlášky nemůže vybírat poplatek za provozované jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Má-li obec zájem využít „rozšířeného“ předmětu tohoto poplatku, musí dosavadní obecně závaznou vyhlášku novelizovat a stanovit výslovně poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.

Možnost vybírání poplatku za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle zvláštního právního předpisu na základě dříve vydané obecně závazné vyhlášky obce by přicházela v úvahu pouze tehdy, pokud by obecně závazná vyhláška obce k předmětu poplatku nestanovila nic bližšího, či případně pokud by vyhláška v rámci jeho vymezení pouze odkazovala na zákon o místních poplatcích. Možnost vybírání poplatku také za jiné technické herní zařízení by v takovém případě byla logicky možná až ode dne účinnosti zákona č. 183/2010 Sb.

Ministerstvo financí se s tímto výkladem plně ztotožnilo a je rovněž toho názoru, že *vzhledem ke způsobu přijetí poslední novely zákona o místních poplatcích, zejména ke skutečnosti, že nabyla účinnosti dnem vyhlášení, nelze přistoupit k jinému závěru, než...že dosavadní obecně závazné vyhlášky zůstávají aplikovatelnými. Avšak pouze pokud se jedná o zpoplatnění výherních hracích přístrojů. Hodlá-li obec vybírat poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí, musí dosavadní obecně závaznou vyhlášku novelizovat.*

Závěrem jednání s Ministerstvem financí, která konstantně pokračují a budou pokračovat i v následujícím roce 2011 bylo vytvoření *Vzoru obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí* a následně též *Metodického výkladu* k tomuto vzoru, které lze dohledat na webových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy www.mvcr.cz/ odk v sekci *Metodická pomoc obcím (vzory právních*

předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.) a podsekcí Metodické materiály k zákonným zmocněním pro vydávání obecně závazných vyhlášek.

Pokud jde o problematiku hazardních her, zástupci Ministerstva vnitra se v průběhu roku 2010 dále zúčastňovali například konferencí a seminářů pořádaných Svazem měst a obcí ČR, na nichž byla opakovaně zdůrazňována naléhavá potřeba novelizace výše zmíněného zákona o loteriích či přijetí zcela nové právní úpravy. Ministerstvo vnitra podporuje iniciativy směřující k rozšíření oprávnění obcí regulovat provoz výherních hracích přístrojů i na ostatní technická herní zařízení.

Tyto iniciativy ostatně dokládají právní názor Ministerstva vnitra na možnosti obcí v oblasti regulace hazardu. **Pravomoc obcí regulovat obecně závaznou vyhláškou loterie a jiné podobné hry lze v mezích samostatné působnosti obcí za současného právního stavu uplatnit výlučně vůči výherním hracím přístrojům.** Provozování loterií a jiných podobných her povolených podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích Ministerstvem financí naopak obce oprávněny regulovat nejsou, a to ani odkazem na zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

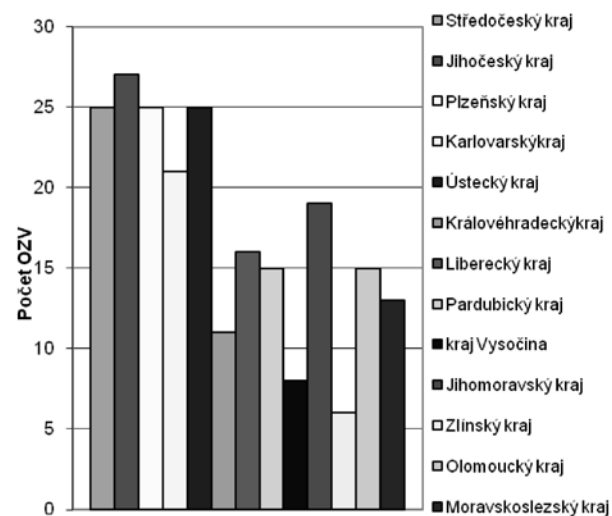
Obecně závazné vyhlášky, jimiž obce usilují o regulaci provozu zejména interaktivních videoloterních terminálů, považuje Ministerstvo vnitra za nezákonné. V případě, že obec příslušná nezákonná ustanovení vyhlášky nezruší, zahájí Ministerstvo vnitra standardní dozorový proces [viz kapitola A) Dozorová a metodická činnost odboru dozoru a kontroly veřejné správy], který vede až k podání návrhu na zrušení nezákonných ustanovení, případně celé obecně závazné vyhlášky, Ústavnímu soudu. V průběhu roku 2010 se tak stalo v případě obecně závazné vyhlášky města Chrastavy č. 5/2009, o stanovení míst, na kterých mohou být provozovány interaktivní videoloterní terminály, a obecně závazné vyhlášky města Františkova Lázně č. 1/2010, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v oblasti omezení hazardu. K těmto dvěma vyhláškám již byl podán návrh Ústavnímu soudu, k dalším podobným vyhláškám dosud probíhá dozorový proces Ministerstva vnitra. V průběhu roku 2011 tak bude Ministerstvo vnitra očekávat nálezy Ústavního soudu, který je jediným orgánem oprávněným v dané věci autoritativně rozhodnout.

Závěrem je třeba podotknout, že výše uvedený právní názor Ministerstva vnitra, dle kterého nejsou obce za stávajícího legislativního stavu oprávněny upravovat svými obecně závaznými vyhláškami podmínky provozování loterií a jiných podobných her povolených Ministerstvem financí podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, dokládá také řada zákonodárných iniciativ z poslední doby (sněmovní tisky 33, 47 a 138) směřujících nově ke svěřeni regulace

provozování interaktivních videoloterních terminálů do samostatné působnosti obcí.

Celkový přehled OZV regulujících provoz výherních hracích přístrojů k 31. 12. 2010

KRAJ	Počet vydaných vyhlášek	Počet obcí
Středočeský kraj	25	1146
Jihočeský kraj	27	623
Plzeňský kraj	25	501
Karlovarský kraj	21	131
Ústecký kraj	25	354
Královéhradecký kraj	0	448
Liberecký kraj	16	215
Pardubický kraj	15	452
kraj Vysočina	0	704
Jihomoravský kraj	19	672
Zlínský kraj	6	305
Olomoucký kraj	15	399
Moravskoslezský kraj	13	300
CELKEM	207	6250

F) MÍSTNÍ POPLATKY A NOVÝ DAŇOVÝ ŘÁD

V důsledku legislativních změn, kdy od 1. 1. 2011 nabývá účinnosti nový zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, a s ním související zákon č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu, dochází k některým zásadním změnám, jež se na poli samostatné působnosti obcí dotknou především obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy tyto skutečnosti reflektoval již při zpracová-

vání publikace *Edice dobré správní praxe 2009 – Obecní daně*.

Protože problematika daňového řádu, která ruší a v plném rozsahu nahrazuje předchozí procesní úpravu - zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, včetně výkladu zákona o místních poplatcích spadá do věcné kompetence Ministerstva financí, navázal odbor dozoru a kontroly veřejné správy v polovině roku 2010 s Ministerstvem financí jednání k otázkám nezbytných úprav stávajících obecně závazných vyhlášek k místním poplatkům.

Jednalo se především o provedení následujících změn, jejichž ponechání v dosavadním znění nebude možné překlenout výkladem:

1. Zajištění terminologického souladu zákona o místních poplatcích s daňovým řádem

Je-li v obecně závazné vyhlášce odkazováno na zákon č. 337/1992 Sb., doporučujeme upravit odkaz na příslušné ustanovení daňového řádu, jinak se od 1. 1. 2011 takový odkaz stává neplatným a neaplikovatelným.

Obdobně je-li v obecně závazných vyhláškách odkazováno na ustanovení zákona o místních poplatcích - § 12 (upravující možnost vyměření a doměření poplatku) a § 13 (odkazující na řízení ve věcech poplatků na zákon o správě daní a poplatků, nestanoví-li zákon o místních poplatcích jinak) - bude třeba taková ustanovení vypustit, případně upravit s uvedením správného odkazu na daňový řád.

2. Změna ohlašovací povinnosti dle § 14a zákona o místních poplatcích

Podle nové právní úpravy bude ze zákona stanovena povinnost poplatkového subjektu ohlásit veškeré údaje, které souvisí s jeho identifikací, včetně údajů rozhodných pro stanovení výše poplatkové povinnosti a změnami těchto údajů. Zejména upozorňujeme na dodržení zákonné lhůty ke splnění ohlašovací povinnosti dle § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích, tj. *Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.*

3. Zrušení ustanovení o prominutí poplatku dle § 16 zákona o místních poplatcích

Zákon o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., umožňoval obcím dle § 16 z důvodu odstranění tvrdosti poplatek nebo jeho příslušenství na individuální žádost poplatníka zcela nebo částečně prominout. Na kladné vyřízení individuálně odůvodněné žádosti o prominutí poplatku však nebyl právní nárok a řízení mohlo být zpoplatněno správním poplatkem. Institut prominutí však mohli poplatníci využít pouze do 31. 12. 2010, neboť s účinností daňového řádu bylo toto ustanovení zrušeno (zákonem č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu).

Nadále tak nebude možné v obecně závazné vyhlášce

stanovit možnost individuálního prominutí od poplatku a bude proto nutné taková ustanovení z obecně závazných vyhlášek zcela vypustit.

Pokud však obec bude chtít zcela nebo částečně vyjmout z poplatkové povinnosti určitou skupinu poplatníků, může tak učinit již pouze obecně (nikoli individuálně - prominutím), tj. v rámci své normotvorné pravomoci dle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, kdy přímo v obecně závazné vyhlášce určí okruh poplatníků, které od poplatku osvobodí, případně stanoví úlevu na poplatek, kdy poplatek o určitou pevnou částku či procentně určitým poplatníkům sníží.

Rozdíl mezi prominutím a osvobozením pak spočíval také v tom, že na obci stanovené osvobození či úlevy stanovené má poplatník právní nárok přímo z příslušné obecně závazné vyhlášky, kdežto u individuálního prominutí povinnosti platit místní poplatek dle § 16 zákona o místních poplatcích záleželo na posouzení (správním uvážení) správce poplatku.

Výsledkem těchto jednání byla aktualizace dosavadních stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy dotýkajících se problematiky místních poplatků a dále pak zpracování nových vzorových obecně závazných vyhlášek a metodických doporučení, která byla publikována na webu Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/odk v *sekcí Metodická pomoc obcím (vzory právních předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.) a Stanoviska odboru.*

G) VYHODNOCENÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Ze statistických přehledů vedených odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v roce 2010 (viz Část druhá – Statistika) vyplynulo, že odbor dozoru a kontroly posoudil celkem 9981 obecně závazných vyhlášek obcí (včetně návrhů), což je o 1711 více než v předchozím roce. Počet skutečně vydaných vyhlášek však oproti roku 2010 klesl, naproti tomu počet návrhů obecně závazných vyhlášek posouzených odborem dozoru a kontroly veřejné správy vzrostl více než o 2000. Z toho je zřejmé, že obce ve stále větší míře využívají možnost metodické pomoci Ministerstva vnitra. Tomu nasvědčuje i vyšší počet konzultací poskytnutých na vyžádání obcím a krajům, větší zájem o účast zástupců Ministerstva vnitra na hromadných akcích obcí a krajů a výrazně větší celkový počet dotazů obcí.

Nárůst počtu posouzených návrhů byl mimo jiné zapříčiněn zejména rozšířením předmětu místního poplatku dle § 10a zákona č. 565/1990, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), o „jiná technická herní zařízení povolená

Ministerstvem financí“, ke kterému došlo novelou zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu [viz kapitola E) Dozor a metodická činnost odboru dozoru a kontroly veřejné správy v oblasti hazardních her], a změnami v oblasti místních poplatků v souvislosti s přijetím nového daňového řádu [viz kapitola F) Místní poplatky a nový daňový řád]. Svou roli sehrály i komunální volby, které se konaly 15. – 16. října 2010, jelikož nově zvolená zastupitelstva obcí mají tendenci provádět revizi stávajících právních předpisů obce a následně tyto předpisy aktualizovat či vydávat zcela nové. Vzhledem k termínu konání voleb se ovšem tento efekt dle zkušeností odboru dozoru a kontroly veřejné správy naplno projeví až v roce 2011.

Místní poplatky zůstávají i nadále problematikou, která je obecně závaznými vyhláškami obcí upravována nejčastěji. Důvodem je zejména dvojitá hlavní funkce místních poplatků, tedy funkce regulační a fiskální. Dalšími nejčastěji využívanými speciálními zmocněními jsou zmocnění dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (regulace pohybu psů). Celkově počet obecně závazných vyhlášek využívajících některé ze speciálních zmocnění klesá, neboť většina obcí již má díky metodickému působení Ministerstva vnitřní potřebné vyhlášky vydány, a to v souladu s příslušnými zákony.

Samozřejmě i nadále jednou z nejvýznamnějších oblastí regulace zůstává veřejný pořádek. Počet vydaných obecně závazných vyhlášek dle § 10 písm. a), b), a c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), byl v roce 2010 o něco vyšší, nežli v předchozích dvou letech. Vzrost zejména počet vyhlášek regulujících hlučné činnosti, akce typu technopárty a používání zábavní pyrotechniky, neboť tyto činnosti pociťují obce a též jejich občané jakožto významný problém a narušení veřejného pořádku. Oproti tomu i nadále klesá počet obecně závazných vyhlášek, které stanoví podmínky pro konání sportovních a kulturních akcí.

Závěr:

Z uvedeného shrnutí statistických přehledů (viz Část druhá – Statistika) je patrné, že obce vítají odbornou metodickou pomoc odboru dozoru a kontroly veřejné správy, důsledkem čehož je také vyšší míra spolupráce obcí s Ministerstvem vnitřní při vydávání obecně závazných vyhlášek, která se projevuje zejména vyšší kvalitou těchto právních předpisů obcí. Snižující se počet soudních řízení u Ústavního soudu ukazuje na stabilitu v této oblasti a rovněž i vyhovující legislativu.

4. Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům obcí a orgánům kraje

A) KONTROLA VÝKONU SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

Předmět a vyhodnocení kontrol výkonu samostatné působnosti obcí

Předmětem kontrolní činnosti Ministerstva vnitra ve vztahu k výkonu samostatné působnosti obcí je, lapidárně řečeno, **dodržování právních předpisů obcemi**. Kontrolní působnost tohoto ministerstva má **obecný a podpůrný charakter**, tzn.:

- a) předmětem kontroly mohou být zásadně jakékoli postupy obcí v samostatné působnosti (s výjimkami plynoucími ze zákona o obcích), pokud
- b) speciální právní úprava nestanoví pro určité oblasti výkonu obecní samosprávy zvláštní kontrolní mechanismus, resp. kontrolní působnost jiných orgánů.

Dominantním rysem kontrol samostatné působnosti obcí a jejich základním účelem ve vztahu ke kontrolovaným obcím je jejich **preventivně metodický charakter**; kontroly představují v tomto smyslu jeden z nástrojů poskytování odborné pomoci obcím a v souladu s tímto jejich smyslem obsahují protokoly z provedených kontrol kromě vlastních kontrolních zjištění vždy též doporučení k odstranění zjištěných pochybení (včetně takových, která nedosahují intenzity porušení zákona, jejich odstranění je však vhodné z jiných hledisek, např. s přihlédnutím k principům dobré správy apod.).

Ve vztahu k občanům, kteří adresovali Ministerstvu vnitra podnět k provedení kontroly samostatné působnosti obce, představuje pak **kontrola prostředek k řádnému prošetření a vyřízení tohoto podnětu**, tzn. že prokázali se jeho důvodnost, konstatuje Ministerstvo vnitra v kontrolním protokolu porušení zákona obcí, která by následně měla přijmout odpovídající nápravná opatření.

V roce 2010 bylo provedeno celkem 32 kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí. Od 1. července 2006, kdy nabyla účinnosti novela zákona zakládající pravomoc Ministerstva vnitra provádět kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků, tak bylo do 31. prosince 2010 provedeno již **celkem 139** kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí.

V roce 2010 bylo v rámci provedených kontrol v úhrnu konstatováno **314 případů dílčích porušení zákona** ze strany kontrolovaných obcí. Jednotlivá kontrolní zjištění mají objektivní charakter, tzn. že odrážejí na základě analýzy posouzených podkladů objektivní skutečnost – obec dodržela nebo naopak porušila své zákonné povinnosti.

Posouzení **příčin porušení těchto povinností** jde nad rámec prováděných kontrol, v obecné rovině lze nicméně konstatovat následující **základní důvody chybného postupu obcí**:

- a) neznalost relevantní právní úpravy, popř.
b) její nesprávná aplikace.

V zájmu odstranění těchto příčin nezákonnosti ve výkonu obecní samosprávy a vytvoření podmínek pro přijetí a realizaci efektivních nápravných opatření je každé kontrolované obci Ministerstvem vnitra **nabízena možnost využití metodické pomoci při formulaci nápravných opatření**. Tato nabídka je obcemi ve většině případů akceptována.

Kromě výše uvedeného může být v některých případech důvodem nedodržování zákonných povinností obcí i subjektivní faktor jejich úmyslného nerespektování ze strany představitelů obce – tyto případy přicházejí v úvahu zejména v oblasti realizace práv občanů obce, kdy osobní spory mezi představiteli obce a jejími občany mohou vést k uvedenému, krajně nežádoucímu jevu, odporujícímu základním principům demokratického výkonu územní samosprávy.

Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti provedených Ministerstvem vnitra v roce 2010 je uvedeno v následující tabulce (kontrolováno 32 obcí):

Oblast kontroly (kontrolovaný zákon)	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona
z. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)	220
z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	83
z. č. 500/2004 Sb., správní řád	11
Souhrn zjištěných porušení zákona	314

Podrobnější tabulka, která vyjadřuje **četnost konkrétních porušení zákona jednotlivými obcemi** v posuzovaných oblastech a umožňuje tak získat přehled o nejproblematictějších (z hlediska dodržování zákonnosti) oblastech výkonu samostatné působnosti obcí, je uvedena v příloze, část statistická (Základní statistiky odboru – tabulka E).

Ministerstvo se zabývalo rovněž **důvodností podnětů občanů**, kteří provedení kontroly iniciovali (zda v podnětem napadené oblasti obec skutečně jednala v rozporu se zákonem). Zjištěné závěry plně opodstatňují výše popsaný komplexní charakter kontrol a jeho preventivně metodický význam, neboť **zdaleka ne všechny podněty, poukazující na určitá konkrétní (údajná) pochybení, se ukázaly důvodnými, na druhou stranu však u všech kontrolovaných obcí byla zjištěna pochybení, která nebyla předmětem zaslaných podnětů**. I podněty, kte-

ré se ukáží nedůvodnými, signalizují porušování zákona jiného druhu.

B) KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

1. Vymezení kontrol výkonu přenesené působnosti

Odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra je prováděna **kontrola výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy** v intencích úpravy obsažené v zákoně o obcích, v zákoně o krajích, v zákoně o hlavním městě Praze a souvisejícím usnesení vlády č. 1181/2006, o Postupu ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů a magistrátů hlavního města Prahy a územně členěných statutárních měst při realizaci systému dozoru a kontroly územních samosprávných celků. Kontrolní pracovníci odboru se při kontrolách výkonu přenesené působnosti prováděných u krajů zaměřují na prověření dodržování zákonů, jiných právních předpisů a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnic ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatých při kontrole výkonu přenesené působnosti. V souladu s koordinační rolí Ministerstva vnitra nicméně předmětem kontrol krajů zásadně nejsou věcné oblasti výkonu státní správy (ty jsou kontrolovány věcně příslušnými ústředními správními úřady), nýbrž určité specifické oblasti činnosti krajů zejména v oblasti metodiky a organizace - podrobněji k předmětu kontrol srov. níže v části 3.

2. Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010 a 2011

Kontroly výkonu přenesené působnosti jsou prováděny na základě **plánu kontrol zpracovaného na dvouleté kontrolní období**. Aktuální **Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010 a 2011** byl u většiny ústředních správních úřadů rozpracován až do úrovně odborů, které provádějí kontrolu na příslušném úseku státní správy včetně uvedení termínu (měsíce) provedení kontroly a je po celé kontrolní období zveřejněn na webových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy: (<http://www.mvcr.cz/odk>).

3. Provedené kontroly výkonu přenesené působnosti krajů v roce 2010 a jejich výsledky

V roce 2010 bylo v souladu s Plánem kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010 a 2011 provedeno celkem **6 kontrol výkonu přenesené působnosti** u těchto krajů: Královéhradecký, Olomoucký, Jihomoravský, Plzeňský, Středočeský a Ústecký.

Předmětem kontroly krajských úřadů byly zejména následující oblasti:

1. systém organizace kontrol výkonu přenesené působnosti obcí;
2. systém poskytování odborné a metodické pomoci obcím;
3. udělování souhlasu s veřejnoprávními smlouvami obcí a s jejich změnami;
4. plnění usnesení vlády;
5. organizační záležitosti – vydávání věstníku právních předpisů, zveřejňování dokumentů na úřední desce, zasílání vlastních právních předpisů Ministerstvu vnitra, výkon dozoru nad nařízeními obcí, způsob zabezpečení výkonu přenesené působnosti obce, která neplní povinnosti v zákonem svěřeném rozsahu výkonu státní správy.

S přihlédnutím ke skutečnosti, že systémové nastavení výkonu kontrolovaných činností bylo podrobeno opakovaně kontrole již v předchozích kontrolních obdobích bez zjevných známek nedostatků v jejich nastavení, došlo k výraznějšímu zaměření na praktickou stránku aplikace nastavených procesů v jednotlivých výše uvedených oblastech. Vzhledem k uvedené změně došlo oproti předchozím kontrolním obdobím k nárůstu kontrolních zjištění. Při kontrolách výkonu přenesené působnosti bylo na základě předložených podkladů a poskytnutých informací zjištěno **celkem 13 porušení zákona, ke kterým byla kontrolní skupinou uložena odpovídající nápravná opatření, včetně stanovení termínu pro splnění a podání zprávy o jejich naplnění a odstranění zjištěných nedostatků kontrolnímu orgánu.** Zjištěná pochybení vyplynula především z nedostatků v činnosti konkrétního zaměstnance v rámci výkonu svěřených činností.

C) HODNOTÍCÍ ZPRÁVA K VÝSLEDKŮM KONTROL VÝKONU PŘENESENÉ A SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI SVĚŘENÉ ORGÁNŮM OBCÍ, KRAJŮ A HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY ZA LÉTA 2008-2009

Hodnotící zpráva je materiálem zpracovávaným Ministerstvem vnitra na základě podkladů od příslušných orgánů veřejné správy a pravidelně ve dvouletých intervalech (vždy nejpozději do 30. dubna roku následujícího po skončení dvouletého kontrolního období) předkládaným ministrem vnitra vládě ČR, která na základě výsledků obsažených v hodnotící zprávě přijímá příslušná opatření. Hodnotící zpráva je vyhotovována v souladu s **usnesením vlády č. 1181** ze dne 18. října 2006. Cílem Hodnotící zprávy je podat vládě přehledné, ucelené a zejména vypovídající informace o fungování a úrovni výkonu veřejné správy

územními samosprávnými celky, resp. jejich orgány a navržení adekvátních opatření v případě zjištění nedostatků.

Zatím poslední Hodnotící zpráva k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy (dále jen „Hodnotící zpráva“) byla předložena vládě ČR v roce 2010 a zahrnovala kontrolní období 2008–2009. Tuto Hodnotící zprávu vzala vláda na vědomí **usnesením č. 346** ze dne **10. května 2010.**

Vzhledem k věcnému charakteru byl **materiál zpracován v úzké součinnosti** se všemi ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, které na základě příslušných zákonů participují na kontrolách územních samosprávných celků. Na přípravě materiálu se podílely též krajské úřady, Magistrát hlavního města Prahy, magistráty územně členěných statutárních měst a další dotčené subjekty jako např. Kancelář veřejného ochránce práv. Tyto subjekty zaslaly podklady, které následně Ministerstvo vnitra vyhodnotilo a zapracovalo do zprávy. V zájmu účelnosti byl těmto institucím materiál zaslán též k připomínkám, přičemž všechny uplatněné připomínky byly řádně a bez rozporů vypořádány. Zpracování současné Hodnotící zprávy ze strany Ministerstva vnitra jako jejího garanta a zpracovatele předcházelo uspořádání několika **koordináčních porad** se spolupracujícími orgány. S vybranými ústředními správními úřady (MF, MMR) odbor dále provedl několik samostatných **pracovních jednání.**

Hodnotící zpráva za léta 2008-2009 navazuje na strukturu a obsah předcházející Hodnotící zprávy. Je však rozšířena o některé aspekty významné z hlediska zhodnocení několika institutů zakotvených v právním řádu ČR, či z hlediska námětů na zlepšení výkonu veřejné správy jakožto služby veřejnosti. Oproti zprávě zpracované za předchozí kontrolní období bylo v Hodnotící zprávě za r. 2008-2009 **nově zpracováno:**

- stanovisko veřejného ochránce práv k výkonu přenesené působnosti
- subkapitola bližší věnovaná vybranému úseku státní správy – územnímu plánování a stavebnímu řádu
- subkapitola hodnotící institut veřejnoprávních smluv
- závěrečná shrnující část zprávy, kterou je možno označit jako „manažerskou“, v níž jsou zachyceny nejpodstatnější poznatky z jednotlivých kapitol
- podrobně rozpracována část Ministerstva financí včetně dozoru nad přezkoumáním hospodaření územních samosprávných celků.

Domníváme se, že uvedené změny v obsahu Hodnotící zprávy přispěly k tomu, že se zvýšila vypovídací schopnost tohoto materiálu a objektivizovalo se hodnocení výsledků výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům.

I přesto, že je možno konstatovat stabilizovaný výkon

státní správy, byla v Hodnotící zprávě navržena řada konkrétních opatření ke zlepšení výkonu přenesené působnosti. Souvisejícím usnesením vlády č. 346 ze dne 10. května 2010 bylo **ministru pro místní rozvoj uloženo** zpracovat v součinnosti s krajskými úřady a Magistrátem hlavního města Prahy **analýzu stavu na úseku stavebního řádu a územního plánování** a tuto předložit vládě do **30. června 2011**. Dále pak jednotlivým ústředním správním úřadům příslušným ke kontrole v oblasti výkonu přenesené působnosti územními samosprávnými celky bylo uloženo **analyzovat závěry Hodnotící zprávy** a o přijatých opatřeních informovat do 31. srpna 2010 ministra vnitra. V souvislosti s posledně jmenovaným úkolem uspořádal zdejší odbor dne **5. října 2010 pracovní setkání** se zástupci jednotlivých resortů, jehož předmětem bylo mj. právě vyhodnocení opatření přijatých na základě analýzy závěrů Hodnotící zprávy.

Vyhodnocení kontrolních závěrů kontrol za období 2008-2009

Kontrola výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy

- výkon přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy je **stabilizovaný**,
- v hodnoceném období došlo k **mírnému poklesu celkového počtu zjištěných nedostatků** (169 nedostatků) oproti předcházejícímu období (190 nedostatků). V této souvislosti nelze odhlédnout od koordinační role MV, které konzistentně zastává názor **přímé odpovědnosti jednotlivých resortů** za poskytování metodické pomoci na všech úrovních výkonu přenesené působnosti,
- **nejčastější příčinou nedostatků** je především **lidský faktor**;
- **nejvíce nedostatků** identifikovalo Ministerstvo kultury, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zemědělství.

Kontrola výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům obcím

- většina krajských úřadů registruje **značné rozdíly** v úrovni výkonu přenesené působnosti mezi jednotlivými typy obcí,
- nejvíce nedostatků se vyskytuje u **obcí tzv. I. typu**. Tato skutečnost je dána jak kvalitou pracovníků, kteří u těchto obcí musí zajišťovat kumulovaný výkon agend, tak nízkou četností případů, které vyřizují.

Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům městských částí a městských obvodů územně členěných statutárních měst a městských částí hlavního města Prahy

- z podkladů zaslaných územně členěnými statutárními městy nevyplývaly žádné zásadní systémové nedostat-

ky v činnosti městských částí či městských obvodů.

Kontrola výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy

- za období 2008-2009 MV provedlo celkem **86 kontrol** výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, při nichž bylo zaznamenáno celkem **332 porušení zákona** (kontrolních závěrů),
- hlavním důvodem negativních kontrolních nálezů je prostě **nedodržování (porušování) zákonů** ze strany členů zastupitelstev (zejména starostů) a úředníků obecních úřadů,
- největší nedostatky a problémy jsou shledávány u **malých obcí (typu I)**,

Celý text Hodnotící zprávy je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy, na adrese www.mvcr.cz/odk.

Pokud se jedná o **přípravu Hodnotící zprávy za léta 2010-2011**, je v současné době Ministerstvem vnitra, jako orgánem odpovědným za její zpracování, nastavena její struktura, k níž se jednotlivé spolupracující orgány měly možnost vyjádřit. Ministerstvo vnitra usiluje o to, aby i nadcházející Hodnotící zpráva znamenala další kvalitativní posun v úrovni tohoto materiálu.

D) JEDNÁNÍ S MINISTERSTVEM FINANČÍ

S Ministerstvem financí udržuje odbor dozoru a kontroly veřejné správy dlouhodobě úzké pracovní vztahy, projevující se mj. v četných pracovních jednáních se zástupci tohoto ministerstva. Jedním z důvodů této skutečnosti je, že **na Ministerstvo vnitra se často obracejí občané poukazující na nedostatky v činnosti obcí, spadající do oblasti hospodaření obcí se svým majetkem**. Paradoxní skutečností je, že řada podání občanů z této oblasti byla Ministerstvu vnitra postoupena krajskými úřady s poukazem na skutečnost, že daná podání se vztahují k samostatné působnosti obcí. S ohledem na tuto skutečnost a s přihlédnutím k věcné gesci Ministerstva financí a jeho působnosti v oblasti přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků byla předmětná podání **předávána Ministerstvu financí k zajištění jejich řádného vyřízení; v roce 2010 bylo takto předáno 15 podání**, jejichž obsahem byla žádost o kontrolu obcí v oblasti hospodaření, resp. stížnost směřující do této oblasti.

Otázky týkající se problematických aspektů právní úpravy přezkoumávání hospodaření obcí byly s ohledem na výše uvedené (viz zmíněná skutečnost, že podněty napadající hospodaření obcí jsou MV předávána dokonce i krajskými úřady, jakožto orgány příslušnými k přezkoumávání hospodaření obcí, čímž dochází ke zbytečnému oddalování věcného vyřízení daných podání, k němuž není Ministerstvo vnitra příslušné) **projednávány rovněž v rámci zmiňovaných pravidelných pracovních**

jednání mezi zástupci MV a MF. Na těchto jednáních vyslovili zástupci Ministerstva financí příslib, že toto ministerstvo bude nadále řešit možnosti právní úpravy při přezkoumávání ÚSC v problémových oblastech. **Stejně tak Ministerstvo financí deklarovalo jako jednu ze svých priorit rozšíření jím vykonávaných dozorů nad výkonem přezkoumání hospodaření na kontroly u obcí, u nichž prováděly přezkoumání hospodaření krajské úřady.**

5. Legislativní a koncepční úkoly připravované odborem

Aktuální legislativní a koncepční úkoly vychází zejména ze Strategie vlády proti korupci pro období let 2011 až 2012 (UV č. 5/2011), dále pak z koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády, resp. z předchozích vládních usnesení či technické změny. Úkoly jsou většinou vymezeny ve všech materiálech obdobně.

A) LEGISLATIVNÍ ÚKOLY VYPLÝVAJÍCÍ ZE STRATEGIE VLÁDY V BOJI PROTI KORUPCI PRO OBDOBÍ LET 2011 AŽ 2012

1. Zavedení přísnějších pravidel pro nakládání s majetkem obcí a krajů a pro posílení odpovědnosti za způsobenou škodu

Zadání:

Strategie, bod 1.1: *Po projednání s Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv předložit vládě návrh novely zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, s cílem snížit rizika korupčního prostředí – zejména zpřesnit podmínky pro právní úkony při nakládání s majetkem a finančními prostředky kraje nebo obce, vymáhání osobní odpovědnosti za špatné hospodaření a možnost ovlivnit hospodárné nakládání s majetkem obce nebo kraje. Zavedení aktivní žalobní legitimace např. formou státního zastupitelství ve veřejném zájmu k napadení nezákonných úkonů s veřejným majetkem.*

Termín předložení vládě: Z návrhu Plánu legislativních prací vlády vyplývá termín do 31. prosince 2011, podle strategie vlády je termínem splnění rovněž 31. prosinec 2011.

Gestor: Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti.

2. Zavedení větší transparentnosti hlasování v orgánech územní samosprávy ve věcech nakládání s majetkem územní samosprávy, nebo o zakázkách, dotacích a grantech

Zadání:

Strategie, bod 1.2: *Po projednání s Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv předložit vládě návrh změn příslušných právních předpisů směřujících k zavedení zveřejňování informací o hlasování jednotlivých členů příslušných orgánů samospráv ve věcech nakládání s majetkem územní samosprávy nebo o veřejných zakázkách, dotacích, grantech nebo jiných podporách z rozpočtu územní samosprávy*

s výjimkou bodů, které budou projednávány v režimu zákona o ochraně utajovaných informací (zveřejňování informací je nezbytné i na internetu).

Termín předložení vládě: Z návrhu Plánu legislativních prací vlády vyplývá termín do 31. prosince 2011, podle strategie vlády je termínem splnění rovněž 31. prosinec 2011.

Gestor: Ministerstvo vnitra.

3. Úprava kompetencí mezi zastupitelstvem a radou zamezující obcházení zákona

Zadání:

Strategie, bod 1.5: Předložit vládě návrh novely zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, upravující kompetence mezi zastupitelstvem a radou územního samosprávného celku; řešit v návaznosti na záměr zavést přímou volbu starostů a na opatření související s vyšší transparentností nakládání s majetkem územních samosprávných celků.

Termín předložení vládě: 31. prosince 2011.

Gestor: Ministerstvo vnitra.

4. Změna přístupu členů zastupitelstev územních samosprávných celků k informacím

Zadání:

Strategie, bod 1.4: Předložit vládě návrh novely zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu rozšíření a specifikace práv jednotlivých členů zastupitelstev na přístup k informacím a dokumentům úřadu územního samosprávného celku.

Termín předložení vládě: 31. prosinec 2011.

Gestor: Ministerstvo vnitra.

5. Zákon o kontrole ve veřejné správě (Zvýšení standardizace kontrolních procesů ve veřejné správě)

Zadání

Strategie, bod 1.10: Do 30. června 2011 - na základě provedené analýzy předložit vládě návrh zákona o kontrole ve veřejné správě, který sjednotí kontrolní proces u orgánů veřejné správy tak, aby nedocházelo k duplicitám a nejasnostem při výkonu dozoru a kontroly ve veřejné správě.

Pozn.: Přijato Usnesení vlády ze dne 5. ledna 2011 č. 7 k Analýze provedených kontrol a dozoru u územních samosprávných celků v letech 2006 až 2010 s návrhem konkrétních opatření směřujících k jasnému rozdělení kompetencí mezi Nejvyšší kontrolní úřad, Ministerstvo financí a ostatní kontrolní orgány ve veřejné správě

Termín předložení vládě: 31. června 2011.

Gestor: Ministerstvo vnitra.

6. Ostatní legislativní úkoly mimo gesci Ministerstva vnitra, které se dotýkají působnosti územních samosprávných celků

- Zavedení kontrolních pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu ve vztahu k územním samosprávným celkům
- Jmenování zástupců státu a územních samosprávných celků do orgánů právnických osob (odbornost členů)
- Zavedení opatření proti zneužívání radničních periodik

B) LEGISLATIVNÍ ÚKOLY Z PROGRAMOVÉHO PROHLÁŠENÍ VLÁDY A USNESENÍ VLÁDY

1. Úkoly řešené i v rámci Strategie vlády v boji proti korupci

- Zavedení „adresného hlasování“ v radách územních samosprávných celků v majetkových záležitostech
- Transparentnost nakládání s veřejným majetkem a při zadávání veřejných zakázek
- Odbornost členů orgánů státních a samosprávných právnických osob a zveřejňování jejich odměn
- Kontrola nakládání s majetkem územními samosprávnými celky ze strany NKÚ

2. Zavedení přímé volby starostů (malých obcí)

Zadání vlády

Koaliční smlouva: S cílem vytvořit podmínky pro přímou volbu starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014 zpracujeme důkladnou analýzu a zajistíme zpracování mezinárodní srovnávací studie pro možnost zavedení přímé volby starostů, primátorů a hejtmanů. (str. 23, kapitola „Legislativa“).

Programové prohlášení vlády: Zpracovat důkladnou analýzu s cílem vytvořit podmínky pro přímou volbu starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014. Zajistit zpracování mezinárodní srovnávací studie pro možnost zavedení přímé volby starostů, primátorů a hejtmanů (str. 21, kapitola IV., „Veřejná správa a eGovernment“).

Aktuální stav:

Usnesení vlády č. 8/2011 z 5. ledna 2011 (k analýze přímé volby starostů): Vláda vzala na vědomí analýzu přímé volby starostů a mj. uložila

- místopředsedovi vlády a ministru vnitra zpracovat a předložit vládě do **31. prosince 2011** návrh legislativních změn nezbytných pro přímou volbu starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014, vycházející ze závěrů a doporučených variant, uvedených v části VI. D analýzy,
- ministru spravedlnosti a předsedovi Legislativní rady vlády zpracovat a vládě do 31. prosince 2011 předložit analýzu slučitelnosti návrhů legislativních změn s ústavním pořádkem České republiky,

3. Legislativní řešení předluženosti obcí a zániku obce

Zadání vlády

Programové prohlášení vlády: *Vláda rovněž bude analyzovat možné kroky k řešení problémů zadluženosti obcí (str. 20, kapitola „Veřejná správa a eGovernment“).*

Termín splnění: Nebyl stanoven, orientačně se počítá s koncem roku 2012 (*pozn.: případné dopady do zákona o obcích budou časově sladěny tak, aby byly zahrnuty do jediné novelizace zákona o obcích v souvislosti s dalšími úkoly*)

Gestor: **MF** (z hlediska předluženosti obce) a **MV** (z hlediska zániku obce)

Aktuální stav:

Ke splnění úkolu byla ustavena pracovní skupina, složená ze zástupců MV, MF, SMOČR a SMSČR.

4. Úkoly z jiných usnesení vlády

- Změna zákonů o územních samosprávných celcích v oblasti ustavování výborů pro národnostní menšiny a označování ulic a jiných veřejných prostranství (usnesení vlády č. 845/2009)
- Změna zákona o svobodném přístupu k informacím v oblasti povinně zveřejňovaných informací (usnesení vlády č. 1334/2008)
- Změna zákona o svobodném přístupu k informacím v oblasti procesní (sjednocení právní úpravy postupů při výkonu jednotlivých správních agend s minimem odchylek a výjimek) (usnesení vlády č. 450/2009 a č. 1397/2009).

6. Informace o dalších činnostech odboru

A) VÝKON AGENDY SPRÁVCE OBCE MINISTERSTVEM VNITRA

Institut správce obce je upraven v § 98 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Důvody pro jeho jmenování jsou zákonem formulovány taxativně a nelze je dále rozšiřovat; těmito důvody jsou:

- v obci se neuskuteční vyhlášené volby pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva obce,
- zanikne mandát všem členům zastupitelstva a nenastoupí náhradníci,
- dojde ke sloučení obcí nebo k oddělení části obce.

Správce obce jmenuje ministr vnitra z řad zaměstnanců Ministerstva vnitra. V rámci tohoto ministerstva zajišťuje výkon této agendy odbor dozoru a kontroly veřejné správy. Náklady spojené s výkonem funkce správce obce hradí Ministerstvo vnitra. Jedná se o náklady vznikající přímo správci obce (jeho plat, cestovní výdaje apod.), nikoliv o náklady spojené s výkonem veřejné správy v obci – ty jsou hrazeny z rozpočtu obce. Funkce správce obce končí dnem ustavujícího zasedání zastupitelstva obce.

Činnost správce obce **není plnohodnotnou náhradou působnosti a pravomoci řádných orgánů obce. Jeho postavení je ze zákona úmyslně koncipováno jako provizorium**, jehož smyslem je překlenutí dočasné neexistence řádných komunálních orgánů. Pro obec proto není v žádném případě výhodné, aby činnost správce obce byla dlouhodobého charakteru. Naopak je žádoucí, aby občané obce využili nejen svého pasivního volebního práva (účast na hlasování), ale zejména aktivního volebního práva (kandidování na funkce členů budoucího zastupitelstva obce). Jenom zvolením nového zastupitelstva a ostatních řádných samosprávných orgánů lze totiž zajišťovat plnohodnotně úkoly spojené s dalším rozvojem obce.

Pravomoci správce obce jsou stanoveny taxativně a vztahují se výhradně k výkonu samostatné působnosti obce (samosprávy); správce tedy nevykonává státní správu. Rovněž v oblasti samostatné působnosti obce jsou však pravomoci správce obce omezené. **Správce obce především nemůže vykonávat žádné pravomoci, které jsou zákonem vyhrazeny zastupitelstvu obce – jedinou výjimkou je schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce a stanovení pravidel rozpočtového provizoria.** Správce proto např. pouze spravuje majetek obce, ale nemůže s ním zásadním způsobem disponovat (prodávat), nemůže sjednávat smlouvy zavazující obec (mj. sjednat smlouvu o úvěru pro obec), rozhodovat o akcích, které směřují k dalšímu rozvoji obce (vybavenost a zvelebování obce) apod. Obvyklá činnost správce obce spočívá kromě přípravy dodatečných komunálních voleb především v zastupování obce navenek ve styku s občany a úřady.

Při ukončení činnosti správce obce vystoupí na ustavujícím zasedání nově zvoleného zastupitelstva s ústní informací o průběhu funkce a stavu obce v době převzetí i předání a současně nově zvolenému starostovi **protokolárně předá obec** (příslušné doklady, smlouvy, razítka, klíče, účetnictví, stav majetku, správní dokumentace atd.).

Od 1. ledna 2010 vznikla oddělením od obce Sobotín nová **obec Petrov nad Desnou** (Olomoucký kraj), kde Ministerstvo vnitra v této obci jmenovalo správce obce a to až do doby konání ustavujícího zastupitelstva obce. Jelikož se jednalo o novou obec, musela být ze strany Ministerstva vnitra zajištěno splnění celé řady úkolů tak, aby k 1. lednu 2010 mohla začít obec fungovat i bez zvoleného zastupitelstva obce – volby do zastupitelstva obce úspěšně proběhly dne 9. ledna 2010 a ustavující zasedání v obci proběhlo dne 3. února 2010, čímž skončila činnost správce obce.

V roce 2010 se v termínu 15. - 16. 10. 2010 konaly komunální volby. Ministerstvo vnitra ověřilo, že ve stanoveném termínu nebyla v **17 obcích** podána žádná kandidátní listina a v těchto obcích proto vznikl **důvod pro jmenování správce obce s účinností od 16. 10. 2010**. Termín dodatečných voleb do zastupitelstev těchto obcí byl ministrem vnitra vyhlášen na 5. února 2011. V 16 z těchto 17 obcí se podařilo v zákonném termínu podat kandidátní listinu a dodatečné volby tak v těchto obcích proběhnou, pouze v obci Řitovice (Středočeský kraj) bude i nadále vykonávat svoji funkci jmenovaný správce obce.

S účinností **od 1. ledna 2011 dojde dále ke vzniku nové obce Libhošť** (Moravskoslezský kraj), pro niž bude rovněž jmenován správce obce, který zde bude vykonávat funkci do zvolení zastupitelstva této nové obce. Opět se jedná o poněkud obtížnější variantu výkonu funkce správce obce (podobně jako v Petrově nad Desnou), která vyžaduje složitější přípravné práce, neboť je třeba zajistit základní materiální předpoklady pro správu obce, např. zajištění a vybavení prostor nového obecního úřadu, zřízení bankovního účtu, zajištění základních služeb občanům (dodávky energií, svoz komunálního odpadu, veřejná hromadná doprava atd.) a mnoho dalších věcí. Přenesenou působnost pro novou obec bude na základě rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dočasně vykonávat Městský úřad Nový Jičín.

Specifická situace trvá nadále v obci Prameny (Karlovarský kraj), v níž vykonává Ministerstvo vnitra správu obce již od prosince 2009 a bude ji vykonávat i nadále, neboť v této obci nebyla podána žádná kandidátní listina ani pro volby plánované na 5. února 2011. Důvodem přetrvávající pasivity občanů obce je její enormní předluženost, která současně ztěžuje správu obce státem. Majetek obce je postižen exekucí a obec tak nemá dostatek prostředků na zajištění své vlastní správy. Stát přitom nemá povinnost hradit náklady spojené se správou obce a ze zákona ani neručí za její závazky.

V případě pokračující pasivity občanů obce nemá současná situace žádné konstruktivní řešení, neboť omezené pravomoci správce obce mu neumožňují např. jednat s věřiteli o uspokojení jejich pohledávek. Nebudou-li občané obce ani nadále ochotni zapojit se aktivně do správy vlastních záležitostí, nelze vyloučit ani legislativní řešení daného problému, kterým může být v krajním případě i přijetí právní úpravy zániku obce.

B) NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY Z VOLEBNÍHO MEZI-OBDOBÍ

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy v rámci své metodické pomoci představitelům územních samospráv zaznamenal značný nárůst dotazů, které jsou úzce spjaty s volbami do zastupitelstev obcí, které proběhly v říjnu 2010, a které směřují do výkladu zákona o obcích. Od začátku září do okamžiku předání tohoto sborníku do tisku jsme **zaevidovali a vyřídili** (ať už přímo nebo postoupením příslušnému odboru Ministerstva vnitra) **507 dotazů** týkající se této problematiky.

Obdržené dotazy můžeme rozdělit **do následujících tematických okruhů:**

- 1) Dotazy k fungování obecních orgánů v tomto období
- 2) Dotazy ke konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce
- 3) Dotazy k existenci / zřízení výborů zastupitelstva a komisí rady
- 4) Dotazy k ne/slučitelnost funkcí
- 5) Dotazy k rezignaci / zániku mandátu člena zastupitelstva

K jednotlivým okruhům uvádíme příklady „běžných“ dotazů.

1) Dotazy k fungování obecních orgánů v tomto období

Funkce dosavadního starosty (výklad § 107 zákona o obcích)

V době od voleb do zastupitelstva obce až do zvolení nového starosty nebo místostarosty (tedy alespoň jednoho z nich) vykonává pravomoci starosty dosavadní starosta, přičemž své pravomoci v této době vykonává též dosavadní místostarosta. Toto platí i v případě, kdy dosavadní starosta, resp. dosavadní místostarosta již není členem nově zvoleného zastupitelstva obce.

Předání obce nově zvolenému vedení

Zákon o obcích způsob ani lhůtu předání funkce dosavadním starostou nově zvolenému vedení obce nestanoví. Vychází přitom z předpokladu dohody a vzájemné kooperace původního a nového vedení obce „ve prospěch obce“.

V případě, že by se dosavadní starosta dlouhodobě bránil předání obce, lze podle našeho názoru přistoupit jako ke krajnímu řešení k faktickému převzetí obce (budovy obecního úřadu), nejlépe za přítomnosti třetí nezávislé osoby (a to i bez přítomnosti původního starosty), s následujícím soupisem dokumentů, stavu pokladny apod. a podle výsledku této „inventury obce“ pak následně původního starostu vyzývat k doplnění chybějících dokumentů či k vysvětlení všech nejasností.

Co dělat, když jsou problémy při sestavování volební koalice?

Nepodaří-li se na ustavujícím zasedání zastupitelstva zvolit „nové vedení obce“, zůstávají dále ve funkcích dosavadní funkcionáři – členové rady obce, starosta, místostarosta – setrvávají ve funkci i po dalších volbách je zákonou povinností, se kterou takový funkcionář musí počítat již při převzetí funkce. Žádné termíny v této souvislosti zákon nestanoví.

Nově zvolení členové zastupitelstva obce by se měli dále pokoušet o přijatelnou dohodu a nakonec nové „vedení obce“ zvolit. Nepředpokládáme, že by voliči byli spokojeni se situací, kdyby držitelé nových mandátů obec neřídili a situace se dokonce vyhroutil natolik, že by po rezignacích zvolených členů zastupitelstva obce a jejich náhradníků musely být v obci vyhlášeny nové volby.

2) Dotazy ke konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce

Složení slibu jako podmínka pro hlasování na zasedání zastupitelstva obce

Zákon o obcích spojuje vznik mandátu člena zastupitelstva obce s jeho zvolením, k němuž dochází ukončením hlasování. Od tohoto okamžiku je člen zastupitelstva nadán všemi právy a povinnostmi, které jsou zákonem s mandátem spojeny, tedy včetně práva hlasovat na zasedání zastupitelstva o projednávaných věcech. Složení slibu naproti tomu není podmínkou pro vznik mandátu, ale pouze pro jeho další trvání. To znamená, že člen zastupitelstva obce může hlasovat o navržených usneseních i dříve, než složil slib. Zároveň však platí, že členové zastupitelstva obce by měli složit slib na nejbližším dalším zasedání, které se bude konat a jehož se zúčastní.

Oprávnění kandidáta na starostu hlasovat pro sebe sama

Zákon o obcích v žádném ze svých ustanovení nevyklučuje, aby kandidát na funkci starosty i místostarosty hlasoval sám „pro sebe“ (stejně tak ani nevyklučuje, aby sám sebe do této funkce navrhl). Člen zastupitelstva obce proto může sám pro sebe hlasovat.

Možnost tajného hlasování na zasedání zastupitelstva obce

Ačkoliv zákon o obcích vychází z principu veřejnosti zasedání zastupitelstva obce (§ 93 odst. 2), **je možné, aby zastupitelstvo obce rozhodlo o tom, že určité hlasování bude probíhat tajně.** Postup obce, spočívající v ustanovení volební komise a následné vyhlášení výsledku tajné volby předsedajícím, je pak běžnou praxí, která je plně v souladu se zákonem.

Jednací řád zastupitelstva obce a nově zvolené zastupitelstvo obce

Podle zákona o obcích vydává zastupitelstvo obce jednací řád, v němž upraví podrobnosti o svém jednání. Obecně přitom platí, že usnesení zastupitelstva obce (s výjimkou usnesení, která mají ze své podstaty omezenou aplikovatelnost) jsou „platná“ i po skončení funkčního období daného zastupitelstva, což znamená, že podle těchto usnesení mohou a musejí postupovat i nově zvolené obecní orgány. Takovým usnesením je právě jednací řád zastupitelstva obce (ten je jako jakékoli jiné rozhodnutí zastupitelstva přijímán jeho usnesením). Jinak řečeno i nově zvolené zastupitelstvo obce je vázáno jednacím řádem předchozího zastupitelstva obce, a to až do doby, kdy jej samo změní či nahradí novým jednacím řádem.

3) Dotazy k existenci / zřízení výborů zastupitelstva a komisí rady

Co se rozumí „zřízením“ finančního a kontrolního výboru? Je povinnost zřídit kontrolní a finanční výbor již na ustavujícím zasedání?

„Zřízením“ je nutné rozumět nikoli pouhé formální ustanovení výboru, ale především volbu všech jeho členů, neboť v opačném případě by zákonné ustanovení představovalo pouhou obecnou deklaraci, jejíž zřejmý účel by ovšem nebylo možné naplnit. Finanční, resp. kontrolní výbor není zřízen ze zákona, ale o jeho zřízení (= volbě jeho členů) musí zastupitelstvo rozhodnout hlasováním. Zřízení těchto výborů by dle našeho názoru mělo být zařazeno již na program ustavujícího zasedání zastupitelstva obce.

Mohou samozřejmě nastat situace, v nichž se ustavení těchto výborů nepodaří pro nedostatek kandidátů či pro nemožnost zastupitelstva obce usnést se na volbě konkrétních osob. Nikdo nemůže být nucen k účasti ve výboru a z hlediska obce je neochota členů zastupitelstva obce i ostatních občanů podílet se na činnosti těchto výborů objektivní skutečností, kterou nelze přičítat k tíži obce. V této situaci je dle našeho názoru především nutné, aby ze zápisu ze zasedání zastupitelstva obce jasně vyplývalo, že k pokusu o ustavení výboru došlo, avšak pro nedostatek kandidátů nebylo možno zvolit jeho členy. Na každém dalším zasedání zastupitelstva obce by měl být bod „usta-

vení finančního, příp. kontrolního výboru“ znovu zařazen a obec by současně měla být schopná prokázat, že o splnění své povinnosti plynoucí ze zákona o obcích skutečně usilovala.

4) Dotazy k ne/slučitelnost funkcí

Neslučitelnost funkcí řeší zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Výklad tohoto zákona pak podle organizačního řádu Ministerstva vnitra spadá do působnosti odboru všeobecné správy, kterému jsme zpravidla obdržené dotazy týkající se této problematiky postupovali s uvedením našeho právního názoru.

5) Dotazy k rezignaci / zániku mandátu člena zastupitelstva

Dotazy k rezignaci / zániku mandátu člena zastupitelstva řeší zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Výklad tohoto zákona pak podle organizačního řádu Ministerstva vnitra spadá do působnosti odboru všeobecné správy, kterému jsme zpravidla obdržené dotazy týkající se této problematiky postupovali s uvedením našeho právního názoru.

K problematice volebního mezidobí jsme vydali **metodické doporučení č. 6 nazvané „Ke správě obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů“**, zpracované ke dni 20. července 2010; tedy v dostatečném časovém předstihu, tak aby se s ním mohli všichni zájemci včas seznámit (tento materiál byl mimo jiné publikován na internetových stránkách našeho odboru, v sekci aktuálně <http://www.mvcr.cz/odk>). V souvislosti s vyřizováním značného množství konkrétních dotazů z praxe budeme v blízké době tuto metodiku aktualizovat a opět ji mj. zveřejníme na našich webových stránkách.

C) PROBLEMATIKA ODMĚŇOVÁNÍ A PRÁVNÍCH NÁROKŮ ČLENŮ ZASTUPITELSTEV OBCÍ V SOUVISLOSTI S VOLBAMI, VČETNĚ NEJČASĚJI KLADENÝCH OTÁZEK

Z pozice věcného gestora zákona o obcích se odbor dozoru a kontroly veřejné správy věnuje mj. výkladu právní úpravy odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků, obsažené v tomto zákoně, jakož i v nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, ve znění pozdějších předpisů. S ohledem na podzimní komunální volby bylo v roce 2010 zazna-

menáno **zvýšené množství dotazů k dané problematice**, jak vyplývá i z následujícího přehledu, obsahujícího kromě celkového počtu vyřizovaných dotazů i kvantifikaci zodpovídání dílčích aspektů této problematiky (většina položených dotazů se vztahovala k více aspektům současně).

	Tematické zaměření dotazu	Počet dotazů
1	Dotazy ohledně nároku a výplaty měsíční odměny za výkon funkce v souvislosti s ukončením volebního období	72
2	Vysvětlení rozdílu mezi zánikem mandátu a ukončením výkonu funkce s vazbami na odměňování (které funkce ukončeny ke dni voleb, které pokračují ve volebním mezidobí)	36
3	Okruh členů zastupitelstva, kteří ukončili výkon funkce ke dni voleb, stanovení alikvotní části odměny za měsíc říjen, zaokrouhlování	46
4	Okruh členů zastupitelstva obce, kteří vykonávali funkci i ve volebním mezidobí, jejich odměňování za výkon funkce ve volebním mezidobí, stanovení alikvotní části měsíční odměny	90
5	Specifika činnosti, resp. odměňování komisí a výborů ve volebním mezidobí	23
6	Pracovní neschopnost uvolněného starosty a místostarosty ve volebním mezidobí a její dopad z hlediska jejich odměňování	10
7	Výklad nároku a výpočtu odměny při skončení funkčního období (§ 75 odst. 1 a 2 zákona o obcích)	104
8	Výklad možného postupu, jak naložit s nevyčerpanou dovolenou uvolněných členů ZO ke dni voleb	27
9	Dotazy související s tím, že se uvolněný starosta nebo místostarosta vrací k uvolňujícímu zaměstnavateli, související pracovníprávní nároky u zaměstnavatele	3
10	Stanovení odměny nově zvoleným členům zastupitelstva obce	81
11	Výklad, zda musí o odměnách neuvolněných členů zastupitelstva obce rozhodnout nové ZO, do jaké míry lze použít usnesení ZO z uplynulého volebního období	5
12	Nárok na odměnu a výše odměny uvolněného člena zastupitelstva obce (nový člen ZO ve funkci pokračuje z minulého období)	17
13	Výklad zákonných podmínek pro výkon funkce uvolněných členů ZO, resp. k možnosti dočasného souběhu výkonu funkce uvolněného člena ZO a zaměstnání u dosavadního zaměstnavatele s vazbou na poskytování odměny	17

14	Nárok na dovolenou nově zvolených uvolněných členů ZO, převod nevyčerpaného nároku ze zaměstnání	5
15	Povinnosti obcí jako plátců veřejného zdravotního pojištění za člena ZO	16
16	Ostatní k tématu	36
Celkový počet vyřízených dotazů		588

V následujícím textu jsou popsány příklady nejčastějších typizovaných dotazů k předmětné problematice, společně se stanoviskem Ministerstva vnitra k těmto dotazům.

1) Dotazy k odměňování při skončení funkčního období

Kterí členové zastupitelstva obce mají nárok na odměnu po volbách (tzv. „odchodné“)?

Odměna podle § 75 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), náleží starostovi (uvolněnému i neuvolněnému) a všem ostatním uvolněným členům zastupitelstva obce v případě, že:

- výše uvedeným členům zastupitelstva obce ke dni voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna (tj. aktuální výše odměny ke dni voleb),
- nevznikl jim opětovný nárok na měsíční odměnu (nedochází k opětovnému zvolení do funkcí, k nimž se vztahuje nárok na odměnu podle § 75 odst. 1 zákona o obcích),
- výše vyjmenovaní členové zastupitelstva obce nebyli pravomocně odsouzeni za úmyslný trestný čin spáchaný v průběhu funkčního období (tj. za celou dobu výkonu funkce, která může trvat více než jedno volební období), ani proti nim není při skončení funkčního období vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin spáchaný v průběhu funkčního období.

Jak si vysvětlit pojem „opětovný nárok na měsíční odměnu“. Má nárok na tzv. odchodné dosavadní starosta, který nebyl na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce opětovně zvolen do funkce starosty?

Jestliže na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce byl zvolen pouze místostarosta, zůstává funkce starosty neobsazena a obec je spravována novým místostarostou. Opětovný nárok na měsíční odměnu znamená, že se tento nárok vztahuje pouze na opětovnou volbu do funkcí (jež jsou uvedeny v ustanovení § 75 odst. 1 zákona o obcích), které budou poprvé touto volbou obsazeny v novém funkčním období. Pakliže by byl do této funkce opětovně zvolen člen zastupitelstva obce, který např. v letech 2006-

2010 zastával funkci uvolněného starosty, máme za to, že mu vznikl **opětovný nárok na měsíční odměnu**. V takovém případě mu **nevzniká nárok na vyplacení odměny při skončení funkčního období** (tzv. odchodné) podle § 75 odst. 1 a 2 zákona o obcích.

Jak se vypočítá výše odměny při skončení funkčního období?

Podle § 75 odst. 2 zákona o obcích se výše odměny stanoví jako výše měsíční odměny, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejdéle však pěti ukončených let výkonu funkce. Za rok výkonu funkce se považuje dvanáct po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. Pokud jde o přesné určení toho, kdy je rok výkonu funkce ukončen, je možné vycházet z ustanovení § 122 odst. 2 občanského zákoníku, tj. že rok výkonu funkce je ukončen dnem, který se číslem shoduje se dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. **Maximální možná výše odměny tedy činí 6 měsíčních odměn** (tj. 1 celá měsíční odměna + pětinašobek této částky). Rozsah nároku je přitom vázán na předchozí počet let výkonu funkce, a to „nepřetržitě“ výkonu funkce.

Uvolněný místostarosta vykonával funkci dvě volební období. Jaký má nárok na odměnu při skončení výkonu funkce po volbách?

Před nabytím účinnosti zákona č. 298/2008 Sb., kterým se měnil zákon o obcích, platilo, že dosavadní starosta vykonával ode dne voleb až do ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce taxativně vymezené pravomoci. Pokud byl dosavadní starosta opětovně zvolen na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce starostou (nebo i jiným uvolněným členem zastupitelstva obce), výkon jeho funkce člena zastupitelstva obce nebyl přerušen a počet celých ukončených roků výkonu funkce ovlivnil celkovou výši odměny při skončení výkonu funkce.

Výše uvedené však není možno aplikovat na **ostatní členy zastupitelstva obce** uvedené v § 75 odst. 1 zákona o obcích, neboť se zánikem mandátu došlo k **přerušení výkonu funkce** uvolněného člena zastupitelstva obce (např. uvolněného místostarosty), a tudíž nebyla splněna podmínka pro „zápočet“ celého ukončeného roku výkonu funkce, jak je výslovně uvedeno v § 75 odst. 2 zákona o obcích. **Do celkové doby výkonu funkce uvolněného místostarosty pro účely výpočtu odchodného nelze proto započítat volební období 2002-2006.**

Kdy se ukončí odměňování členům zastupitelstva obce, kteří už nebyli zvoleni ve volbách do nového zastupitelstva obce?

Funkční období členů zastupitelstva obce (uvolněných i neuvolněných) **končí dnem voleb** do zastupitelstva

obce, neboť tímto dnem jim zaniká mandát podle volebního zákona, přičemž dnem voleb se v případě dvoudenních voleb rozumí podle § 3 odst. 3 volebního zákona **první den voleb**. I když to zákon o obcích (ani volební zákon) výslovně nezmiňuje, z povahy věci vyplývá, že měsíční odměna za výkon funkce bude „řadovým“ členům zastupitelstva obce vyplácena **v poměrně části**, tedy až **do 15. října 2010** včetně. Měsíční odměna se v tomto případě přepočítá na kalendářní dny skutečného výkonu funkce.

Uvolněný starosta si nestihl vyčerpat celou dovolenou. Má nárok na její proplácení?

Proplácení dovolené je upraveno v § 79 odst. 5 zákona o obcích. Jestliže si uvolněný člen zastupitelstva obce nemohl dovolenou nebo její část **vyčerpat v průběhu příslušného kalendářního roku**, převádí se mu tento nárok do následujícího kalendářního roku, přičemž zákon o obcích nestanoví ani neomezuje počet takto převáděných dnů. Dojde-li k tomuto případu, může uvolněný člen zastupitelstva namísto čerpání dovolené požádat obec (rozumí se rada obce, pokud si tuto působnost nevyhradilo zastupitelstvo obce; v obcích, kde se rada obce nevolí, není vyloučeno, aby tuto působnost vykonával starosta) **o náhradu měsíční odměny za nevyčerpanou dovolenou z předchozího kalendářního roku (resp. z předchozích roků)**. Na poskytnutí této náhrady však nemá člen zastupitelstva obce právní nárok, jedná se o fakultativní rozhodnutí příslušného orgánu. Náhrada měsíční odměny je v tomto případě měsíční odměna přepočtená na kalendářní dny. Pokud se uvolněný člen zastupitelstva obce rozhodne dovolenou dočerpat, vždy má přednost čerpání „staré“ dovolené.

2) Dotazy k odměňování v době volebního mezidobí

Je možné poskytovat odměnu v tzv. volebním mezidobí starostovi, případně jiným členům zastupitelstva obce?

Podle současné právní úpravy plní své povinnosti (pravomoci) dosavadní starosta a místostarosta, lhotejnost, zda **uvolněný či neuvolněný** (v obcích, kde se volí rada obce, též členové rady obce), a to ode dne voleb do zastupitelstva obce až do zvolení nových orgánů obce, tedy do zvolení nového starosty nebo místostarosty, resp. rady obce. Po celou dobu svého působení neztrácí dosavadní starosta, dosavadní místostarosta (ani dosavadní členové rady obce) nároky **na dosavadní výši odměn**, tj. na výši, na kterou měli nárok (resp. která jim byla vyplácena) ke dni voleb do zastupitelstva obce. Odměna za výkon pravomocí (ve výši ke dni voleb) se přitom vyplácí **za skutečný počet kalendářních dní výkonu funkce**, tj. ode dne voleb až do zvolení nového starosty (místostarosty), resp. rady obce.

Nárok na uvedené odměny vzniká přímo ze zákona, tzn., že **žádný orgán obce (včetně zastupitelstva obce) o těchto odměnách nerozhoduje**.

Náleží ve volebním mezidobí nějaká odměna předsedům a členům komisí rady?

Výbory jsou poradními, iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce, nikoli samostatnými orgány. Z povahy těchto orgánů, jejichž existence je závislá na existenci zastupitelstva obce, je nutné dovodit, že jejich funkční období končí současně s funkčním obdobím zastupitelstva obce.

V návaznosti na výše uvedené je nutno posuzovat **výkon funkce v případě předsedů nebo členů komisí rady obce**, které zřizuje rada obce jako své iniciativní a poradní orgány. Jelikož zákon o obcích svěřuje radě obce i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce výkon všech pravomocí, nic nebrání tomu, aby i nadále fungovaly její orgány (komise). Předsedové a členové komisí budou tedy vykonávat své pravomoci až do zvolení nových orgánů a budou nadále pobírat dosavadní měsíční odměnu. Pokud obec poskytuje odměnu jako **souhrn odměn za jednotlivé funkce**, je nutno vždy zvážit, zda se jedná o kombinaci s výkonem funkce člena rady obce nebo komise rady obce. V těchto případech je nutno poskytovat pouze tu „část“ měsíční odměny, která se vztahuje k výkonu funkce člena rady obce, případně komise rady obce.

Starosta v průběhu volebního mezidobí onemocněl. Náleží mu nějaká odměna?

Onemocní-li starosta, který vykonává funkci jako **uvolněný člen zastupitelstva obce** ve volebním mezidobí, nastává situace, která je ošetřena v ustanovení **§ 73 odst. 3) a 4) zákona o obcích – tj. uvolněnému členu zastupitelstva obce měsíční odměna za první 3 dny nenáleží a poté od čtvrtého dne mu náleží upravená výše měsíční odměny** ve smyslu ustanovení § 73 odst. 4 zákona o obcích. Finanční závazky obce na výplatu odměny za výkon funkce dosavadního starosty, tedy náhrady za dobu, kdy dosavadní uvolněný starosta funkci nevykonával z důvodu nemoci, **končí ve volebním mezidobí okamžikem zvolení nového starosty nebo alespoň místostarosty**.

Pakliže by dočasná pracovní neschopnost výše zmíněného uvolněného člena zastupitelstva obce pokračovala, měly by nastoupit nároky z nemocenského pojištění z titulu jeho **pracovního poměru**, příp. z výkonu samostatné výdělečné činnosti či jako osoby, která je uchazečem o zaměstnání, apod.

3) Dotazy k odměně u nově zvolených členů zastupitelstva obce

Odkdy je možno odměňovat nově zvolené neuvolněné členy zastupitelstva obce?

O odměnách **nových členů zastupitelstva obce**, pokud jsou tyto funkce vykonávány jako neuvolněné, rozhoduje vždy zastupitelstvo obce, a to podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích, dle něhož je zastupitelstvu obce vyhrazeno *stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce*. Zároveň je nutno respektovat ustanovení § 77 odst. 2 zákona o obcích, podle kterého se odměna neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje ode dne, který stanoví zastupitelstvo obce, přičemž retroaktivita je nepřípustná. **Odměnu lze tedy poskytnout nejdříve ode dne, v němž se konalo zasedání zastupitelstva, které stanovilo výši odměny.**

Je možné, aby uvolněný člen zastupitelstva (např. starosta) vykonával funkci na „zkrácený úvazek“ souběžně s pracovním poměrem u dosavadního zaměstnavatele?

Vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se řídí především zákonem o obcích, zákoník práce se na tyto vztahy vztahuje pouze, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy. Ze zákona o obcích však možnost vykonávat funkci člena zastupitelstva obce „na zkrácený úvazek“ nevyplývá. **Zákon o obcích akcentuje v případě uvolněných členů zastupitelstva obce plnohodnotný výkon funkce**, jak nepřímo vyplývá z ustanovení § 71 odst. 1 zákona o obcích, dle něhož se za uvolněného člena zastupitelstva považuje mj. člen zastupitelstva, který před zvolením do funkce nebyl v pracovním poměru, ale vykonává funkci ve stejném **rozsahu** jako dlouhodobě uvolněný člen zastupitelstva obce. Máme tedy za to, že **výkon funkce „na zkrácený úvazek“ (tj. ve sníženém rozsahu) není s podstatou uvolněnosti členů zastupitelstva obce slučitelný.**

Podrobným výkladem právní úpravy odměňování členů zastupitelstev ve vztahu k frekventovaným otázkám právní praxe se zabývá **metodické doporučení**, zpracované odborem dozoru a kontroly veřejné správy a **publikované na jeho internetových stránkách** (www.mvcr.cz/odk) – jedná se o metodické doporučení č. 5 – „*Odměňování a ostatní související nároky a peněžité plnění členů zastupitelstva obce*“.

D) EDICE DOBRÉ SPRÁVNÍ PRAXE

Na vydání Edice dobré správní praxe se dohodl na základě předchozí úspěšné spolupráce veřejný ochránce práv

s Ministerstvem vnitra. Jedná se o projekt, který si klade za cíl posílení dobré správní praxe pomocí zpracování praktických a široce použitelných návodů pro obce a města k různým tématům a k řešení nejčastějších praktických problémů při výkonu veřejné správy v konkrétních oblastech. Smyslem edice obecně je především pomáhat předcházet a případně řešit konkrétní problémy, které praxe aktuálně řeší, a ve spolupráci s dalšími rezorty koordinovat uplatnění pravomocí zúčastněných subjektů, podílet se na výsledném řešení a přitom si vzájemně vyměňovat zkušenosti a nezříkat se odpovědnosti. Výstupem tohoto společného úsilí by pak mělo být doporučení (publikace), které by bylo vydáváno vždy každý rok ke zvolenému tématu.

První ročník edice (2008) vznikl již na přelomu roku 2007 a 2008, kdy započala spolupráce Ministerstva vnitra a veřejného ochránce práv, s Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí k problematice sociálního bydlení. Cílem a výsledkem této spolupráce bylo zpracování metodického doporučení, které by pomohlo předcházet tvorbě a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit či ghett s důrazem na zajištění potřeby bydlení. Součástí tohoto doporučení jsou i příklady dobré praxe v této oblasti, užitečné kontakty a odkazy na související materiály.

První verze doporučení byla představena na odborné konferenci pořádané Kanceláří veřejného ochránce práv ve dnech 24. – 25. listopadu 2008 na téma „Sociální bydlení“, která měla velmi pozitivní ohlas. Po zapracování připomínek vzešlých z této konference pak vznikla konečná publikace nazvaná „**Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení**“, která byla distribuována mezi obce a města prostřednictvím krajských úřadů i územních oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

Právě na základě spolupráce k problematice sociálního bydlení dospěl veřejný ochránce práv s Ministerstvem vnitra k myšlence, že by se tato edice pro obce a města stala pravidelně zpracovávanou pomůckou, která by vždy reagovala na závažné problémové oblasti a nejčastější dotazy, které obce a města při výkonu veřejné správy tíží.

Pro **druhý ročník edice (2009)** se Ministerstvo vnitra s veřejným ochráncem práv shodlo na potřebnosti zpracování tématu místních poplatků a poplatků souvisejících, a to za spoluúčasti Ministerstva financí jakožto garanta zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ačkoliv se tato publikace primárně dotýká zejména místních poplatků, pro větší komplexnost a tematickou souvislost sem byly zařazeny také oblasti daně z nemovitosti (zejm. související zákonná zmocnění k vydávání příslušných obecně závazných vyhlášek obcí stanovujících koeficienty k dani z nemovitosti apod.) a poplatku za komunální odpad dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších

zákonů. Z tohoto důvodu byli ke zpracování výsledné publikace přizváni také zástupci z Ministerstva životního prostředí, do jehož gesce tento zákon spadá především.

Odborný seminář na téma „Místní poplatky“, na kterém se organizačně podílelo jak Ministerstvo vnitra, tak Ministerstvo financí, se konal 21. dubna 2009. Jeho výstupy se staly stěžejním podkladem pro zpracování následné publikace nazvané „**Doporučení pro obce a města k problematice obecních daní (místní poplatky, daň z nemovitosti, poplatek za komunální odpad)**“.

Jak první, tak druhý ročník edice měl velice dobrý ohlas, a to jak ze strany občanů, tak představitelů územních samosprávných celků. Zpětná vazba nám potvrdila, že zpracování vybraných okruhů otázek bylo správné a skutečně nápomocné při řešení různých praktických problémů, které obce řeší. Naplnila se tak očekávání, která jak Ministerstvo vnitra, tak veřejný ochránce práv od počátku tohoto projektu měli.

Pro **třetí ročník Edice (2010)** bylo společně Ministerstvem vnitra a veřejným ochráncem práv dohodnuto téma „Účast veřejnosti na místní správě“ s důrazem na možnosti přístupu k informacím z veřejné správy, zejména ve vztahu obce a jejího občana. V souvislosti s tímto ročníkem proběhl dne 18. května 2010 odborný seminář s názvem „Účast veřejnosti na místní správě“, kde byly nastíněny základní teze a představy o obsahu a smyslu tohoto doporučení. Vybrané téma je de facto reflexí trendu, který jsme zaznamenali na úrovni místních poměrů, zejména obcí a který nám napovídá, že občané obcí se stále více zajímají o dění ve svém okolí a začínají se aktivněji podílet na fungování své obce.

Neklademe si zde za cíl zodpovědět všechny otázky související s účastí veřejnosti na místní správě. Rádi bychom však poskytli nejzákladnější informace a praktické návody v této oblasti, s využitím zkušeností z naší praxe (jak Ministerstva vnitra, tak veřejného ochránce práv), tak, aby se posílila komunikace mezi představiteli samospráv a státní správy a občany obcí, resp. široké veřejností a tím se na jedné straně zvýšila zainteresovanost „lidu“ na správě věcí veřejných a na druhé straně se zjednodušila a usnadnila práce představitelů samospráv a státní správy.

Obsah doporučení se po popsání základního vztahu mezi obcí a občanem obce a definování deseti principů dobré správy formulovaných veřejným ochráncem práv, zaměřuje v první řadě všeobecně na „právo na informace“, a to s důrazem na informace související s činností obce. Následuje podrobnější rozbor práv občanů obce zejména ve vztahu k jejich obci. Další kapitola hovoří o možnostech kontroly fungování obcí, s tím, že se rozlišují vnitřní kontrolní mechanismy, které fungují uvnitř obcí a které mají pomoci obcím jednat v souladu se zákony. Dále se zmiňujeme o vnějších kontrolních mechanismech, které fungují vně obce a představují minimální kontrolu ze strany státu.

Další kapitola se věnuje vztahu občana obce k právními osobám s účastí obce a blíže se seznamujeme s vybranými problémy místní správy. Pro úplnost jsme na závěr doporučení učinili také zmínku o fungování orgánů obce s důrazem na jejich práva a povinnosti.

Tento třetí ročník je nyní v realizaci a edice s názvem **Práva občanů obce (obecná část)** bude distribuován obcím a městům na počátku roku 2011. Text, by měl v souladu s původní myšlenkou, být co nejvíce srozumitelný a prakticky využitelný jak pro představitele samospráv a státní správy, tak pro občany obcí, resp. širokou veřejnost.

Doufáme, že i tentokrát se podařilo naplnit cíl celého projektu, edice spočívající v posílení dobré správní praxe pomocí zpracování praktických návodů pro obce a města k různým tématům a k řešení nejčastějších problémů při výkonu veřejné správy, které se dotýkají různých oblastí práva a spadají do působnosti více ústředních orgánů státu.

Část II. Statistika

1. Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy

A) SOUHRNNÁ STATISTIKA - SROVNÁNÍ LET 2009 A 2010

I. CENTRUM ODBORU			
VNĚJŠÍ PODNĚTY			
I. Podněty ke kontrole a k dozoru v oblasti samostatné působnosti*	2009	2010	růst/pokles o
naplňování práv občana obce	129	123	-5%
dispozice s nemovitým majetkem obce	156	214	37%
plnění povinností k zajištění přezkoumání hospodaření	18	13	-28%
příprava a průběh zasedání zastupitelstva obce	78	114	46%
dodržování postupu při naplňování působnosti rada obce	16	25	56%
vedení úřední desky	19	39	105%
připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	10	9	-10%
nakládání s komunálním odpadem	17	20	18%
bytová situace (např. nepřidělení bytu, pořadníky)	28	14	-50%
občanská vybavenost (např. osvětlení, zastávky MHD...)	17	14	-18%
územní plány	22	42	91%
jednací řád zastupitelstva obce	35	55	57%
stížnost na starostu/místostarostu	76	119	57%
nakládání s finančními prostředky obce	42	74	76%
zápisy ze zasedání zastupitelstva	41	82	100%
výbory zastupitelstva	25	38	52%
informování o činnosti obce	29	52	79%
rada obce, schůze rady obce	18	41	128%
sazebník úhrad za poskytování informací	14	3	-79%
ostatní	64	101	58%
celkem	854	1 192	40%
II. Podněty k dozoru obecně závazných vyhlášek (OZV)*	2009	2010	růst/pokles o
OZV o místních poplatcích	28	31	11%
OZV o veřejném pořádku	15	34	127%
OZV o dani z nemovitostí	6	7	17%
OZV o pravidlech pro pohyb psů (§ 24 z. 246/1992 Sb.)	5	11	120%
OZV o provozování výherních hracích přístrojů	16	11	-31%
OZV o poplatku za komunální odpad	12	8	-33%
OZV o systému odpadů	6	7	17%
jiné OZV	19	29	53%
celkem	107	138	29%
III. Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů v samostatné působnosti a další SŘ	2009	2010	růst/pokles o
uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	11	7	-36%
ostatní	0	11	100%
celkem	11	18	64%
IV. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	2009	2010	růst/pokles o
stížnost na postup povinného subjektu (kraje) podle § 16a InfZ	103	135	31%
stížnost proti výši úhrady nákladů dle § 16a InfZ	24	27	13%
odvolání proti rozhodnutím povinných subjektů podle § 16 InfZ	20	32	60%
opatření proti nečinnosti dle InfZ	10	0	-100%
celkem	157	194	24%

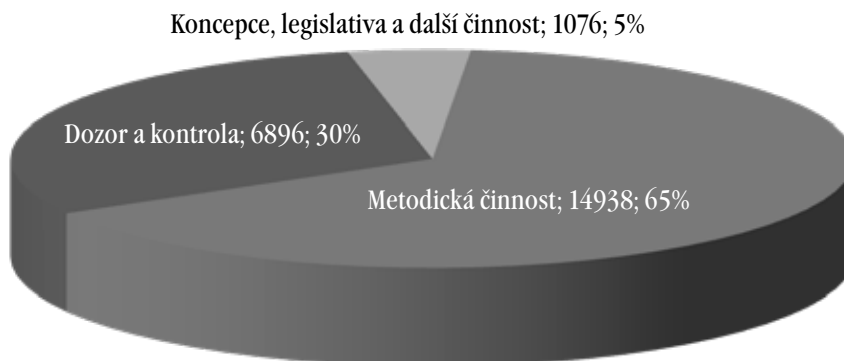
V. Dotazy (metodika), legislativa, koncepce a další agendy	2009	2010	růst/pokles o
dotazy (stanoviska)	908	1 337	47%
tvorba koncepčních a legislativních materiálů ODK	35	38	9%
legislativa (připomínky k právním předpisům - interní legislativa)	523	413	-21%
žádost o informace od MV (ODK)	76	20	-74%
ostatní	81	59	-27%
celkem	1 623	1 867	15%
VI. Podání postoupená pro nepřislusnost ODK - oblasti	2009	2010	růst/pokles o
stavební řízení a územní plánování	46	66	43%
hospodaření ÚSC	30	28	-7%
životní prostředí	19	9	-53%
zemědělství	4	10	150%
doprava	20	14	-30%
soukromoprávní vztahy	5	33	560%
policie	4	17	325%
SŘ - § 175	8	10	25%
jiná oblast	57	85	49%
celkem	193	272	41%
VNĚJŠÍ PODNĚTY CENTRUM - CELKEM	2 945	3 681	25%
* pokud podání upozorňuje na více oblastí, byla každá oblast zaznamenána zvlášť			
OSOBNÍ JEDNÁNÍ - PRACOVNÍCI CENTRUM	2009	2010	růst/pokles o
jednání se zástupci orgánů veřejné správy (kancelář VOP, ministerstva, SMO, AK ČR atd.)	95	68	-28%
jednání k zákonu o kontrole	47	8	-83%
odborné semináře, porady a konference	41	50	22%
porady k problematice dozoru (účast kancelář VOP, MF, SMO, MMR)	14	12	-14%
účast na poradách s představiteli území	92	36	-61%
kontroly výkonu samostatné působnosti	33	32	-3%
kontroly výkonu přenesené působnosti	8	6	-25%
JEDNÁNÍ CELKEM	330	212	-36%
CENTRUM CELKEM	3 275	3 893	19%

II. ÚZEMNÍ ODDĚLENÍ DOZORU

Činnost územních oddělení dozoru - vnější podněty	2009	2010	růst/pokles o
posouzení obecně závazných vyhlášek (již přijatých)	4 831	4 526	-6%
posouzení obecně závazných vyhlášek (návrhů)	3 439	5 455	59%
posouzení usnesení a rozhodnutí obcí v samostatné působnosti	1 063	837	-21%
dotazy obcí	4 914	5 827	19%
celkem	14 247	16 645	17%
OSOBNÍ JEDNÁNÍ - PRACOVNÍCI ÚZ. ODD. DOZORU	2009	2010	růst/pokles o
účast na poradách mikroregionů	22	18	-18%
účast na poradách starostů obcí III.	29	18	-38%

účast na poradách tajemníků obcí	7	13	86%
účast na poradách svazků obcí	7	10	43%
účast na ostatních akcích	27	32	19%
osobní konzultace obcí na vyžádání (zápisy k dipozici na ODK)	4 192	4 305	3%
osobní konzultace krajů	30	60	100%
účast na konzultačních dnech	1 074	1 079	0%
celkem	5 388	5 535	3%
ÚZEMÍ CELKEM	19 635	22 180	13%
ODK CELKEM (CENTRUM + ÚZEMÍ)	22 910	26 073	14%

**Základní činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy roku 2009
(včetně územních oddělení dozoru)**

**Základní činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy roku 2010
(včetně územních oddělení dozoru)**

B) STATISTICKÁ TABULKA ČINNOSTI ODDĚLENÍ DOZORU ZA LÉTA 2006 AŽ 2010 (DOZOR A METODIKA)

právní předpisy obcí	2006	2007	2008	2009	2010
počet posouzených OZV (včetně návrhů)	9548	12704	10516	8270	9981
počet posouzených nařízení (včetně návrhů)	449	-	-	-	-
počet učiněných podnětů k nápravě OZV/nařízení	1737/220	1414	433	275	335
počet zjednání nápravy OZV / nařízení	1547/240	1111	467	226	190
usnesení a rozhodnutí obcí v SP					
počet posouzených aktů	17685	4524	1254	1063	837
počet učiněných podnětů k nápravě	79	44	8	68	27
počet zjednání nápravy	75	40	9	42	24
ostatní					
počet písemných dotazů obcí	5482	6651	3851	4914	2709
počet osobních konzultací na vyžádání obcí	7042	6553	5665	4192	4305
počet osobních konzultací na vyžádání kraje	213	69	76	38	60
počet hromad. akcí na vyžádání obcí a kraje	77	137	84	73	91

Účast na hromadných akcích na vyžádání obcí a kraje v roce 2010	
Mikroregiony	18
Svazky obcí	10
Obce III - setkání se starosty v obvodu	18
Setkání tajemníků obcí	13
Ostatní akce	32
Celkem	91

C) POČET POSOUZENÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ PODLE ZMOCŇOVACÍCH USTANOVENÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁKONŮ ZA LÉTA 2006 AŽ 2010 (VYJMA § 10 ZÁKONA O OBCÍCH)

(Pozn: V této tabulce je statisticky podchycena využitelnost zákonů zmocnění v praxi obcí. Bude-li právní předpis obce vydán na základě více zákonných zmocnění, bude v této tabulce započítán u každého z nich)	rok 2006			rok 2007			rok 2008			rok 2009			rok 2010		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
	50/1976 Sb. - § 29/3 (úpd)	621	18	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. - § 33/3 (chr. území, uzavěra)	30	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. - § 71/6 (reklamní zařízení)	12	0	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133/1985 Sb. - § 29/1 (požární řád obce)	320	56	62	302	24	22	333	7	9	307	6	5	209	14	8
133/1985 Sb. - § 29/1 (akce s více účastníky)	65	12	12	59	9	9	57	1	0	27	2	3	18	3	0
37/1989 Sb. - § 4/3 (alk. nápoje/tabák)	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84/1990 Sb. - § 4/3 (urč. míst shrom.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
202/1990 Sb. - § 50/4 (provoz.vých.přístrojů)	25	0	0	40	2	2	59	0	0	51	2	0	48	3	3
202/1990 Sb. - § 17/11 (zák.povol.vých.příst.)	18	1	1	13	0	0	12	0	0	14	0	0	75	3	3
565/1990 Sb. - § 14/2 (místní poplatky)	2492	621	490	3601	528	405	3087	219	227	2458	129	101	2149	181	81
265/1991 Sb. - § 4a/1 (maximální ceny)	118	10	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
455/1991 Sb. - § 18/1 (tržní řády)	61	12	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
553/1991 Sb. - § 1/1 a 27/2 (obecní policie)	86	7	23	277	40	29	35	1	1	25	1	1	36	6	7
102/1992 Sb. - § 3/2 (žádost o byt. náhradu)	6	0	0	7	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
114/1992 Sb. - § 77/1 (rušivá činnost k ochr.)	1	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
246/1992 Sb. - § 13b/2 (označení psů)	10	0	0	10	2	1	5	0	0	17	0	0	10	1	1
246/1992 Sb. - § 24/2 (pohyb psů)	284	57	50	385	69	58	427	27	29	239	10	10	210	13	12
338/1992 Sb. - § 6/4 b), 11/3 a) a 12 (koeficienty)	102	2	1	76	3	3	683	16	14	336	9	9	202	5	6
338/1992 Sb. - § 17a/1 (osvobození pohromy)	5	0	0	23	1	1	2	0	0	3	0	0	0	0	0
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21a/1,2 (podm. pro provoz. taxi)	0	0	0	0	0	0	7	0	0	1	0	0	1	0	0
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21/6 (zkoušky taxi)	0	0	0	2	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21/7 (provoz. řád st.)	1	1	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 19/3 (vstup do lesa)	4	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 32 (mimoř. události v lese)	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 25/2 (záměr zprac. LHO)	28	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - § 23/1,3 (zák./zpopl. m.k.)	56	13	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - § 27/6 (v zimě neudrž. m.k.)	52	7	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - § 27/7 (odstr. závad schůdnosti)	63	16	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
151/1997 Sb. - § 33/2 (ceny poz. v mapách)	11	1	0	9	1	1	8	0	0	8	1	1	10	0	0

D) PŘEHLED ČETNOSTI OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK OBCÍ PODLE ZMOCNĚNÍ V § 10 PÍSM. A), B) A C) ZÁKONA O OBCÍCH ZA LÉTA 2006 AŽ 2010

	Právních předpisů celkem				
	2006	2007	2008	2009	2010
Počet OZV podle § 10 zákona o obcích					
počet posouzených OZV	925	619	615	426	472
počet učiněných podnětů k nápravě OZV	270	200	74	37	39
počet zjednáání nápravy OZV	233	114	72	32	25
Počet právních úprav obsažených v OZV vydaných podle § 10 zákona o obcích					
zákaz (omezení) prostituce	12	17	6	6	5
zákaz (omezení) požívání alkoholu	8	7	120	86	63
zákaz (omezení) žebrání	6	6	3	3	2
zákaz (omezení) zábavní pyrotechniky	17	12	15	15	26
sportovní a kulturní akce	166	131	86	95	59
regulace chovu zvířat	138	114	60	49	43
čistota obce a ochrana životního prostředí	276	188	143	147	104
regulace akcí typu technopárty	12	18	13	11	23
regulace hlučných činností	-	-	-	75	107
regulace ostatních záležitostí	375	-	-	-	0

E) PŘEHLED KONTROL VÝKONU SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI DLE JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ZA ROK 2010

Oblast (ustanovení) kontroly	Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona	
		počet	procent
A) Ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a nejčastější formy jejich porušení			
§ 12 odst. 1 - obec porušila postup pro vyhlášení obcí vydaného právního předpisu, stanovený zákonem o obcích	32	3	9
§ 12 odst. 4 - obec nevede evidenci právních předpisů, které vydala, nebo není v souladu se zákonem o obcích	32	17	53
§ 12 odst. 5 - právní předpisy vydané obcí nejsou každému přístupné u obecního úřadu	32	6	19
§ 12 odst. 6 - obec nezaslala obecně závaznou vyhlášku obce po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra	32	15	47
§ 13 odst. 2 - neposkytnutí informací státním orgánům na požádání	32	1	3
§ 16 odst. 2 písm. c) - porušení práva občana - neumožněno vyjádřit se na zasedání zastupitelstva obce	32	1	3
§ 16 odst. 2 písm. f) - porušení práva občana - neprojednání záležitosti v souladu se zákonem o obcích	32	4	13
§ 16 odst. 2 písm. g) - porušení práva občana - nevyřízení záležitosti v souladu se zákonem o obcích	32	3	9
§ 17 obec upřela občanu vlastnickému v obci nemovitost práva, která zákon o obcích zaručuje občanu obce	32	0	0
§ 39 odst. 1 - nakládání s nemovitým majetkem obce	32	13	41
§ 39 odst. 3 - obec při pronájmu bytů a hrobových míst nepostupovala dle zákona o obcích	32	0	0
§ 41 - plnění podmínek zveřejnění, schválení, nebo souhlasu příslušného orgánu obce	32	0	0
§ 43 - neprojednání závěrečného účtu a zprávy o přezkoumání hospodaření na zasedání zastupitelstva obce (dále jen „ZO“) do 30. 6.	32	6	19
§ 66c odst. 2 - porušení postupu po podpisu veřejnoprávní smlouvy, stanoveného zákonem o obcích	32	2	6
§ 66c odst. 3 - obci uzavřené veřejnoprávní smlouvy nebyly na obci k dispozici k nahlédnutí	32	3	9
§ 82 - naplňování práv člena ZO - neposkytnutí požadovaných informací ve lhůtě nebo vůbec	32	1	3
§ 84 odst. 2 - překročení kompetence ZO nad rámec vyhrazené působnosti ZO vymezené zákonem o obcích	32	7	22
§ 84 odst. 4 - vyhrazení působnosti ZO nad rámec vymezený zákonem o obcích	32	5	16
§ 85 - nevyužití pravomoci ZO k majetkoprávním úkonům vymezené taxativně zákonem o obcích	32	5	16
§ 87 - neplatnost usnesení, rozhodnutí, volby pro nízký počet přítomných členů ZO	32	2	6
§ 92 odst. 1 - zasedání ZO se nesešlo nejméně jednou za tři měsíce	32	8	25
§ 92 odst. 2 - nesplnění povinnosti místostarostou svolat zasedání ZO, když tak neučil starosta	32	0	0
§ 92 odst. 3 - jednání ZO i přes nepřítomnost nadpoloviční většiny všech členů ZO	32	1	3
§ 93 odst. 1 - obec nezveřejnila vůbec nebo po stanovenou dobu informaci o konání zasedání ZO	32	12	38
§ 93 odst. 2 - jednání ZO se konalo jako neveřejné - princip veřejnosti zasedání ZO	32	1	3
§ 93 odst. 3 - na zasedání ZO nebylo umožněno vystoupit osobám, jímž toto právo zaručuje zákon o obcích	32	0	0
§ 94 odst. 1 - členovi ZO, členovi rady obce (dále jen „RO“) a členovi výboru ZO bylo odepřeno právo na předložení návrhu k zářazení na pořad jednání ZO	32	0	0

§ 94 odst. 2 - o zařazení návrhů na pořad jednání ZO přednesených v průběhu probíhajícího zasedání ZO nerozhodlo ZO	32	2	6
§ 95 odst. 1 - vady v zápisech ze zasedání ZO - chybějící podpisy, neuveden počet členů ZO, schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování	32	22	69
§ 95 odst. 2 - zápis ze zasedání ZO nebyl porýžen do 10 dnů po skončení zasedání, o námitkách člena ZO nerozhodlo nejbližší zasedání ZO	32	13	41
§ 96 - obec nevydala jednací řád ZO	32	0	0
§ 97 - obec nezajišťuje informování občanů o činnosti orgánů obce v rozsahu stanoveném zákonem o obcích	32	0	0
§ 99 odst. 3 - počet členů RO a jejich struktura neodpovídá vymezení danému zákonem o obcích	32	0	0
§ 99 odst. 4 - starosta (místostarosta) zůstal členem RO i poté, co byl odvolán ze své funkce	32	0	0
§ 100 odst. 1 - ZO nedoplnilo počet členů RO po jeho poklesu na zákonem stanovený minimální počet 5 členů	32	1	3
§ 100 odst. 2 - RO neukončila činnost, i když počet členů ZO poklesl pod 11 a nebyl doplněn z řad náhradníků	32	0	0
§ 100 odst. 3 - RO ukončila činnost v rozporu s podmínkami uvedenými v cit. ustanovení zákona o obcích	32	0	0
§ 101 odst. 2 - RO rozhodovala (přijala usnesení) i když nebyla přítomna nadpoloviční většina členů RO	32	0	0
§ 101 odst. 3 - RO nepořídila ze své schůze zápis, resp. zápis nespĺňoval náležitosti stanovweé zákonem o obcích	32	7	22
§ 101 odst. 4 - RO nevydala jednací řád rady obce	32	0	0
§ 102 odst. 2 - RO překročila rozsah působnosti vymezený RO zákonem o obcích	32	3	9
§ 102 odst. 3 - RO svěřila starostovi (obecnímu úřadu) rozhodování ve věcech, u nichž to zákon o obcích vylučuje	32	5	16
§ 102 odst. 4 - starosta vykonával pravomoc RO nad rámec uvedeného ustanovení zákona o obcích	32	1	3
§ 103 odst. 3 - starosta jmenoval (odvolal) tajemníka obecního úřadu bez souhlasu ředitele krajského úřadu	31	0	0
§ 103 odst. 4 - starosta nespĺnil některou z povinností stanovených zákonem o obcích	32	3	9
§ 103 odst. 5 - starosta nespĺnil některou z povinností stanovenou zákonem o obcích (nesvolal zasedání ZO nebo RO, nepodepsal zápis z jednání ZO nebo zápis ze schůze RO)	32	0	0
§ 104 odst. 2 - zastupování starosty obce	32	0	0
§ 109 odst. 3 - obecní úřad nespĺnil povinnosti (některou z povinností) vyplývající z cit. ustanovení zákona o obcích	32	0	0
§ 110 odst. 1 - obec s rozšířenou působností (pověřeným obecním úřadem) nezřídila funkci tajemníka	32	0	0
§ 111 odst. 1 - písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	32	0	0
§ 111 odst. 2 - písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	31	0	0
§ 111 odst. 3 - písemnosti vyhotovené odbory obecního (městského) úřadu nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	32	0	0
§ 111 odst. 4 - písemnosti vyhotovené zvláštním orgánem obce nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	32	0	0
§ 111 odst. 5 - obec používala razítko (razítka) v rozporu se zákonem o obcích	32	0	0
§ 117 odst. 2 - ZO v rozporu se zákonem o obcích nezřídilo finanční (kontrolní) výbor ZO	32	2	6
§ 117 odst. 3 - ZO nezřídilo výbor pro národnostní menšiny, přestože v územním obvodu obce žije víc než 10 % občanů hlásících se k jiné než české národnosti	32	0	0
§ 117 odst. 4 - v rozporu se zákonem o obcích nebyl předsedou výboru ZO člen ZO	32	3	9

§ 118 odst. 2 - počet členů výboru nebyl lichý; usnesení výboru nebyla podepsána předsedou výboru	32	1	3
§ 118 odst. 3 - s usnesením výboru nevyslovila souhlas nadpoloviční většina členů ZO	32	0	0
§ 119 odst. 1 - členem finančního (kontrolního) výboru byl starosta (místostarosta, tajemník, jiná osoba zabezpečující rozpočtové a účetní práce)	32	5	16
§ 119 odst. 2 - finanční výbor neplnil (překračoval) povinnosti vymezené mu zákonem o obcích	32	0	0
§ 119 odst. 3 - kontrolní výbor neplnil (překračoval) povinnosti vymezené mu zákonem o obcích,	32	0	0
§ 119 odst. 4 - zápis z kontrol provedených finančním (kontrolním) výborem nesploňoval náležitosti dané zákonem o obcích	32	19	59
§ 119 odst. 5 - finanční (kontrolní) výbor nepřiložil k zápisu z kontroly vyjádření orgánu (zaměstnanec), jehož činnosti se kontrola týkala	32	16	50
§ 120 odst. 1 - zřízení osadního výboru	32	0	0
§ 129a odst. 8 - starosta neseznámil ZO s výsledky kontroly výkonu samostatné působnosti, případně neinformoval občany o jednání v této věci v souladu se zákonem o obcích	32	1	3
Celkem (zákon o obcích)		220	
B) Ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 5 odst.1 - obec nezveřejnila ve svém sídle soubor povinně zveřejňovaných informací	32	27	84
§ 5 odst.2 - obec nepřístupnila ve své úředně právní předpisy vydané v její působnosti a seznam dokumentů koncepční, strategické a programové povahy	32	3	9
§ 5 odst.3 - obec v rozporu se zákonem nezveřejnila způsobem umožňující dálkový přístup informaci poskytnutou na žádost	32	9	28
§ 5 odst.4 - obec nezveřejnila soubor povinně zveřejňovaných informací způsobem umožňující dálkový přístup	32	21	66
§ 16a odst. 5 - obec nepředložila stížnost nadřízenému orgánu	32	1	3
§ 18 odst. 1 - obec nezpracovala (zpracovala po lhůtě), nebo nezveřejnila výroční zprávu o své činnosti v oblasti poskytování informací za předchozí rok	32	22	69
Celkem (zákon o svobodném přístupu k informacím)		83	
C) Ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 26 SŘ - obec nezřídila úřední desku, resp. zřízená úřední deska nespĺňuje podmínky vymezené správním řádem	32	8	25
Ostatní	32	3	9
Celkem (správní řád)		11	
D) Ustanovení zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 8 odst. 7 - obec nezajistila, aby Věstník právních předpisů kraje byl na obci každému přístupný	32	0	0
Celkem (zákon o krajích)		0	
E) Ustanovení zákona č. 309/1999 Sb., o Sbirce mezinárodních smluv, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 13 odst. 2 - obec nezajistila, aby Sbirka zákonů byla na obci každému přístupná	32	0	0
Celkem (zákon o Sbirce zákonů a o Sbirce mezinárodních smluv)		0	
Souhrn zjištěných porušení zákona (A - E)		314	

2. Statistika nedozorových správních řízení a poskytování informací

A) ÚKOLY NADŘÍZENÉHO ORGÁNU VŮČI KRAJŮM JAKO POVINNÝM SUBJEKTŮM PODLE INFORMAČNÍHO ZÁKONA (INFZ)

(rozhodování o odvoláních a stížnostech proti orgánům krajů při vyřizování žádostí o poskytnutí informací ze samostatné působnosti krajů)

Stížnosti na postup povinného subjektu podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / předčasně	postoupeno
2010	135	28	24	74	7	2
2009	103	24	7	53	13	6
2008	140	14	10	110	1	5
2007	77	10	5	43	5	14
2006	5		3	2	0	0

Stížnosti na výši úhrady podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / předčasně	postoupeno
2010	27	12	1	14	0	0
2009	20	7	0	11	2	0
2008	7	1	0	6	0	0
2007	11	4	0	3	1	3
2006	6		5	1	0	0

Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o odmítnutí žádostí podle § 16 InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2010	32	19	1	9	0	3
2009	20	11	2	6	0	1
2008	59	32	1	25	0	1
2007	29	6	6	11	0	6
2006	8		3	3	0	2

Opatření proti nečinnosti kraje jako povinného subjektu						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2010	0	0	0	0	0	0
2009	10	3	0	5	0	2
2008	1	0	0	0	0	1
2007	5	0	1	2	0	2
2006	1		1	0	0	0

Celkem řízení podle InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2010	194	59	26	97	7	5
2009	153	45	9	75	15	9
2008	207	47	11	141	1	7
2007	122	20	12	59	6	25
2006	20	12		6	0	2

B) ODVOLÁNÍ PROTI ROZHODNUTÍM KRAJSKÝCH ÚŘADŮ O ULOŽENÍ ODVODU A PENÁLE ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ¹

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2010	7	4	0	3	0	0
2009	2	0	0	2	0	0
2008	8	3	0	2	2	1
2007	2	1	0	1	0	0
2006	2	0	0	2	0	0

C) OSTATNÍ ŘÍZENÍ VEDENÁ MINISTERSTVEM VNITRA V ROCE 2010

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
odvolací řízení podle nařízení Rady ES 1191/69 a zákona č. 111/1994 Sb. (dopravní obslužnost)	3	0	0	3	0	0
opatření proti nečinnosti v řízení podle nařízení Rady ES 1191/69	5	0	0	2	0	3 (Ministerstvu dopravy)
přezkum zákonnosti VPS podle zákona o silniční dopravě	0	0	0	0	0	0
vedení řízení ministra vnitra o zániku mandátu krajských zastupitelů	1	0	0	1	0	0

¹ V rámci řízení byly posuzovány odvody a penále za celkem téměř 69 mil. Kč (25 mil, 20 mil, 30 mil, 65 tis., 950 tis., 2,2 mil, 430 tis).

D) CELKEM ŘÍZENÍ VEDENÝCH ODBOREM DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY JAKO ODVOLACÍM ORGÁNEM/NADŘÍZENÝM SPRÁVNÍM ORGÁNEM

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2010	210	63	26	106	7	8
2009	164	41	9	80	15	12
2008	218	51	11	144	3	9
2007	124	21	12	60	6	25
2006	22	12		8	0	2

E) VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB.

Podané žádosti							
	celkem podáno žádostí	poskytnutí informace (zcela / zčásti)	rozhodnutí o odmítnutí (zcela / zčásti)	odloženo	stížnost na postup	stížnost na úhradu	odvolání
2010	2	2	0	0	0	0	0
2009	52	49	x	3	0	1 (nevyhověno)	0
2008	33	29	2	2	0	0	0
2007	6	4	0	2	0	0	0

F) SOUDNÍ PŘEZKUM ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY (NÁVRHY PODANÉ OD ROKU 2006)

	podaných návrhů	žaloby u Městského soudu v Praze			kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu		
		dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto, odmítnuto, nevyhověno	dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto nebo odmítnuto
proti rozhodnutím podle InfZ	18	16	0	2	1	1	0
proti rozhodnutím o odvolání podle rozpočtové kázně	4	2	1	1	0	0	0
proti rozhodnutím ve sporných řízeních o spory z VPS	2	2	0	0	0	0	0
ochrana proti nečinnosti	2	1 ^{a)}	0	1 ^{b)}	0	0	0
nezákonný zásah	2	0	0	1 ^{c),d)}	0	0	0
Celkem	28	21	1	4	1	1	0

Pozn:

a) ochrana před nečinností MV v řízení o odvolání DPÚK proti vrchnostenskému rozhodnutí

b) ochrana před nečinností MV A. Pezoldové při vyřizování žádosti o pokračování v řízení ve věci restitučního sporu

- c) ochrana před nezákonným zásahem MV tím, že nebyl zahájen dozor nad postupem města Roudnice nad Labem (žal. M. Beneš)
- d) ochrana před nezákonným zásahem MV tím, že MV vydalo stanovisko ve věci „dvou primátorů“ města Mostu po volbách v roce 2006

Meziroční srovnání (nárůstu x poklesu agendy InfZ):

V roce 2006 jsme v souvislosti se zrušením Ministerstva informatiky přijali novou agendu InfZ (bez personálního posílení odboru). V tomto roce jsme vedli 20 správních řízení v pozici nadřízeného orgánu krajů podle InfZ. V roce 2007 již 122 řízení, tj. oproti roku 2006 došlo k **šestinásobnému nárůstu**. V roce 2008 jsme vedli 210 řízení, takže oproti roku 2006 došlo k **desetinásobnému nárůstu této agendy** (ve srovnání s rokem 2007 počet řízení

vzrostl na dvojnásobek). V roce 2009 došlo k určitému poklesu agendy InfZ (meziročně cca o 1/3), nicméně i nadále zůstala oproti roku 2006 na **sedmínásobku**. V roce 2010 však došlo k opětovnému nárůstu agendy (za první pololetí bylo odborem vyřízeno identické množství řízení jako za celý rok 2009). Ve druhém pololetí roku 2010 se nárůst zastavil, přičemž k 10. prosinci 2010 bylo vyřizováno celkem 194 stížností a odvolání podle InfZ.

Agenda je přitom zajišťována bez posílení personálních kapacit v nenavýšeném početním stavu oproti roku 2006, kdy jsme tuto agendu přejali, přičemž se jedná svou povahou o správní řízení, takže každé z vydaných rozhodnutí může být soudně napadeno (zatím byla podána žaloba proti našim rozhodnutím v 18 případech, soudy rozhodly ve dvou z nich, přičemž v obou byly žaloby zamítnuty a soud konstatoval zákonnost námi vydaných rozhodnutí).

ŘÍZENÍ ve věcech rozpočtové kázně (podle zákona č. 250/2000 Sb.)	rozhodnutí a platební výměry krajů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	CELKOVÉ ČÁSTKY
2010 (I. pololetí)	7	78,5 mil. Kč
2009	11 (7 v řízení)	49,5 mil. Kč
2008	8	22,5 mil. Kč
2007	2	500 tis. Kč
2006	2	550 tis. Kč

Poznámka:

Úkoly odvolacího orgánu plní vůči odvodům uloženým krajskými úřady od 1. dubna 2009 Ministerstvo financí. Ministerstvo vnitra pouze dokončovalo již zahájená řízení a v současnosti je v několika případech žalovaným u Městského soudu v Praze, u kterého odvolatelé napadli správními žalobami zamítavá rozhodnutí o odvolání.

ŘÍZENÍ ve věcech zajišťování dopravní obslužnosti v krajích (podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě)	odvolání proti nařízením provozu dopravci	odvolání proti rozhodnutí o vyrovnání finančního břemene	sporná řízení o sporech z veřejnoprávních smluv o zajišťování dopravní obslužnosti
2010	1	1	11 (3 postoupeny Ministerstvu dopravy a zbývající 2 probíhají, celková částka 1,3 mld. Kč)
2009	1 (v řízení)	1 (celkem požadováno 16 mil. Kč)	8 (5 probíhá, celková částka 1,3 mld. Kč)
2008	0	0	0
2007	0	0	0
2006	0	0	0

3. Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2010

A) PŘEHLED NÁVRHŮ MINISTRA VNITRA NA ZRUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ NEBO USNESENÍ, ROZHODNUTÍ ČI JINÝCH OPATŘENÍ ORGÁNŮ OBCÍ V SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI PODANÝCH ÚSTAVNÍMU SOUDU V ROCE 2010

Město Chrastava		Č. j.: MV-87041/ODK-2009	
Právní předpis:	OZV č. 1/2009, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		
Věc:	Návrh na zrušení ustanovení článku 3 odst. 2, 3 a 4 obecně závazné vyhlášky města Chrastavy č. 1/2009, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		
Odeslání návrhu:	18. 2. 2010	Rozhodnutí ÚS:	nálezem sp. zn. Pl. ÚS 9/10 návrh zamítnut

Město Chrastava		Č. j. MV-18129/ODK-2010	
Právní předpis:	OZV č. 5/2009 o stanovení míst, na kterých mohou být provozovány IVT		
Věc:	Návrh na zrušení článku I a článku II odst. 2 obecně závazné vyhlášky města Chrastavy č. 5/2009, o stanovení míst, na kterých mohou být provozovány interaktivní videoloterijní terminály		
Odeslání návrhu:	3. 5. 2010	Rozhodnutí ÚS:	v řízení

Město Krupka		Č. j. MV-57042/ODK-2010	
Právní předpis:	OZV č. 3/2009, o hlášení obyvatel starších 15 let, zdržujících se na území města Krupka déle než 30 dnů a mají trvalý pobyt na teritoriích jiných měst		
Věc:	Návrh na zrušení článku 1 odst. 2 a článku 2 obecně závazné vyhlášky města Krupky č. 3/2009, o hlášení obyvatel starších 15 let, zdržujících se na území města Krupka déle než 30 dnů a mají trvalý pobyt na teritoriích jiných měst		
Odeslání návrhu:	19. 8. 2010	Rozhodnutí ÚS:	v řízení

Město Frenštát pod Radhoštěm		Č. j. MV-78337/ODK-2010	
Právní předpis:	OZV č. 4/2009, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství		
Věc:	Návrh na zrušení článku 2 odst. 2 a 3 obecně závazné vyhlášky města Frenštát pod Radhoštěm č. 4/2009, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství		
Odeslání žaloby:	23. 11. 2010	Rozhodnutí ÚS:	v řízení

Město Františkovy Lázně		Č. j. MV-83795/ODK-2010	
Právní předpis:	OZV č. 1/2010, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v oblasti omezení hazardu		
Věc:	Návrh na zrušení celé obecně závazné vyhlášky města Františkovy Lázně č. 1/2010, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v oblasti omezení hazardu		
Odeslání návrhu:	14. 12. 2010	Rozhodnutí ÚS:	v řízení

Přehled odeslaných návrhů na zrušení obecně závazných vyhlášek obcí k Ústavnímu soudu ČR

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet návrhů	4	15	16	23	1	5	4	5

B) PŘEHLED NÁVRHŮ MINISTRA VNITRA NA ZRUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ PODANÝCH KE SPRÁVNÍM SOUDŮM V ROCE 2010

Ministr vnitra podal dne 10. června 2010 návrh k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně na zrušení opatření obecné povahy - územního plánu města Ostravy. Řízení vedené pod sp. zn. 7 Ao 3/2010 bylo usnesením ze dne 7. července 2010 přerušeno, a to z důvodu probíhajícího řízení u Ústavního soudu ČR, jehož výsledek může mít vliv na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé.

Část III.

Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem v roce 2010

1. Poskytování metodické pomoci odborem dozoru a kontroly veřejné správy

Poskytování metodické pomoci územním samosprávným celkům se stalo za dobu existence Odboru dozoru a kontroly veřejné správy nedílnou součástí činnosti, které náš odbor vykonává.

Formy poskytování metodické pomoci jsme v posledních letech rozšířili, což se shledalo s velkým ohlasem. Písemné formy poskytované metodické pomoci jsou uveřejněny na internetových stránkách Odboru dozoru a kontroly veřejné správy: www.mvcr.cz/odk

V současné době poskytujeme metodickou pomoc ve formě:

- 1) výkladová stanoviska,
- 2) metodické materiály k vybraným problémům pro potřeby orgánů obcí a krajů,
- 3) písemných souhrnů odpovědí na nejčastější dotazy dílčích problematik,
- 4) vzorové právní předpisy obcí,
- 5) pravidla pro vydávání právních předpisů obcí a krajů,
- 6) pořádání odborných seminářů k vybraným problematikám,
- 7) účast na setkávání a poradách se starosty, tajemníky obecních úřadů a dalšími představiteli obcí a krajů,
- 8) zpracování přehledu zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcemi a kraji,
- 9) zpracování přehledu rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy,
- 10) konzultace připravovaných právních předpisů obce, vydávaných v její samostatné působnosti (obecně závazných vyhlášek) – na základě předchozí žádosti obce,
- 11) provádění metodické a koordinační pomoci pro obce na základě jejich žádostí.

Dostupnost metodické pomoci pro všechny územní samosprávné celky České republiky je zajištěna poskytováním metodické pomoci nejen v rámci centra odboru, ale také v rámci kontaktních a konzultačních míst odboru, která jsou dislokována v rámci celé České republiky. Kontaktní údaje oddělení dozoru spolu s plánem konzultačních dnů na 1. čtvrtletí roku 2011 jsou uvedeny v přílohách. Aktuální seznam konzultačních dnů na jednotlivých konzultačních místech je pak zároveň uveden i na výše uvedené internetové stránce odboru.

Metodická pomoc je obcím a krajům samozřejmě poskytována i dalšími odbory Ministerstva vnitra. Přehled oblastí v nichž je poskytována metodická pomoc jinými odbory naleznete taktéž v příloze tohoto sborníku.

Zájem o metodickou pomoc Odboru dozoru a kontroly veřejné správy lze deklarovat na základě získávaných zpětných vazeb a také na základě skutečnosti nutné realizace dotisku vybraných metodických materiálů v průběhu roku 2010, neboť rozsah zájmu o tyto publikace přesáhl naše očekávání. Jmenujme například: metodická doporučení k čin-

nosti územních samosprávných celků, která jsou vydávána ve formě sešitků. Dotisk byl zajištěn u tří čísel modré řady publikací, která se věnuje zákonům o obcích, o krajích a hl. městě Praze. Konkrétně se jednalo o problematiku: jednací řady zastupitelstev obcí, dílčí aspekty související se zasedáními zastupitelstev obcí a problematiku výborů a komisí orgánů územních samosprávných celků.

Důvodem pro poskytování metodické pomoci ve výše uvedených formách je snaha o usnadnění každodenní činnosti zástupců územních samosprávných celků. V případě písemných materiálů se vždy snažíme o zpracování přehledných a srozumitelných materiálů, které jsou zaměřovány na dílčí problematiku především z oblasti zákona o obcích, o krajích, o hl. m. Praze, o úřednících územních samosprávných celků a o svobodném přístupu k informacím. Na dílčí problematiku, které mohou působit potíže v rámci výkonu samostatné působnosti územních samosprávných celků.

S ohledem na očekávané dění jsme v roce 2010 upřeli svou pozornost na zpracování metodických materiálů tématicky zaměřených na oblast odměňování členů zastupitelstev obcí a problematiku správy obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů. Byly tedy zpracovány dva metodické materiály, které se staly pokračováním modré řady metodických doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Více o těchto materiálech se dozvíte v části: Metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků.

2. Vybrané formy poskytování metodické pomoci

A. STANOVISKA ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vydává v rámci své metodické činnosti stanoviska odboru, která jsou k dispozici na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk), v sekci 4. „*Stanoviska odboru*“. Stanoviska odboru jsou pro přehlednost řazena v číselných řadách v rámci daného kalendářního roku. Obsahují informace týkající se činnosti obcí, vydávání obecně závazných vyhlášek a dalších postupů, které upravují zákony o obcích, krajích a hlavním městě Praze. Pravidelně jsou prováděny revize a aktualizace všech zveřejněných stanovisek.

Níže uvádíme přehled stanovisek vydaných v uplynulém kalendářním roce Stanoviska vydaná v rámci předešlých let je možno nalézt na výše uvedené internetové adrese.

Přehled stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy vydaných v roce 2010

1/2010 - Vyplácení měsíční odměny členovi Zastupitelstva hlavního města Prahy a členovi zastupitelstva městské části

2/2010 - Opakované podání přihlášky ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti

3/2010 - Poskytnutí pracovního volna v souvislosti s výkonem veřejné funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce

4/2010 - Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 9/10 (Chrastava) – obecně závazná vyhláška města Chrastavy č. 1/2009, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

5/2010 - Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 58/05 (České Velenice) – obecně závazná vyhláška města České Velenice č. 2/2005, o některých omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

6/2010 - Stanovení sazby místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

7 /2010 - Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/09 (Hradec Králové) – obecně závazná vyhláška statutárního města Hradec Králové č. 8/2003, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění pozdějších vyhlášek

8/2010 - Vykázání člena zastupitelstva obce z jednání zastupitelstva obce

9/2010 - Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 11/09 (Jeseník) – obecně závazná vyhláška města Jeseník č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství

10/2010 - Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09 (Břeclav) – obecně závazná vyhláška města Břeclav č. 5/2008, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při provozování hostinských činností v obytné zástavbě města

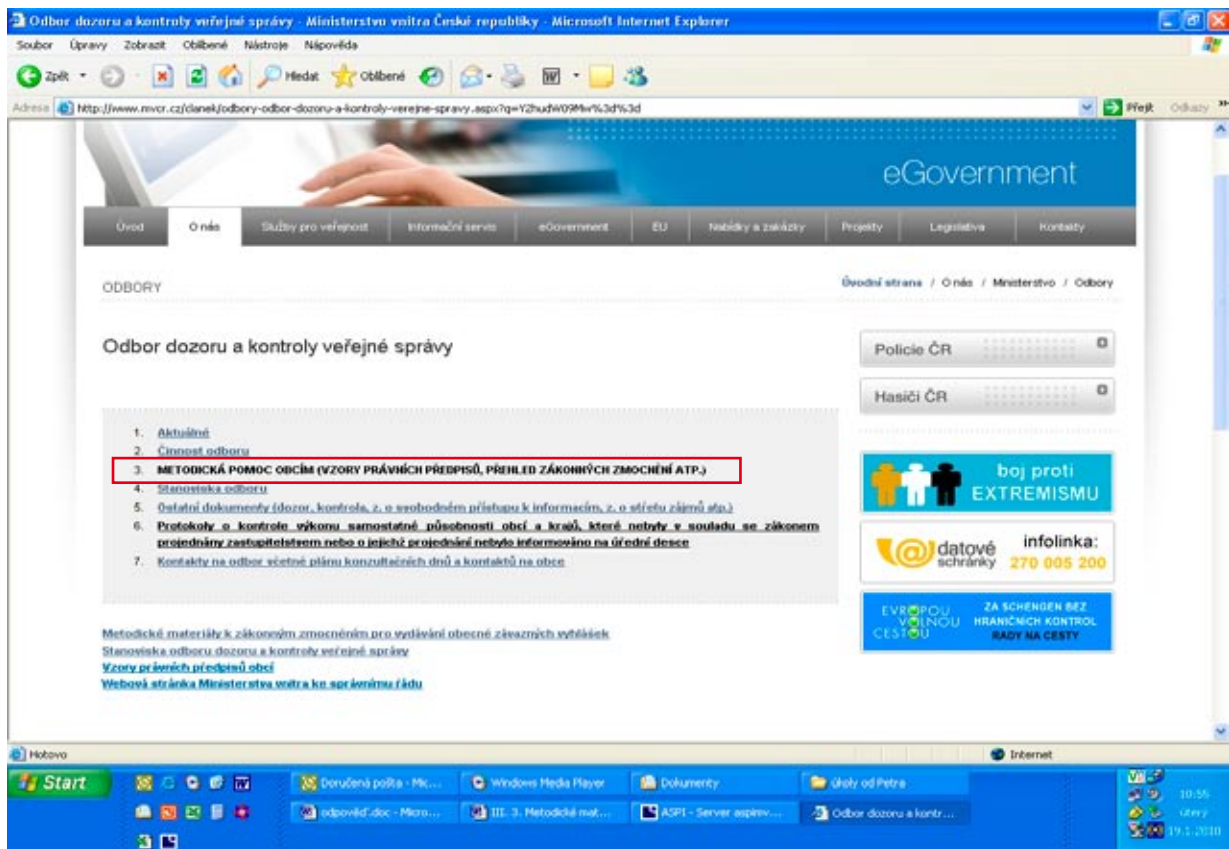
11/2010 - Vyřizování stížností na člena zastupitelstva obce

B. METODICKÉ MATERIÁLY K ZÁKONNÝM ZMOCNĚNÍM K VYDÁVÁNÍ OZV

Další formou metodické pomoci odboru jsou tzv.: Metodické materiály k zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, ve kterých je možné naleznout informace týkající se vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, včetně souvisejících prvních předpisů, právního výkladu a judikatury vztahující se k jednotlivým zákonným zmocněním. Tyto materiály obsahují všechny relevantní podklady a informace k jednotlivým zákonným zmocněním k vydání obecně závazné vyhlášky obce, jak je patrné v níže uvedeného náhledu na jeden z metodických materiálů zveřejněných na intranetových stránkách odboru:

Metodické materiály k zákonným zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí jsou k dispozici na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk) v sekci

3. „Metodická pomoc obcím (vzory právních předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.)“.

C. OSOBNÍ JEDNÁNÍ

Odborem dozoru a kontroly je často metodická pomoc poskytována v rámci sjednaných osobních jednání se zástupci územních samosprávných celků a dalšími subjekty. Následující tabulka uvádí přehled četnosti poskytování této formy metodické pomoci v rámci uplynulého roku 2010 poskytnutých územními odděleními dozoru:

Osobní jednání	Počet
účast na poradách mikroregionů	18
účast na poradách starostů obcí III.	18
účast na poradách tajemníků obcí II.	13
účast na poradách svazků obcí	10
účast na ostatních akcích	32
osobní konzultace obcí na vyžádání (zápisy k dispozici na ODK)	4 305
osobní konzultace krajů	60
účast na konzultačních dnech – v rámci metodické pomoci	1 079
CELKEM	5 535

D. METODICKÁ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Poskytování metodické pomoci ve formě sešitků byla počata v roce 2009, kdy byly založeny tři řady metodických doporučení k činnosti územních samosprávných celků, které jsou vydávány především pro potřeby menších územních samosprávných celků. Orientace v rámci jednotlivých doporučení je zajištěna výrazným barevným odlišením jednotlivých řad metodických doporučení a dále výrazným číselným označením v rámci řady. Modrá řada materiálů je věnována zákonu o obcích, o krajích, o hl. m. Praze, zelená řada je věnována zákonu č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a třetí oranžová řada je věnována dílčím aspektům zákona č. 312/2002 Sb., o úředních územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, včetně provádějících předpisů a souvisejících předpisů.

Distribuce metodických doporučení mezi obce je zajištěna pomocí územních oddělení dozoru. Existuje zde také možnost obrátit se s žádostí o metodický materiál přímo na centrum odboru. Všechny metodické materiály jsou však v elektronické podobě k dispozici na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

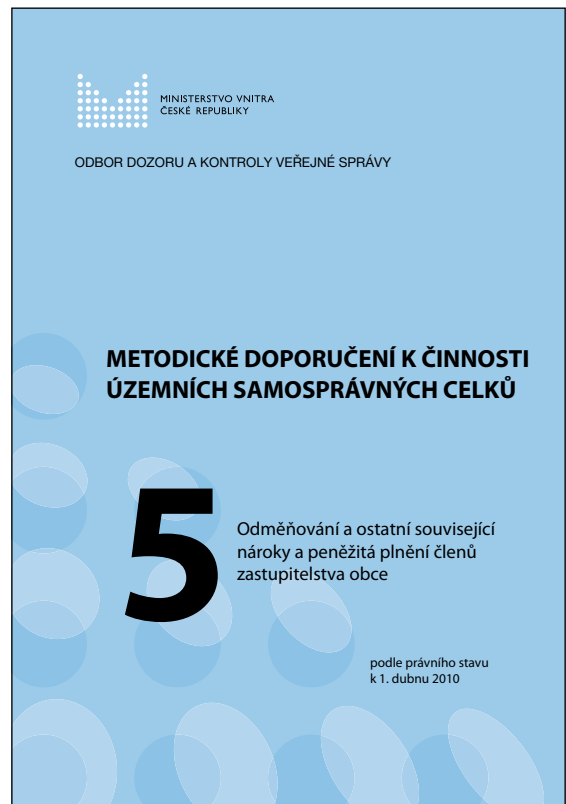
Na sedm výše vyobrazených metodických doporučení vydaných v roce 2009 navázala v roce 2010 další dvě, která rozšířila modrou řadu metodických doporučení a dále podrobnější materiál k dispozici s obecním majetkem.

Jedná se o:

a) metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č.5 – Odměňování a ostatní související nároky a peněžitá plnění členů zastupitelstva obce,

Je určeno pro starosty, místostarosty, členy kontrolních výborů zastupitelstev obcí, tajemníky obcí, personalisty, mzdové účetní, ale i pro pracovníky krajských úřadů, kteří provádějí kontrolu hospodaření obcí. Z důvodu přehlednosti byla pro vnitřní členění zvolena forma dotazu a odpovědi. Důvodem vydání tohoto metodického materiálu byly v praxi existující nejasnosti při aplikaci zákona o obcích ve vztahu k odměňování členů zastupitelstev obcí, které jsou deklarovány častými telefonními dotazy směřovanými vůči našemu odboru.

S plánovanými volbami do obecních zastupitelstev jsme očekávali dynamický nárůst dotazů směřujících do této problematiky. Naše očekávání se naplnila, avšak díky včasnému vydání metodického materiálu a jeho distribuci zvládají pracovníci našeho odboru tento nápor dotazů.

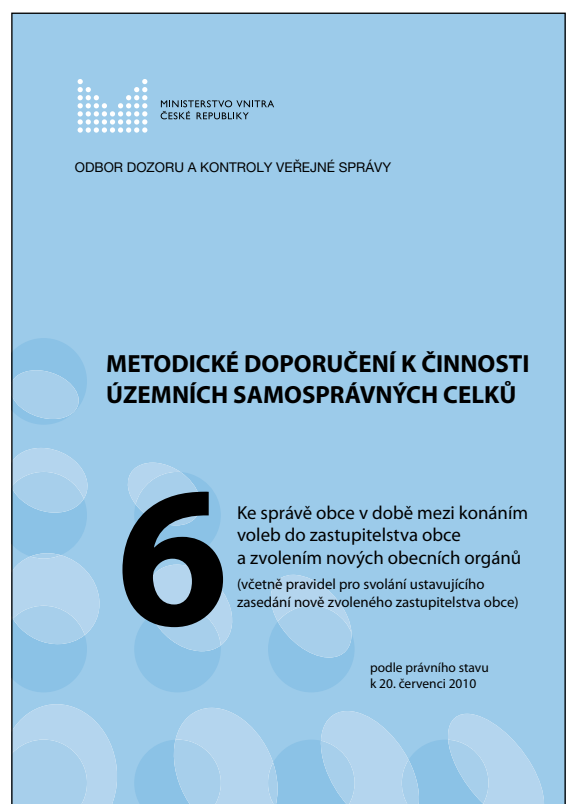

b) metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č.6 – Ke správě obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů (včetně pravidel pro svolávání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce).

I toto metodické doporučení bylo zpracováno především s vědomím blížících se komunálních voleb a očekáváním dotazů s nimi spojených. Aby se s ním mohli všichni zájemci v dostatečném předstihu seznámit, zpracovali jsme tento materiál k 20. 7. 2010.

Doufáme, že přehledné členění zodpovídající otázky vztahující se k pravidlům pro fungování obce v tzv. volebním meziobdobí (tedy v době ode dne konání voleb do zastupitelstva obce do konání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, respektive do zvolení nových obecních orgánů) bylo nápomocno zástupcům územních samosprávných celků a bude jim vodítkem pro příští období.

V souvislosti s vyřizováním značného množství dotazů z praxe budeme v roce 2011 tuto metodiku aktualizovat.

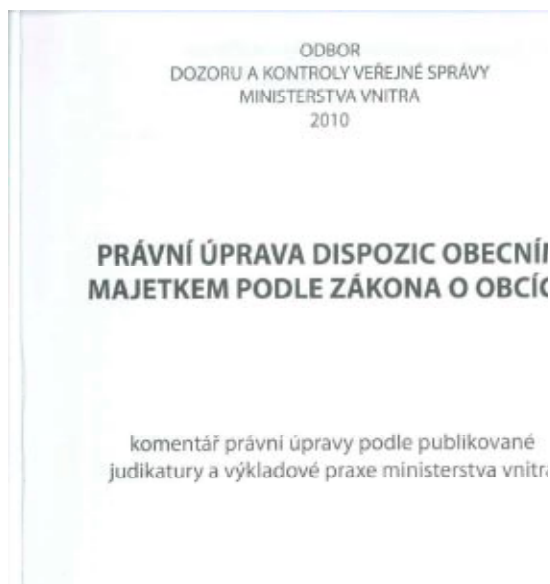
c) Metodický materiál „Právní úprava dispozic obecním majetkem podle zákona o obcích - komentář právní úpravy podle publikované judikatury a výkladové praxe Ministerstva vnitra“ (podle právního stavu k 23. srpnu 2010).

Text tohoto metodického materiálu podává základní přehled o povinnostech obecních orgánů při nakládání s obecním majetkem, a to formou komentáře k jednotlivým zákonným ustanovením, který je doplněn o přímé citace relevantních soudních rozhodnutí. Stanoviska uvedená v textu vycházejí z ustálené výkladové praxe Ministerstva vnitra a zohledňují dostupnou a publikovanou judikaturu zejména civilních soudů, vztahující se k nakládání s obecním majetkem. Přílohou materiálu jsou právní věty judikátů Ústavního soudu a dále vzory některých typických úkonů obce podle zákona o obcích při nakládání s obecním majetkem.

Základní povinnosti obce a jejích orgánů při nakládání s obecním majetkem jsou pak především povinnostmi **formální (procedurální) povahy**, jež určují, zjednodušeně řečeno, který orgán obce je oprávněn rozhodnout o konkrétním majetkoprávním úkonu (a o souvisejících otázkách) a který orgán obce jedná jménem obce navenek (uzavírá smlouvu). Vedle povinností formální povahy existují i **povinnosti materiální (obsahové) povahy**, které určují, opět zjednodušeně řečeno, za jakých podmínek může orgán obce nakládat se svým majetkem (především uzavírat smlouvy). Věříme, že komplexní zpracování dané problematiky do jedné publikace splní účel svého vzniku, tj. bude nápomocen zástupcům územních samosprávných celků při jejich práci.

d) Metodické doporučení ÚSC – aktuální změny v oblasti odměňování členů zastupitelstev od 1. 1. 2011

Metodické doporučení aktuálně reagovalo na situaci, kdy vláda schválila dne 7. prosince 2010 svým usnesením č. 891 návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev (dále „nařízení“). Hlavním smyslem schváleného návrhu je s účinností od 1. ledna 2011 snížit stávající výši odměn členům zastupitelstev územních samosprávných celků, a to v průměru o 5 %. Schválená právní úprava se týká uvolněných i neuvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků.

Část IV. Přílohy

1. Plán kontrol krajů
a hl. m. Prahy na rok 2011
po odborech (měsíční
rozpis)

Kontrolující úřad	Kraj							Hlavní město Praha
	Jihočeský	Karlovarský	Liberecký	Pardubický	Vysočina	Moravsko-slezský	Zlínský	
MD	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen
MF - Odbor 16 - na úseku kontroly cen	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen
MF - Odbor 17 - na úseku přezkoumávání hospodaření obcí a DSO	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen
MF - Odbor 26 - na úseku místních poplatků	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen
MK - pam. inspekce	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen
MK - Odbor médií a audiovizí - na úseku periodického tisku a audiovizí	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MK - Odbor umění a knihoven - na úseku vydávání neperiodických publikací	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MMR - Odbor územně a stavebně správní - na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MMR - Odbor územního plánování - na úseku územního plánování	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MO	duben	květen	únor	leden	červen	březen	říjen	září
MPO - Odbor živností	září	říjen	říjen	listopad	březen	duben	květen	květen
MPSV - Soc. služby	x	březen	x	květen	x	listopad	říjen	x
MPSV - Pověřování k výkonu SPO; Poskytování státního příspěvku žřizovatelům zařízení	x	březen	x	květen	září	x	x	prosinec
MPSV - Zprostředkování NRP	x	březen	x	květen	září	x	x	prosinec
MPSV - Státní sociální podpora	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MPSV - Sociální péče a hmotná nouze	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MŠMT	březen	duben	květen	červen	říjen	září	prosinec	listopad
MZd - Odbor zdravotních služeb	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen

	Kraj								Hlavní město Praha
	Jihočeský	Karlovarský	Liberecký	Pardubický	Vysočina	Moravsko-slezský	Zlínský		
Kontrolující úřad									
MZd - Odbor právní	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MZd - Odbor krizové připravenosti	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MZe - Odbor státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MZe - Odbor rybářství, myslivosti a včelařství	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MZe - Odbor státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MZe - Odbor koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen	
MŽP - oblast vod, ovzduší, lesů, ochrany přírody a krajiny	květen	červen	únor	březen	duben	duben	listopad	červen	
SSH - Odbor koncepce a koordinace hospodářských opatření	únor	březen	říjen	duben	květen	září	červen	listopad	
MV - Odbor dozoru a kontroly veřejné správy	březen	duben	květen	červen	říjen	září	únor	listopad	
MV - Odbor všeobecné správy - matriky, ověřování a státní občanství	březen	duben	květen	květen	září	říjen	listopad	prosinec	
MV - Odbor všeobecné správy - přestupky	duben	květen	červen	leden	listopad	říjen	únor	září	
MV - Odbor správních činností	duben	květen	červen	únor	září	říjen	březen	listopad	

2. Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy

ÚZEMNÍ ODDĚLENÍ DOZORU				
Oddělení	adresa	telefon	fax	e-mail
Praha	nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4	974 816 426	974 816 817	dozorpha@mvcr.cz
České Budějovice	Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice	387 722 393	387 722 434	dozorcb@mvcr.cz
Plzeň	Radobyčická 20, 301 00 Plzeň	377 169 534	377 169 427	dozorpm@mvcr.cz
Karlovy Vary	Sokolovská 730/108a, 360 02 Karlovy Vary	352 625 199	352 629 645	dozorkv@mvcr.cz
Ústí nad Labem	Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem	974 420 710	974 427 060	dozorul@mvcr.cz
Hradec Králové	Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové 50101	974 520 721	974 520 722	dozorhk@mvcr.cz
Liberec	nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec	974 460 710	974 460 719	dozorlb@mvcr.cz
Pardubice*	nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice*	466 859 737	466 859 735	dozorpu@mvcr.cz
Jihlava	Tolstého 15, 586 01 Jihlava	567 300 369	567 300 372	dozorji@mvcr.cz
Brno	Anenská 10, 602 00 Brno 2	974 620 720	974 620 720	dozorbm@mvcr.cz
Zlín	Třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín	577 012 146	577 012 145	dozorzl@mvcr.cz
Olomouc*	Kosmonautů 10, 779 00 Olomouc	588 487 791	588 487 792	dozorol@mvcr.cz
Ostrava	Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava	974 720 720	974 720 729	dozorov@mvcr.cz

*Na počátku roku 2011 se připravuje změna adresy sídla oddělení

- dozoru Pardubice, kde by nové sídlo oddělení mělo být dislokováno na ulici Karla IV č. 42.
- dozoru Olomouc, kde by sídlo oddělení mělo být nově dislokováno na ulici Husova č. 4.

Sledujte prosím proto webové stránky www.mvcr.cz/odk, kde budou uvedeny aktuální změny.

3. Plán konzultačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitřní ve věcech dozoru na 1. čtvrtletí roku 2011

S ohledem na možné změny sledujte prosím aktuální informace o poskytování konzultací na www.mvcr.cz/odk

Oddělení dozoru Praha, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4, tel. 974 816 426

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum				Čas					
			5.1.	12.1.	19.1.	26.1.		2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	2.3.
Benešov	Poštovní 2079	kancelář č.314	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	2.3.	08.00 - 14.30
Beroun	Husovo náměstí 68	A306	9.3.	16.3.	23.3.	30.3.						08.00 - 14.30
Čáslav	Náměstí Jana Žižky I	kancelář č. 10	12.1.	9.2.	9.3.							08.00 - 14.30
Hořovice	Palackého náměstí 2	zasedací místnost	19.1.	16.2.	21.3.							08.00 - 14.30
Kutná Hora	Radnická 178	malá zasedací místnost	26.1.	23.2.	23.3.							08.00 - 14.30
Mladá Boleslav	tr. V. Klementa 467	kancelář č. 38	12.1.	9.2.	9.3.							08.00 - 14.30
Nymburk	U Staré sladovny 470	zasedací místnost	26.1.	23.2.	30.3.							08.00 - 14.30
Slaný	Velvarská 136	zasedací místnost č. 2	19.1.	16.2.	16.3.							09.00 - 14.00

Oddělení dozoru České Budějovice, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice, tel. 387 722 393

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum				Čas					
			4.1.	11.1.	18.1.	25.1.		1.2.	8.2.	15.2.	22.2.	1.3.
Strakonice	Velké náměstí 216	3	4.1.	11.1.	18.1.	25.1.	1.2.	8.2.	15.2.	22.2.	1.3.	08.00 - 15.00
Prachatice	Vodňanská 329	208	8.3.	15.3.	22.3.	29.3.						08.30 - 15.00
Tábor	Husovo nám. 2938	409	25.1.	22.2.	22.3.							09.00 - 15.00
Český Krumlov	Plešivec 251	104	11.1.	8.2.	8.3.							08.00 - 15.00
Jindřichův Hradec	Na Hradbách 43/1	zasedací místnost	18.1.	15.2.	15.3.							09.15 - 14.45
			6.1.	3.2.	3.3.							

Oddělení dozoru Plzeň, Radobyčická 20, 301 00 Plzeň, tel. 377 169 432

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum				Čas					
			10.1.	7.2.	7.3.							
Klatovy	Randova 167	204	10.1.	7.2.	7.3.							08.00 - 15.00
Tachov	T.G.Masaryka 1326	409	10.1.	7.2.	14.3.							08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Karlovy Vary, Sokolovská 730/108A, 360 02 Karlovy Vary, 352 625 199

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum				Čas					
			27.1.	24.2.	24.3.							
Sokolov	Karla Hynka Máchy 1266	3. patro	27.1.	24.2.	24.3.							08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Ústí nad Labem, Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem, tel. 974 420 710

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas		
			12.1.	17.1.	26.1.	31.1.	9.2.	14.2.	23.2.	28.2.		9.3.	
Louny	Pod nemocnicí 2381	53	14.3.	23.3.	28.3.								08.00 - 15.00
Děčín	Lázeňská 1268	1.08	5.1.	19.1.	2.2.	16.2.	2.3.	16.3.	30.3.				08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Hradec Králové, Ulřichovo náměstí 810, 501 01 Hradec Králové, tel. 974 520 721

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas		
			3.1.	10.1.	17.1.	24.1.	31.1.	7.2.	14.2.	21.2.		28.2.	
Náchod	Palachova 1303	135	7.3.	14.3.	21.3.	28.3.							08.00 - 14.00
Rychnov nad Kněžnou	Havlíčková 136	347	3.1.	10.1.	17.1.	24.1.	31.1.	7.2.	14.2.	21.2.	28.2.		08.00 - 14.00
Jičín	Revoluční 1076	přízemí	7.3.	14.3.	21.3.	28.3.							08.00 - 14.00
Trutnov	Horská 5	212	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	2.3.		08.00 - 14.00
			9.3.	16.3.	23.3.	30.3.							08.00 - 14.00

Oddělení dozoru Liberec, nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec, tel. 974 460 710, 482 710 261

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas		
			12.1.	9.2.	9.3.								
Česká Lípa	Děčinská 389	55	12.1.	9.2.	9.3.								09.00 - 15.00
Semily	Bitouchovská 1	232	10.1.	14.2.	14.3.								09.00 - 15.00

Oddělení dozoru Pardubice, nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice, tel. 466 859 737

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas		
			3.1. <th>7.2. <th>7.3. <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </th></th>	7.2. <th>7.3. <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </th>	7.3. <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th>								
Chrudim	Pardubická 67	malá zased. míst.	3.1.	7.2.	7.3.								08.00 - 15.00
Svitavy	Milady Horákové 10	104	5.1.	2.2.	2.3.								08.30 - 15.30
Ústí nad Orlicí	Smetanova 43	47	10.1.	26.1.	14.2.	23.2.	14.3.	23.3.					08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Jihlava, Tolstého 15, 586 01 Jihlava

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum			Čas
Pelhřimov	Masarykovo nám. 3	zasedací místnost	17.1.	14.2.	14.3.	08.00 - 15.00
Bystřice nad Pernštejnem	Masarykovo nám. 57	zasedací místnost	19.1.	16.2.	16.3.	08.00 - 15.00
Nové Město na Moravě	Vratislavovo nám. 103	velká zased. míst.	3.1.	2.2.	7.3.	08.00 - 15.00
Velké Meziříčí	Radnická 1/29	obřadní sň	17.1.	21.2.	21.3.	08.00 - 15.00
Žďár nad Sázavou	Žižkova 227/1	zasedací místnost	12.1.	9.2.	9.3.	08.00 - 15.00
Moravské Budějovice	nám. Míru 31	226	3.1.	7.2.	14.3.	08.00 - 15.00
Humpolec	Horní nám. 300	velká zased. míst.	10.1.	7.2.	7.3.	09.00 - 15.00
Pacov	nám. Svobody 1	zasedací místnost	5.1.	2.2.	2.3.	08.00 - 15.00
Třebíč	Bedřicha Václavka 59	206	12.1.	9.2.	9.3.	08.00 - 15.00
			26.1.	23.2.	23.3.	

Oddělení dozoru Brno, Anenská 10, 602 00 Brno 2, tel. 974 620 720, 543 213 089

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum			Čas						
Znojmo	Náměstí Armády 8	602	3.1.	5.1.	10.1.	12.1.	17.1.	19.1.	24.1.	26.1.	31.1.	08.00-16.30
			2.2.	7.2.	9.2.	14.2.	16.2.	16.3.	21.3.	23.3.	28.3.	
			30.3.									
Vyškov	Nádražní 7	218	12.1.	25.1.	9.2.	22.2.	9.3.	22.3.				08.00 - 15.00
Letovice	Masarykovo nám. 19	35	19.1.	16.2.	16.3.							08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Zlín, tř. Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín, tel. 577 012 146

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum			Čas						
Vsetín	Mostecká 303	408	10.1.	14.2.	14.3.							10.00 - 13.00

Oddělení dozoru Olomouc, tř. Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc, tel. 588 487 791

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum						Čas			
Přerov	Smetanova 7	215	13.1.	10.2.	10.3.			8.00 - 15.00				
			10.1.	12.1.	17.1.	19.1.	24.1.		26.1.	31.1.	7.2.	9.2.
Šumperk	M.R. Štefánika č. 20	518	14.2.	16.2.	21.2.	23.2.	28.2.	2.3.	7.3.	9.3.	14.3.	7.00 - 17.00
			16.3.	21.3.	23.3.	28.3.	30.3.					

Oddělení dozoru Ostrava, Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum						Čas
Bruntál	Nádražní 20	344	18.2.	18.3.					08.00 - 15.00
			27.1.	10.2.	17.3.				
Frýdek-Místek	Beskydská 2061	216	13.1.	3.2.	3.3.	24.3.			08.00 - 15.00
			7.1.	14.1.	21.1.	28.1.	4.2.	11.2.	
Opava	Tyršova 34	přízemí	25.3.						08.00 - 15.00

Kontakt na sídlo odboru:

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV, náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4
tel.: 974 816 411; fax: 974 816 816; e-mail: odbordk@mvcv.cz;

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy na internetových stránkách:
<http://www.mvcv.cz/odk>

4. Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím

1. Volby a místní referendum

odbor všeobecné správy
*e-mail: volby@mvcv.cz, tel. 974 817 378,
fax 974 816 873*

2. Obecní policie

odbor bezpečnostní politiky
*e-mail: obp@mvcv.cz, tel. 974 832 282,
fax 974 833 509*

3. Stanovení obce městem, městysem

odbor veřejné správy
tel: 974 816 611, fax: 974 816 832

4. Právní úprava zákona o obcích – obecně ke všem otázkám

odbor dozoru a kontroly veřejné správy
<http://www.mvcv.cz/odk>
*e-mail: odbordk@mvcv.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816*

5. Metodická pomoc k aplikaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, pro přístup k informacím z oblasti samostatné pů- sobnosti obcí a krajů (+ rozhodování o odvolání podle § 16 a stížnostech podle § 16a v případech krajů poskytujících informace ze samostatné pů- sobnosti)

odbor dozoru a kontroly veřejné správy
<http://www.mvcv.cz/odk>
*e-mail: odbordk@mvcv.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816*

5. Přehled o činnosti a struktuře odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Oddělení dozoru

Vedoucí Mgr. Petr Prokop

- provádí **dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí, krajů a hlavního města Prahy** - plní zastřešující roli na odboru dozoru a kontroly veřejné správy a sjednocuje právní názory,
- připravuje **podání ministra vnitřní určených správních soudů a Ústavnímu soudu** ve věcech dozoru nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků, včetně jednání za ministerstvo v řízení před soudy v těchto věcech
- tvoří koncepční, koordinační a metodické **materiály související s dozorovou činností** úkolů odboru
- pořádá **odborné porady a semináře** na úseku dozoru pro sjednocování právních názorů
- **vyřizuje podněty** občanů vůči obecně záv. vyhláškám a usnešením úz. sam. celků v rámci sam. půs.
- zpracovává odpovědi na dotazy vztahující se k provádění dozorové činnosti

Oddělení legislativně-právní

Vedoucí JUDr. Miroslav Brůna

- plní legislativní a koncepční úkoly ve vztahu k **zákonům o obcích, krajích hl. městě Praze, k zákonu o svobodném přístupu k informacím** a to včetně výkladů těchto předpisů,
- připravuje zcela zásadní nové právní předpis, který se dotkne všech orgánů veřejné správy – **zákon o kontrole,**
- podílí se na přípravě nelegislativních materiálů pro jednání vlády ve vztahu k samosprávě,
- zpracovává metodické a koncepční materiály pro potreby úz. sam. celků
- zajišťuje, koordinuje, kontroluje činnost **správce obce**
- připravuje **udělení souhlasu se smlouvami o spolupráci** obcí, krajů, hlavního města Prahy a městských částí se zahraničními partnery
- zpracovává **odpovědi na dotazy** k aplikaci zákonů o obcích, krajích, hlavním městě Praze
- připravuje **rozhodnutí o odvoláních proti rozhodnutí krajských úřadů a hlavního města Prahy v samostatné působnosti** (viz § 178 správního řádu), pokud není organizačním řádem ministerstva stanoveno jinak
- plní další zvláštní úkoly ve vztahu k úz. samosprávným celkům

Vnitřní oddělení

Vedoucí Ing. Tomáš Pösl

- zajišťuje a koordinuje **provozovní a technické podmínky činnosti odboru a územních pracovišť**
- provádí **vnitřní kontrolní činnost**
- připomínkuje **právní předpisy** a interní akty MV z ekonomické a provozní oblasti
- organizačně zajišťuje **semináře a porady** pořádané odborem a další výstupy a provozní záležitosti odboru (např. publikace metodických materiálů apod.)
- koordinuje **BOZP, PO** na odboru
- sleduje čerpání **rozpočtu** a navrhuje související opatření
- sleduje a koordinuje pohyb **novitého majetku** odboru
- sleduje zajištění **smluvních vztahů** územních odd. dozoru
- sleduje a organizuje provoz **služebních vozidel**
- zabezpečuje činnost spojené s nástupem a odchodem zaměstnanců
- zabezpečuje **školení** a zvyšování kvalifikace pracovníků a přehled vede na evidenčních kartách zaměstnanců
- plní další provozní a ekonomické úkoly odboru

Oddělení kontroly

Vedoucí Mgr. Lukáš Rothanzl

- provádí **kontroly výkonu přenesené působnosti kraje a hlavního města Prahy,** zejména kontroly dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a hlavního města Prahy, kontroly poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím
- zajišťuje **meziresortní koordinační roli** při kontrolách územních samosprávných celků; v této souvislosti zpracovává 1x za dva roky pro vládu **Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol působnosti ÚSČ**
- provádí **kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků,** včetně vyřizování podnětů a stížností spadajících do této oblasti
- **sjednocuje právní prostředí** kontroly prováděné orgány veřejné správy
- tvoří koncepční, koordinační a **metodické materiály související s kontrolní činností a vyřizováním stížností**
- pořádá **odborné porady a semináře** na úseku kontroly
- zajišťuje agendu **odměňování členů zastupitelstev**
- plní další provozní a ekonomické úkoly odboru
- plní další zvláštní úkoly ve vztahu k úz. samosprávným celkům

Územní oddělení dozoru Praha, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Liberec, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava

- **poskytuje metodickou pomoc územním samosprávným celkům,** zejména ve věci aplikace právních předpisů, a to v rozsahu předmětu činnosti odboru v mezích oficiálních stanovisek odboru
- provádí **výkon dozorových a kontrolních činností** odboru v území
- **vyhodnocuje podněty** k uplatnění dozorových opatření vůči obcím, zpracovávají rozbor právních předpisů a následně je projednávají s představiteli obcí
- plní úkoly **správce obce**
- spolupracuje na dalších úkolech odboru.

Odbor se podílí i na dalších činnostech, jako např.:

- má svého zástupce:
 - v pracovní skupině pro výklad **zákona o střetu zájmů** (při Ministerstvu spravedlnosti), v poradním sboru **ke správnímu řádu** (při MV), v poradním sboru **ke stavebnímu řádu** (při MMR), ve Věstníkové komisi a dalších pracovních skupinách
 - ve **vnitrorezortní koordinační skupině pro boj s korupcí**,
 - v **redakční radě Slovníku nejpoužívanějších pojmů ve veřejné správě**.
- spolupracuje s orgány veřejné správy (např. Kancelář veřejného ochránce práv, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, Svaz města a obcí ČR, Sdružení místních samospráv, Asociace krajů ČR atd.)
- pořádá **odborné semináře a porady** s pracovníky krajských úřadů vykonávajících dozor, zástupci Ministerstva financí, Svazu města obcí a Veřejného ochránce práv; na těchto poradách se řeší aktuální výkladové problémy související s prováděním dozoru a kontroly
- účastní se **setkávání** se starosty, tajemníky městských úřadů a jinými představiteli obcí a **porad** s řediteli krajských úřadů (viz statistika)
- spolupracuje s akademickou obcí (např. s Právnickou fakultou MU Brno, Vysokou školou finanční a správní, Vysokou školou mezinárodních a veřejných vztahů Praha).

Více o činnostech odboru je možno čerpat ze **Sborníku o činnosti ODK**, který je zveřejněn na www.mvcr.cz/odk. Sborník je pravidelně každoročně vydáván a za rok 2010 bude vydáno již jeho 6. vydání. Sborník je distribuován především obcím III.

